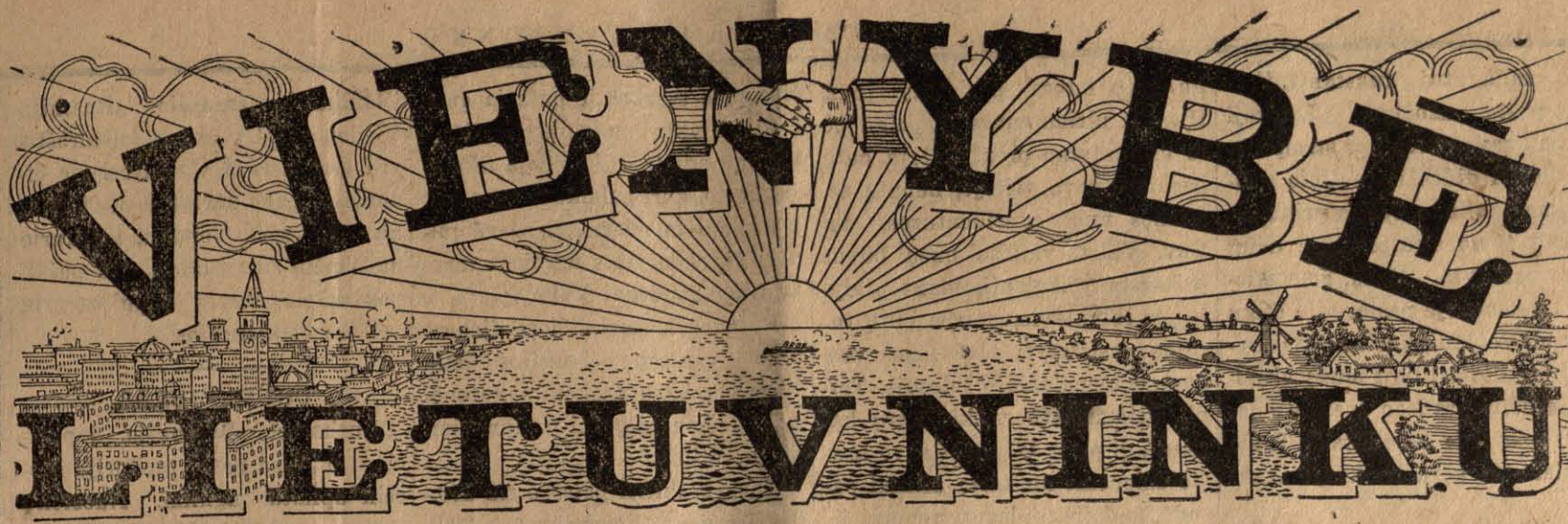


IŠEINA KAS SEREDA
 Brooklyn New York.
 Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 Apparsinių kainų klauskite raštu.
 J. J. Paukštis ir Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.



Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

PUBLISHED
 EVERY WEDNESDAY.
 Brooklyn New York.
 Yearly subscription rate:
 In the United States ... \$2.00
 To Foreign Countries ... \$3.00
 To Canada \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications to the publishers:
 J. J. Paukštis & Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

STEIGKIME LIETUVIŠKAS MOKYKLAS.

Amerikoj gyvenantieji lietuviai laike paskutiniojo dešimtmečio aiškiai visiems parodė, kad jie ne tik neužmiršta savo tėvynės bei ten likusių brolių, seserų ir draugų, bet, reikalui esant, stengiasi juos sušelpiti, jiems pagelbėti, stengiasi prisidėti prie pakėlimo Lietuvoje apšvietos bei susipratimo. Žodžiu, Amerikos lietuviai neužmiršta savo tautos reikalų ir, kiek galėdami, stengiasi gyventi sąryšyje su Lietuva bei su ten likusiais lietuviais. Tą mums patvirtina gausios aukos laike revoliucijos 1905—6 mm. Rusijoje, aukos „Saulės“ namams Kaune, o ypač pasiausias aukos Tautos Namams Vilniuje.

Vienok čia gyvenantieji lietuviai būtinai privalo rimčiau apsižvelgti apie save — jie privalo pasirūpinti grynai savais reikalais. Jiems reikia pasistengti tap ti tikrai susipratusiais lietuviais ir išauklėti tautiškoj dvasioj savo vaikus.

Pasiekimui tų svarbių dalykų yra vienintelis budas — lietuviai privalo steigti tam tikras *lietuviškas mokyklas*, kurios būtų tautiško susipratimo šaltiniais.

Mes su didžiausia pagarba sutikome atsilankiusį čia d-rą J. Basanavičių, tą Lietuvos atgaivintoją bei visų lietuvių tėvą. Jį gerbia visi lietuviai, apart mažos dalelės išgamų, nes jis yra tiek daug pasidarbavęs Lietuvai bei lietuvių naudai kaip niekas kitas ikišiol. Atidėkavojimui tam savo tėvui mes turime pasistengti išpildyti pirmučiausiai jo pageidavimą — *likti tikrais lietuviais*.

Steigdami *lietuviškas mokyklas*, mes kaip tik ir pasieksime tą jo pageidavimą — mes ir mūsų vaikai liks lietuviais. Tai bus didžiausia nauda mums, o kartu tuom pagerbsime d-rą J. Basanavičių ir viešai pasirodysime prieš svetimtaučius, kad mes tikrai suprantame savo tautos reikalus.

Gal daugelis pasakys, kad mums reikalinga mokintis angliška kalba ir tam reikia steigti mokyklas. Taip angliška kalba čia Amerikoje mums reikalinga, bet juk ją puikiausiai galima išmolti pačių amerikiečių-anglų steigiamose mokyklose. Reikia tik norėti, o mokyklų tam pakaktinai yra — ar tai taip vadinamos vakarinės

liaudies mokyklos, ar tai Y. M. C. A. mokyklos.

Mes privalome steigti *vien tik lietuviškas mokyklas*. Jose turėtų būti mokinama šitie dalykai: skaitymas, gramatika bei sątaika (sintaksė), Lietuvos istorija, Lietuvos geografija ir lietuvių literatura. Apart to šitose mokyklose reiktų gyventi taipgi tautos ir blaivybės klausimus. Žinoma, šitos mokyklos būtų pavestos vaikams ir suaugusiems abiejų lyčių.

Bet gal čia pasakysite, kad lietuviai turi taip vadinamas parapijines mokyklas, kur jau mokinama lietuvių kalba. Ne, vyručiai, parapijinės mokyklos mums netinka — jose daugiausiai tik iš vardo egzistuoja lietuvių kalbos lekcijos, nes ten lietuvių kalba persiaurai ir visai netinkamai pastatyta. Atsiminkite, kad daugelyje vietų lietuvių kalbą mokina žmonės, kurie visai nežino tos kalbos ir kurie per pirštus žiuri ant Lietuvos ir lietuvių tautos. Vienoj parapij. mokykloj, kaip mums patiems pasitaikė patirti, „mokytoja“ neįstengė teisingai parašyti žodžių: stolas, vaikas, vaikščioti..., o apie Lietuvos istoriją neturėjo net mažiausio supratimo. Taip, ji tik „laikiniai“ mokino ir apsirubėdavo poterėliais bei... kumščiaimais — mokino paklusnumo ir ramumo. Priegtam parapijinėse mokyklose mokinami vien tik vaikai. Labai gaila, kad taip netikusiai yra pastatyta lietuvių kalba parapijinėse mokyklose. Žodžiu, parapijinės mokyklos mūsų tikslui visai netinka.

Taigi dabar pažiūrėkime, kaip tose lietuviškose mokyklose turėtų būti sutvarkytas mokslas. Paprastos lekcijos turėtų atsibut, kaip delei suaugusių, taip ir delei vaikų, vakarais — po du vakaru savaitėj kiekvienam skyriui. Gal buti, kad vaikams patogiau būtų mokintis subatos bei nedėlios dienomis. Lekcijos turėtų tęsties po 2—3 val. Be abejoj, prisieitų mokinius padalinti į grupes. Jei pasirodytų reikalas, tai galima but surengti daugiau lekcijų, net ir dienomis.

Žinoma, kad tas visas but tinkamai pastatyta, turi buti geri ir gabūs mokytojai, tikrai pažįstą lietuvių kalbą ir rimti vyrai. Supran

tamas daktas, kad jiems reiktų pilnai pasišvesti tam dalykui. Delei to jie turėtų gauti tinkamą užmokestį, ne mažiau, duokim, 20 dol. į savaitę. Prieiname prie svarbiausio klausimo — pinigų klausimo.

Reik manyti, kad daugelis pasakys, jog tam dalykui yra reikalingi dideli pinigai, o todėl tokių mokyklų įsteigimas — tai tik tušti svajonė. Ne, tai ne svajonė, tai visai pasiekiamas dalykas. Reikia tik norėti, o galima viską padaryti. Atminkime, kokios milžiniškos pinigų kruvos praleidžiama begirtuokliaujant. Čia, galop, butinai reikia atminti, kad aukos bei įnašos mokyklų, mokytojų ir kningynų palaikymui niekur ir niekad nenuskriaudė jas davusius.

Tokios mokyklos bei mokytojaus palaikymui reiktų metams apie 1,000 dolarių. Tuos pinigus sudėtų mokiniai mėnesinėmis įnašomis, vietinės draugijos ir atskiri aukautojai; galop, tam tikslui galima but parengti vakarus, kuriuose programos dalį galėtų atlikti tos mokyklos mokiniai.

Čia reik pridurti, kad prie tokios mokyklos turėtų buti kningynėlis ir tinkamas skaitymui kambaris, nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro atdaras. Kiekvienas galėtų užėiti ir dovanai skaityti. Panašus uždėjimas — tai „Aušros“ mokykla (beveik tik angliškos kalbos) ir kningynėlis-skaitykla Chicagoje.

Žinoma, tokios mokyklos turėtų buti visai bepartvyškos — jų obalsis: tauta, apšvieta ir blaivybė.

Organizavimu tokios lietuviškos mokyklos, kur, žinoma, galima ją įsteigti, turi užsiimti tam tikras komitetas, susidedantis iš vietinių draugijų atstovų bei pašalinių darbščių ir tam atjaučiančių ypatų. Tokis komitetas privalo susitverti iki lapkričio 22 d. s. m. Lapkričio 22 d. (d-ro J. Basanavičiaus gimimo diena) *turtas komitetas galutinai nutarti apie mokyklos įsteigimą* ir išdirbti tam tikrą planą apie viso reikalo vedimą, apie sudarymą reikalingos sumos pinigų ir apie suradimą tinkamo mokytojaus. Patsai gi mokyklos atidarymas galėtų kad ir ilgiau nusitęsti, — žinoma, geistina, kad viskas susitvarkytų kuogreičiausiai.

Kadangi tų mokyklų tikslas — kelti tarpe čionykščių lietuvių tautišką susipratimą, apšvietą ir blaivy-

bę, kadangi jos steigiamos d-ro J. Basanavičiaus, kaipo Lietuvos atgaivintojo, pagerbimui bei atminčiai jo atsilankymo Amerikoje, tai tas mokyklas reiktų pavadinti *d-ro J. Basanavičiaus mokyklomis*. Tai būtų prakilniausias to mūsų didvyrio pagerbimas, tai brangiausias jam užmokesnis už jo veikimą ir pasišventimą Lietuvos ir lietuvių labui.

Kadangi lapkričio 22 d. yra d-ro J. Basanavičiaus gimimo diena ir kadangi buvo jau paduotas „V. L.“ num. 37 sumanymas (P. J. Mulevičiaus „Atsišaukimas“) padaryti tą dieną *Lietuvos Kūlimo Diena*, o tos dienos uždarbį paaukauti Tautos Namams Vilniuje, tai ta diena but tinkamiausia įsteigimui tokių *lietuviškų mokyklų*.

Mes nemanome, kad tą išsvk galima padaryti daugelyje lietuvių kolonijų. Ne, — pamatus tam augštam ir prakilniam darbui gali padėti pirmiausiai 3—5 lietuvių kolonijos. Kyla klausimas, kokijų miestų lietuviai galėtų tame dalyke tapti pionieriais bei pirmaisiais to sumanymo įvykdintojais. Žinoma tų vietų lietuviai, kur tautiška dvasia yra dar tvirta ir kur daugiau tautiškai susipratusio jaunimo. O kur ta tautiška dvasia tvirta? Ten, kur gerbiamieji L. M. ir D. Draugijų pasiuntiniai, d-ras J. Basanavičius ir p. M. Yčas, buvo priimti tinkamiau ir kur jiems buvo sudėta daugiau aukų. Juk tai buvo savo rušies tautiškas kvotimas.

Tokiomis vietomis, kurios atsižymėjo tautiškai ir kur galima but įsteigti minėtas mokyklas, pirmiausiai galima pripažinti sekančias vietas: Waterbury, Conn., Chicago, Ill., Rochester, N. Y., Boston, Mass. ir Baltimore, Md. Kitų vietų kol kas neminėsimė.

Čia reikia pridurti, kad Waterburį galima statyti pirmoj vietoj — Waterburio lietuviai sudėjo, sulyginant su kitų miestų lietuvių skaitliu, daugiausiai Tautos Namams aukų; jie kuoprielankiausiai sutiko mūsų kompozitoriaus Miko Petrausko koncertus (ten koncertai davė daugiausiai pelno, išimant Chicago, kur yra apie 50—60,000 lietuvių); jie pasistengė ikurti pas save Lietuviškos Konservatorijos filiją; ten, trumpai sakant, daug darbštaus jaunimo. Reikia, be abejonės, manyti, kad raudasi ir kitose vietose karštų

tėvynainių, kurie gal labai uoliai ir energiška imsis už šito sumanymo.

Taigi, tautiečiai, čia pirmos rušies reikalas. Reikia tik norėti, o viską galima padaryti. Kas pirmiau rodėsi nepasiekiamu, tas dabar tenusilenkia prieš mus. Parodykime, kad esame tikrais Lietuvos vaikais ir karštais tėvynainiais, pasiryžusiais delei savo tėvynės lėti spėkų ir skatikų. Parodykime, kad mes suprantame tautos reikalus ir kad esame pasirengę eiti d-ro J. Basanavičiaus, to geriausio lietuvių tėvo, pramintais takais ir pildyti jo troškimus, jo patarimus bei nurodymus.

Galime pilnai pasitikėti, kad šitas sumanymas neliks tuščiu svajone, bet bus rimtai įvykdytas visuomenės apsvarstytas ir atneš pagedaujamus vaisius.

Tik daugiau vienybės, gerų norų, vilties ir energijos, o tą viską, be abejo, galima įvykdyti! Taigi, tuoj prie darbo, gerbiamieji tautiečiai ir tautietės!

Tiktai nepamirškime lapkričio 22 dienos!...

bos lekcijas gerb. A. Voldemaras, Greitu laiku jis pradėsiąs lekcijas kursuose, o toliau turėsiąs lekcijas ir Peterburgo universitete.

// Šventojo Tėvo padėka
 Liet. Dailės Dr. Vilniuje.
 „L. Ž.“ num. 121 štai kas pra-nešama:

„Kaip žinome, Šv. Tėvas Pijus X yra kilęs iš liaudies ir pats labai myli žmonių dailę. Tuomi remdamasi Lietuvių Dailės Draugija yra neseniai nusiuntusi Šventajam Tėvui per kardinolą Rampollą savo išleistą „Lietuvių Kryžių Albumą“ ir gražią lietuvių juostą, kaipo tautinio mūsų ornamonto pavyzdį. Šiomis dienomis Lietuvių Dailės Draugijos pirmininkas gavo laišką iš kardinolo Rampollos, kursai praneša, kad albumą ir juostą įteikęs Šventajam Tėvui. Šventasis Tėvas maloniai priėmęs dovanas, siunčias Lietuvių Dailės Draugijai palaiminimą linkėdamas jai laimingai plėtoties“

// Dar apie
 kun. A. Kaupą.
 Pereitame „V. L.“ num. jau buvo trumpai paminėta apie mirtį kun. Antano Kaupo, buvusio „Draugo“ redaktoriaus. Jisai mirė po keleto savaičių sunkios ir ne išgydomos ligos — vėžio viduriuose ir gerklėje.

Velionis, kun. A. Kaupas, gimė vasario 1-d. 1870 m. Gudelių kaime, Ramygalos parapijoje, Panevėžio pav., Kauno gub. Mokslą įgijo Šiaulių gimnazijoje ir Kauno Dvasiškoje Seminarijoje. Atvykęs Amerikon, 1892 metais, isto jo ir mokslą baigė Detroito Dvasiškoje Seminarijoje.

„Wilkes Barre, Pa.“ — rašo „Lietuva“ N44, — „buvo jo pirma parapija; vėliaus klebonavo Serantone ir Pittstone. Šioj paskutinėj budamas, pradėjo rėdyti naujai prieš kelis metus pradėjusį eiti laikraštį „Drauga“. Perkelus pernai vasarą „Drauga“ į Chicago, persikėlė sykiu ir kun. A. Kaupas, nuo šio laiko pavesdamas visą savo laiką išimtinai laikraštinės darbus, kurį jis apleido tik prieš kelias savaites, baisios, nes neįsgydomos, ligos paguldytas“.

Literatiniai bei publicistikos kun. A. Kaupo gabumai buvo žymūs. Jo rašytieji straipsniai tilpdavo ne vien tik jo redaguojamam laikraštin, bet dažnai ir Lietuvos laikraščiuose bei žurnale „Draugijoj“. Jisai bendradarbavęs prie surengimo katalikų enciklopedijos „Cath. Encyclopaedia“. Taipgi buvo pakviestas bendradarbiauti prie p. Olševskio žadamosios leisti enciklopedijos. Ar daug straipsnių jis tai enciklopedijai parašė, apie tai mums neteko sužinoti.

Kadir kun. A. Kaupas buvo pilnoje tų žodžių prasmėje, partijos žmogaus — butent katalikų

tapo pakviestas skaityt latynų kal

Peržvalga.

// Vėliausiai

atkeliavusieji lietuviai.

Per šių metų rugpjūčio mėnesį atkeliavo Amerikon lietuvių 3,138 ypatos, o iškėlavo per tą patį mėnesį 756 ypatos. Laike to mėnesio lietuvių skaitlius Amerikoje pasididino ant 2,382 ypatų. Iš skaitlinių susekama, kad rugpjūčio mėn. atkeliavo lietuvių mažiau, negu liepos mėn. ant 901 ypatos. Liepos gi mėnesyje atkeliavo lietuvių mažiau, negu birželio mėn., ant 1,268 ypatų.

Taigi, kaip matome iš paskutiniųjų imigracijos biuro statistikos žinių, paskutiniaisi mėnesiais atkeliaujančių Amerikon lietuvių skaitlius vis eina mažyn.

Neįleista rugpjūčio mėn. Amerikon 25 ypatos.

// „Laisvoji Žmonija“

nebeįsis.

„Laisvės“ N88 pranešama, kad ejęs Chicagoje mėnesinis laikraštis „Laisvoji Žmonija“ (anarchistiškos pakraipos) delei stokos prenumeratorių daugiau nebeįsis.

// Lietuvis

profesorius.

„L. Ž.“ praneša, kad Bestužovo moterų kursuose Peterburge tapo pakviestas skaityt latynų kal

partijos, — kad ir jis gynė savo partiją, kartais panaudodamas labai gudrius, bet klaidingus šiandieninio mokslo žvilgsniu išvedžiojimus, tačiau turėjo jį ir gerų norų. Jo geri norai aiškiai matomi ten, kur jis kalbėjo apie abelonus lietuvių tautinius reikalus, beje, ir apie individualinius žmogaus pasiryžimus. Kalbėdamas apie bendrus visiems lietuviams reikalus jisai nurodė, kad kultūrinuose reikaluose, kurie palyti visą Lietuvą bei visus lietuvius, gali bendrai dirbti įvairių pažvalgų žmonės... Kaip tik atvyko Amerikon Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų pasiuntiniai, kun. A. Kaupas nepašyškstėjo žodžių raginimui dėti tokiam praktiniam tikslui gausias ankas ir patsai pastogo Lietuvių Mokslo Draugijos nariu-labdariu, paaudodamas jai 100 dolarių.

Kun. A. Kaupa, kaipo gabų lietuvių publicistą, kaipo lietuvių veikėją, — inėnės ne vien tik jo kolegai, bet ir kiti.

(O kur lengvą žemėlė?)

L. M. ir D. Dr. jų pasiuntinių apsilankymo atbalsai.

Mes jau žinome kokį entuziazmą iš vienos pusės ir nepasitenkimą iš kitos sukėlė apsilankymas Amerikon Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų pasiuntiniai. Pirmieviškoji ir katalikiškoji laikraštija pasitiko tuos pasiuntinius su išskėstomis rankomis ir kiek tik galėdama stengėsi jiems pagelbėti, nes aukų rinkimas išteigimui Vilniuje Tautos Namu, lietuvių mokslo židinio, negalėjo ne atkreipti savin didžiausios mūsų domos. Aukų Tautos Namams kol kas surinkta su virš 45,000 rublių. Kadir pasiuntiniai jau iškeliavo į tėvyne, betgi aukų rinkimas dar neužsibaigė: aukas Tautos namams rinks ir toliau tam tikras komitetas.

Pasiuntinių apsilankymas Amerikon padarė į mus, amerikiečius, savo intaiką; jie sužadino mus ir kuone verste privertė šviešiau pažvelgti į savo, kaipo tautos, ateitį; jie pažadino iš miego žymų lietuvių skaitlių ir paragino jieskoti šaltinių, iš kurių triškta tautinis susipratimas. Nudien lietuviai, kaipo tauta, gali draisiai tikėti, kad jie išvis šviesesnes dienas: vietoje kalbėti apie savo dvasinį puolimą, nun galima jau kalbėti apie dvasinį kilimą — apie kilimą tautinio susipratimo.

„Maisyvoji Mintis“ N 43 rašo: „Svečių iš Lietuvos apsilankymas pavokino ne vieną pamylėti savo kraštą. Iš tų aplankų turime dar ir kitą rezultatą. Rōds socialistai sako, mes zurzą, bet visgi zurzame teisingai: užsiuoliniami socialistų ant Mokslo draugijos atstovų parodė, kaip žemai stovi dorėje tie, kurie pirmą gyresį vadovais esą visuomenės, kad tai tik megalomanai, beje dvaisiiki ligojai, ir visuomenė savo protestais megalomanams aiškiai pasakė, kur jiems vieta tinkama. Vis gi linksma, kad, bent prie sienos prispirti, nenorėdami galutinai netekti žmogaus vardo, ir lietuvių socialistai ėmė „mylėti tautą“ ir net raginti kitus ankas duoti.“** Ar šiaip ar taip, mus socialistai turės rimčiaus pažūrėti į lietuvių tautos gyvenimą; vieni jau pamatė savo klaidas, iš ko mes džiaugiamės; reikia tik linkėti, kad ir kitiems akis atsirdarytų. Tad pirmieviškiems galivalams nebus kliūčių sveiti į gyvenybę ir, susidrutinus, atkreipti ginklus prieš tikrus mūsų draugijos ir lietuvių tautos neprietelius. Tai būtų didelis rezultatas apsilankymo pas mus svečių iš Lietuvos, ir toli brangintensis negu ke-

letas suaukautųjų tukstančių“.

Taip tai užbaigia „Laisvoji Mintis“ savo chronikos straipsnelį. Ką del didesnio tautinio susipratimo pakilimo, reikia pripažinti, kad tame straipsnyje daug tiesos pasakyla. Musų, amerikiečių, visuomenėje pastaruoju laiku pasirodė ženkli, kurie aiškiai byloja, jog didžiausioji mūsų visuomenės dalis pradeda žvelgti į dalykus rimtai ir bešliškai. Tokie ženkli — tai gera lemiantie ženkli!

Kur. kun. A. Milukas ir musų socialistai, vienodus kaliošus užsimovę nuėjo?

Pereitame „V. L.“ num. jau buvo rašyta apie kun. Miluką ir lietuvius „socialistus“, kurie vienodos manufaktūros kaliošus užsimovę iškeliavo... ir todėl neižiprėjo Tautos Namų idėjos ir tos idėjos neparėmė. Pastaromis dienomis gavome žinią pranėšančią, kad kun. A. Milukas apsilankęs ant Filipinių salų ir paaukojęs 1,000 dolarių naudai „vargšelių filipiniečių, kuriuos turtingos pro testonų atskalos visokiais budais mėgina patraukti nuo katalikystės“.. Tempimui tų vargšelių filipiniečių į katalikystę kun. Milukas pasižadėjo per 5 metus išmokėti po 200 dol. Valio kun. Milukas! Valio vargšelių filipiniečių globėjas!

Kurlink lietuvių socialistai pakreipė savo žingsnius, dar tikrų žinių neturime. Betgi, spėliojame, kad jie, „svarbiais idėjiniais tikslais“, traukia į Deutschlandą. Taipgi ir jiems — valio!

„Russkoje Slovo“ virto dienraščiu.

Nuo lapkričio 1 dienos laikraštis „Russkoje Slovo“, ėjes ikišiol 3 kartus į savaitę, virto dienraščiu. Jis, kaip inome, išėina New York'e, N. Y. Laikraščio redakto rium yra Iv. Okunev, kurio karšti ir lengvai suprantami straipsniai telpa kiekviename „R. S.“ numeryje. Matyt, laikraščiu sėkėsi gerai, kad jis įstengė virsti dienraščiu. Taigi, dabar Amerikos rusai turės savo kalboj dienraštį. Tai yra pirmas Amerikoje rusų kalboje einantis dienraštis. Jis, be abejo, suloš labai svarbią rolę rusų-ateivių gyvenime. Linkime tam naujam dienraščiu kuo geriausio pasisekimo. Tegul jis su pasišventimu ir bešliškumu kelia apšvietą ir susipratimą tarp Amerikoje gyvenančių rusų.

Kuomet gi mes, Amerikos lietuviai, sulauksime dienraščio? Juk rusai neikiiek susipratime nestovi augščiau už lietuvius ir jų Amerikoje priskaitoma tiktai apie 250,000, o jau turi dienraštį. Laikas lietuvių veikėjams bei inteligentams Amerikoje apie tai rimtai pagalvoti ir nutarti galop greitai laiku išleisti dienraštį.

Politikos savaite

MEKSIKA.

Pereitose savaitės pradžioje visuose dienraščiuose buvo paskelbta, jog Šiaurinės Amerikos Suvienytų Valstijų prezidentas Wilsonas pasiuntęs Meksikos prezidentui Huertai ultimatumą reikalaujantį, idant pastarasis pasitrauktų nuo prezidentūros, ir kad nepalikyt savo vietoje savo šalininkų, ty, gen. Aureliano Blanquetą arba kokį kitą iš savo šalininkų. Bet vėliau pasiaiškino, kad prez. Wilsonas jokio ultimatumo prez. Huertai nesiuntęs ir tasai karo gandas visiškai užginčytas. Jei-

gu būtų buvęs pasiūstas prez. Huertai ultimatumas ir, jeigu po to ultimatumo prez. Huerta būtų pasilikęs savo vietoje, nebūtų atsisakęs nuo prezidentūros, tai Suv. Valst. valdžia būtų buvus priversta reikalauti, idant pildytų jos reikalavimus arba būtų turėjus pasistatyti save prieš visą pasaulį nemalonoje šviesoje. Taigi, ultimatas reiškia norą kariauti, gi prez. Wilsonas savo krašto žmonėms ne kartą aiškiai parodė, kad jis to daryti nenori; jis nori pagelbėti Meksikai išsipainioti iš tų nesmagumų ir pinklių, kokinoše ji dabar yra įspainiojusi, geru bei moraliau budu.

Tiesa, buvo pranėstas prez. Huertai rimtas nurodymas, kad jis, vardan savo krašto gerovės, turi pasitraukti. Bet, jeigu prez. Huerta su tuo nurodymu nesutiktų ir nenorėtų pasitraukti, tokiam atvejyje Suv. Valst. valdžia žada pripažinti konstitucionalistus, su jų vadu, Carranza, priekyje ir žada jiems daleisti gabentišiai Amerikos ginklus ir amuniciją. Tokiu budu prez. Huertą vis viena laukia ta pati alternativa: jeigu pats gera valia nepasitrauks, tai bus prašalintas. Nes, jei konstitucionalistams bus leidžiama gabenti iš Amerikos ginklus ir amuniciją, gi federalistams draudžiama, tad be abejo, jog konstitucionalistai sumuš federalistus ir prašalins vyriausią jų vadovą — gen. Victoriano Huertą.

CHINIJĄ.

Chinijoje vis dar nėra pilno ramumo. Politiskas valstijos gyvenimas vis dar negali jėiti į normalės vėžes. Kiek laiko atgal buvo iškilęs pietinėse provincijose smarkus revoliucijoniškas judėjimas, kurį tik-tik nugalėjo valdžia. Šitas sukilimas privedė prie konflikto su Japonija, kuris, vienok, pasibaigė ramiai.

Labai daug buvo Juan Ši-kai'jaus priešų, kurie ypač stengėsi jam užkenkti laike prezidento rinkimo. Išrinkus Juan Ši-kai'jų Chinijos prezidentu, sumanė jam kenkti parlamente sėdintieji jo priešai. Padėkavojant jų atstovų veikimui, liko priimtas konstitucijos projektas, sulig kurio prezidentas pilnai prigulėtų nuo parlamento.

Tą visą matydamas prez. Juan Ši-kai'jus stvėrėsi galutinio įrankio. Jis šiose dienose išleido proklamaciją, kuria jis prašalino iš parlamento visus Kwo Ming Tang'o šalininkus, ty, savo priešus, virš 200 atstovų.

Toj proklamacijoj plačiai išaiškinta visos tos sunkenybės, kurias pernešė Chinija, prašalimus Mantšų dinastiją. Čia jis nurodo pavojų iš Kwo Ming Tang'o šalininkų pusės parlamente. Galop priveda, kokią kenksmingą kraštui rolę lošė d-ras Sun Yat-sen, kuris buvo paskutiniojo sukilimo vadu, o dabar gyvena užrubežyje.

Šitas prez. Yan Ši-kai'jaus pasiėgimas sujūdino visą kraštą. Vienok jo pusėj yra didžioji chinų pusė.

Pekine apskelbtas karo stovis. Daug padaryta areštų.

BALKANŲ PUSSALIS.

Karas Balkanų pussalyje jau senokai apsisstojo. Vienok visur apsiėriškia koki tai betvarkė, ypač kad kiekvienu iš kariavusių valstijėlių liko neužganėdinta savo grobiu — kiekvienu stengiasi dar daugiau patraukti savo pusėn. Eina savo rūšies derybos bei tvarkos vykdymas.

Ypač dar nenusiramina albaniečiai. Essad-paša naujos valdžios vardu išleido proklamaciją, kur papeikiama išrinkta valdžia Valenoj; jis kviečia visus albanie-

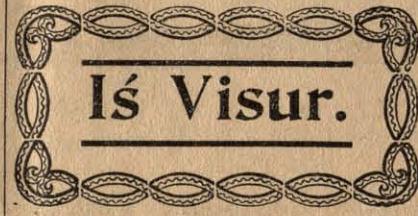
čius prie tvarkos ir pataria greičiau išrinkti kunigaikštį. Tarp tautinė admiralų komisija Skutari mieste, kuri palaikė tvarką nuo apgulimo to miesto, perdavė pildyti tvarkdarystės pareigas tarp tautinei komisijai Valenoje.

Bulgarų kareiviai šiose dienose užėmė vakarinę Trakijos dalį. Nors ėia buvo paskelbta autonomija, tačiau bulgarai pasipriešimo nesutinka.

Turkija ikišiol paleido tik 100,000 kareivių (liuosnorių), o 300,000 stovi gerai apsiginklavę Europos Turkijoje.

PORTUGALIJĄ.

Rojalistų bruzdėjimas priešais jauną respubliką labai kenkia krašto gerovei. Apsireiškęs nesena rojalistų sukilimas Lisabone, kaip pasirodė, buvo labai sumaniai prirengtas. Rojalistai buvo pasirengę duoti respublikos valdžiai mirtiną smugį. Ispanijos pusėj stovėjo dideli buriai gerai apginkluotų rojalistų, idant ant pirmo pareikalavimo įsiveržt Portugalijon. Daugelyje vietų surasta ginklų ir amunicijos sądėliai. Net dalis valdžios armijos buvo apimta monarchistiška dvasia. Vienok rojalistų sumanymai nenusidavė, nors visame krašte ir dabar apsiėriškia kokis-tai bruzdėjimas. Susinėsimai tarp Lisabonos ir šiaurinės Portugalijos yra pertraukti. Arti Oporto rojalistai išdinamitavo gelžkelio tiltą.



ELEKTRIKINIS GELŽKELIS PER ST. GOTTHARD'O TUNELI.

Bern, Šveicarija. Sąjungos valdžia išdirbo galutiną projektą per mainyti paprastą gelžkėlį per St. Gotthard'o tunelį elektrikiniu. Gelžkelio perdūrmio išlaidos sieksiančios \$7,600,000. Tai pirmi žingsniai pavadimo elektrikinį geležkelių vietoj paprastų garičių.

NUKETĖJO AKTORKA.

Turin, Italija, lapkričio 1 d. Įstaigoje, kur imami krutantieji paveikslai, buvo sumanyta laukinių žvėrių kletkoje nuimti paveikslus. Žinoma aktorka Costamagna, kuriai žvėrių prižiūrėtojas užtikrino, kad žvėrys yra ramus, ėjo kletkon, bet tame pat momente metėsi ant jos buvęs ten jaguaras ir labai pavojingai ją sužeidė. Jai pagalbon priėoko žvėrių tramdytojas, kuris tuoj išgelbėjo aktorką; ją tuoj nuvežė ligo butin.

NAUJAS REKORDAS ORLAIVYSTĖJE.

Berlinas, lapkričio 1 d. Vokietijos lakunas, T. Laitseh, su vienu pasažierium lakojo be pertraukos 9½ val. Tai naujas rekordas orlaivystėje.

PAILGINA KAREIVIŲ TARNAVIMO LAIKĄ.

Peterburgas, lapkričio 1 d. Karo ministerija ėneša V. Dumon sumanymą pailginti kareiviavimo laiką trimis mėnesiais. Tie kareiviai, kuriuos turėjo ateisti šį rudenį, bus sulaičiti iki 1 sausio 1914 metų.

50 METŲ LAIKRAŠČIO JUBILĖJUS.

Maskva, lapkričio 1 d. Atsibuvo iškilmingas apvaikšėiojimas 50 metų sukaktuvių jubilėjams nuo

išleidimo dienraščio „Russkija Viedomosti“. Šitas dienraštis yra geriausias iš visų Rusijoje ėinančių. Liko surinkta 30,00 rublių laikraščio fondan, iš kurio nuošimėjų bus išduodamas pašalpos rašytojams, o taipgi zezerių vaikams stipendijos.

UGNIES JURĖS.

Bucharest, Rumunija, lapkričio 3 d. Visa nafto teritorija Moerein apimta ugnimi. Nuostolių padaryta virš \$5,000,000. Gaisras iškilo iš prieštasties eksplo.ijos — momentališkai ugnis apėmė didelius naftos kasyklų plotus.

SLAPTAS GINKLŲ SĄDĖLIS.

Madrid, Ispanija, lapkričio 3 d. Ispanijos valdžia surado arti Portugalijos rubežiaus labai didelį ginklų sądėlį. Manoma, kad jis priguli Portugalijoms rojalistams.

POZEMINIS URVAS.

Irkutsk, Siberija, lapkričio 3 d. Vietinė policija užtikio po viena gatve 14 jardu ilgumo urvą, kuris buvo pravesstas iki krastos įstaigų. Name, iš kur prasideda urvas, gyvena chinai, kurių liko suareštnota 54 ypatos.

NUPUOLĖ RUSŲ LAKUNAS.

Gatčina, Rusija. Lapkričio 1 d. iš augštumos 150 pėdų nupuolė plačiai Rusijoje žinomas lakunas ofic. Smolianinov. Puldamas gan sunkiai jis susiėeidė.

IŠ BALKANŲ PADANGĖS.

Viena, lapkričio 4 d. „Die Zeit“ pranėša, kad juodkalniečiai paskelbė žinią, sulig kurios į Antivarį priplaukė pribuvo Austrijos garlaivis, kuriame buvo 400 dėžių šautuvams patronų, siunčiamų Albanijon. Tas dėžes saugojo du Austro-Vengrijos oficieru. Nežinia ar tas pranėsimas teisingas, bet ištiesų Antivari priplaukon pribuvo laivus su dėžėmis, kurias saugojo Austrijos oficierai.

SMARKIIAI BAUDŽIA LAIKRAŠČIUS.

Peterburgas, lapkričio 4 d. Laikės spalio mėn. liko gan daug nubausta Rusijos laikraščių. Ypač žymiai pakilo ten buvusių skaitlius, kada prasidėjo M. Beilis'o bylos tarymai Kijeve. Nuo rugsėjo 14 d. iki spalio 14 d. nubausta 47 laikraščiai ant 17,725 rubl. Nuo pradžios š. m. nubausta 272 laikraščiai ant 107,125 rub.

SUŠAUDYTAS OFICIERIUS.

Madrid, Ispanija. Lapkričio 3 d. liko sušaudytas kapitonas Manuel Sanchez už nužudymą turtuolio Garcia Jalon. Dalyvavusi tame užmušime kapitono dukte nuteista 12 m. kalėjimo.

BAISUS KERŠTAS.

Roma, lapkričio 4 d. Išėjęs iš kalėjimo tulas Masseti, pusprotis žmogus, manydamas, kad jį kalė jiman pasodino jo tėvas, padėgė jo namus; kada gi tėvas su šeimyna stengėsi aplėsti degantį namą, užpuolė iširdes beprotis ir nušovė jį (tėvą), du broliu, dvi seseri ir dar vieną giminaitį. Greit jis tapo sulaičytas.

TRAUKINIS UGNIES LIEPSNOSE.

Paryžius, lapkričio 4 d. Ekspresinis traukinis Marselis-Paryžius susidaužė su kitu traukiniu. Septyni vagonai liko visai sumušti; kartu žuvo 40 žmonių; daug sužeistų. Ištikus багаžo traukinij eksplozijai traukinis greit liko apimtas ugnimi.

BULGARŲ PLĖŠIKŲ BANDOS.

Salonikai, Graikija, lapkričio 4

d. Visoj apielinkėj siaučia Macedonijos bulgarų-plėšikų gaujos. Gyvetojai apimti išgąšėiu.

TRUKŠMINGAS STREIKAS ISPANIJOJE.

Madrid, lapkričio 5 d. Rijo Tinto vario kasyklų darbininkai išėjo streikan. Kadangi dalis darbininkų eina prieš streiką, tai tankiai ištinka smarkus susirėmimai darbininkų tarpe.

ANKA IŠGANIMO ARMIJAI.

Londonas, lapkričio 6 d. Mary J. Fowler iš Liverpool'o, artima gen. Booth'o draugė, paliko „Išganymo armijai“ („Salvation army“) \$450,000.

BANKOS INDIJOJ.

Calcutta, Indija, lapkričio 6 d. Indijos valdžia pasiryžo greitai laiku atidengti šitame krašte taupomiasias bankas. Šitas klausimas užinteresavo prakilnesniuosius to krašto žmones.

SUV. VASLT. LAIVAI VIDUR-ZEMINĖSE JURĖSE.

Gibraltar, lapkričio 6 d. Čion praėjo devyni Suv. Valst. kariški laivai, kurie yra pasiryžę aplankyti įvairius Viduržeminių jurių portus.

M. BEILIS ISTĖISINTAS.

Lapkričio 10 d. atėjusios iš Kijevo žinios pranėša, kad Mendel Beilis, kuris buvo kaltinamas rituališkaime J. Jušėnskio užmušime, liko išteisintas ir paliuosuotas iš kalėjimo. Viso pasaulio žydai sutiko šitą žinią su didžiausiu džiaugsmu.

Plačiau apie tai pranėšime kiek vėliau.

Iš Lietuvos.

Namų dirbinių paroda.

Vilniuje namų dirbinių paroda jau pasibaigė. Paroda labai gerai pasisekė. Parodoj atsilankė apie 12 tukst. žmonių. Parduota labai daug žmonių dirbinių, ir gerai už tuos dirbinius mokėjo, ypač gi už audinius. Kai kurios moteris gavo labai daug savo darbams užsakymų. Išdalinta dang dovanų. Moterims ir šiaip sodiečiams dovanų davė įvairių ukio įrankių. „Lietuvos Ukinkas“ gi vien už raštus apie smulkiąją pramonę ir liaudies dirbinių gavo pagrįmo laišką Yra tai ketvirta „Lietuvos Ukinkui“ dovana.

Nepaprastas akmuo.

Rugpjūčio m. tarp Tautėjų ir Pamušio dvarų (Ukm. ap.) akmenų skaldytojai rado lauke akmenį, pridengtą plonu žemės sluogsniu. Šito akmens viršus lygus, ilgio — pusanatro, pločio — mas-tas. Viduryje iškalta duobelė, viename gale iškaltos raidės R M t, antrame I H S, šone matomas skaitlinės 671, apačioje D. Ž.

Stebuklinga daktarė.

Jau antri metai, kaip Dusmenyse (Trakų pav.) būva ir gydo nuo visokių ligų stebuklinga daktarė V. Pernai vasarą ir šiemet su talka rankiojo po mišką pušėlių auglių ir taip visokių žolynų. Sumaišius su visku visas ligas gydo. Išpradžios žmonės pradėjo iš visų pusių važinoti, kaip-tai sergantieji: džiovač šv. Vito ligo-mis, apsaše ir tt. O stebuklingo-ji daktarė, paklausus: „kokių tamstai, ar maenesnių ar slobsnesnių, liekarstų“? Žinoma, žmo-

gus nori kuogeriau ir paprašo „maenesni“, o katros neišgali už mokēt už „maenas“, ima virinto vandens, tai gauna pigiau. Žmonės taip daktare buvo įsimylėję ir įsitikėję, kad kas dien po 10 ligonių stebuklingų vaistų laukė. „Grdi, nuvažiuok pas daktarą, tai jis tave muš, stuksės, klausinės, net nusibosta, o paskui eik aptiekon — kiek tai „klapato“. O čia: „kas sopa?“ — paklausė ir gana — tuoj butelį vieną ir kitą pripylė. „Šitas ger-ti, šitas tepti“ ir viskas visam mėnesiui. Beto, ji labai mėgsta, kad jai bučiuotų rankon. Taip tai mus, prasiokus, vilioja visi, kas tik gali. **Neišgydytas ligonis P.**

Ušpaliai,

Ukmergės apskrėio.

Kelioliką metų nebuvęs, sugrįžęs Ušpaliaus, nė nepažinau. Ukininkai, išsikyrstę viensėdžiais, džiaugiasi. Dabar rengiasi steigti ukio, kredito ir ugniagesių drjas. Reikėtų žmonėms kuodaugiausiai dėties ugniagesių draugijon, nes jos vardu galima taisyti vakarų ir kitokių pramogų. Aludininkams čia gera gyventi. Ušpalėnai jiems puikius rumus stato. **Ten buvęs.**

Žagarė,

Šiaulių pav.

Valsčiaus rinkėjų sueiga nutarė parašyti mokslo direkcijos paskirti į 2 kl. mokyklą du lietuviu mokytoju lietuvių kalbos išguldi-nėti. Dabar, iškėlus gerb. moky-tojų Vokietaitį į Kutrą visi 5 mokytojai rusai.

Žemiečių viršininkui Kauno g. įsakyta neužtvirtinti p. Šliažio (Bandorių sod.) seniunu (staršina), kam jis sėdėjęs laisvės metais Šiaulių kalėjime.

Šiomis dienomis atvažiavo tris kelių inžinieriai ir pradėjo tyrinėti žemę Nariškino gelžkeliui pravesti. Kelio ilgumas nuo stoties Benen iki Žagarės bus 13 varstų. **N. N.**

Malėtų parapija,

Vilniaus apskrėio.

Čia jaunimo yra gana daug, bet apie jį apskritai galima pasakyti, kad dar vaikščioja užmėgotomis akimis. Mažai kas tesirupina knin-gų bei laikraščių skaitymu, o apie vakarėlius nė neminėk: jiems tinkamiau „šerka“ rupi ir su garuo-jančiomis galvomis atsiderinti gužynėse, kame baladojas per visą naktelę. **Jaunas šnekutis.**

Išteisino.

Šiomis dienomis Vilniaus teismo rumai teisė tris Vinčiūnus iš Me-lagėnų valsč., Švenčionių apskr. (Vil. gub.). Dalykas tame, kad urėdninkas, atvykęs pas Vinčiū-nus, reikalavo nešmokėtų mokes-čių („nedoimkų“). Urėdninkas norėjo išvesti (areštuoti) Vaičiū-nų arklio, bet tėvas Vaičiūnas, 70 metų, neleido. urėdninkui šėim-ninkauti ir smarkiai sudavė urėd-ninkui krutinėn. Užtai Viln. apskrėio teismas Vaičiūnus bu-vo nuteisęs 2 mėnesiams kalėjimo. Jie padavė skundą Vilniaus teismo rumams. Teismo rumai Vaičiūnus išteisino. Reikia žino-ti, kad urėdninkas tų mokesčių jieškojo be tam tikrų ingalioji-mų. **A.**

Antanavo valsčius,

Marijampolės aps.

Spalių 8 d. buvo valsčiaus sueiga. Įvyko vos iš trečio karto. Pažymėtina, kad mūsų valsčiuje yra įsigilinęs netikęs paprotys, kad ne tik nieko apie savo reika-lus nemanantieji valstiečiai vals-čiūn neina, bet ir tie, kurie šiek-tiek jau apsitrynę, ši-tą supranta.

Šioje sueigoje buvo svarstoma mokyklų reikalai. Mat, nors jau yra šiame valsčiuje trys mokyk-los, bet, kadangi jis gana didelis, tai ir toli-gražu tų mokyklų ne-užtenka. Butinai čia dar yra rei-kaalingos nors trys mokyklos. Mo-kykloms užlaikyti valdžia duoda taip, kaip kitur: medegos statyti 1500—2100 rub. pinigais ir, pakol bus pastatyta mokykla, duoda mokyklos ir mokytojaus buto nu-samdymui 70 rub. metams; beto dar mokytojui duoda algos 390 rub. Tokių sąlygų žiurint, rodos, reikėjo sutikti, bet kur tau! Visi aplinkiniai gyventojai pasiulymą sutiko šaukms „nereikia“, ir to-kiu būdu nuskriaudė savo kaimyn-us. Tečiau, nežiurint to viso, gimnupiečiai (apie 39 balsais) nu-tarė atidengti Girnupj mokyklą, ir nendriečiai 23 balsais — Nen-driniuose. Todel gal ir liks ber-gždžių nesupiratėlių riksmas „nereikia“.

Toliau apskaitė naujokų atlai-dus ir kada jiems reikės stoti. Pagal valsčiaus valdybos prašy-mo paskyrė šiam reikalui 30 rub. Viršininkas dar prašė paskyrti pa-moklų pastatymui paminėjimui 100 metų Napoleono užpludimo, bet tas prašymas liko atmetas.

Juozas Keturakis.

Butka,

Marijampolės apskr.

Spalių 8 d. (n. k.) buvo Gude-lių valsčiaus sueiga. Žemiečių viršininkas aiškino žmonėms, ko-kiomis sąlygomis valdžia atidaro naujas liaudies mokyklas. Pata-rė žmonėms dar tris mokyklas atidaryti. Valstiečiai, žinoma, at-sisakė. Tik kokių 30 žmonių bal-savo už mokyklas. Kas ypač ste-bėtina, kad ir net šiek-tiek apši-svietė balsavo prieš mokyklas. Balsavo prieš mokyklas net ir toks, kuris kadantais laikraščius skaitė ir kurio du broliu mokyto-ju, ir delei politikos 1906 m. ka-lėjime sėdėjo. **P. Bacevičius.**

— „Liet. Ukin.“ —

A. † A.

kun. Henrikas Laumianskis.

Pasimirė Tyvatėnų klebonas, kun. Henrikas Laumianskis. Ver-kia Tyvatėnų varpai; jų liudna rauda vilnimis plaukia per para-piją, skaudžiai atsiliepdama žmo-nių širdyse. Verkia parapijonis. Seni, jauni ir maži vaikai skuba į kleboniją, kad paskutinę pagar-bą klebonui savo išreikšti.

Tarp žolynų, žalių vainikų ir žvakių žiburėlių kunigas guli ra-miai; bet veidas jo nepaprastai nuliudęs. Didelis skausmas jo lu-pas suspandė ir vargo žymės kak-toje sustingusios. Gilus galingas jausmas, šaltjo krutinėj nuslopin-tas, išsiliejęs dabar baltam jo vei-de. Tas žmogus, kol gyveno, ne-prašęs buvo skusties; tik patįs artimieji galėjo numanyti, kaip sielvarta jo širdį draskė, budrumas ir jo jaunos dienos džiovos reteziais buvo suvaržytos. Jis dirbt norėjo, jis norėjo but para-pijai naudingų, jo širdis degė žmonių meile, ir žmonėse meilę jis uždegt norėjo; — tuo tarpu spēkos jo menkėjo, kasdien silp-nėjo jis, ir tvirta valia nebegalėjo jau pakelt iš patalo karštos nu-vargusios galvos. Pasimirė, išbu-vęs Tyvatėnuose tik vienus metus. Bet žmonės jį suprato ir širdimis atjautė.

Į laidotuves suvažiavo 15 kni-gų ir daugybė žmonių. Iškilmin-ga procesija lydėjo jį į kapus. Tarp kitų buvo 30 mažų merge-lių gėdulingai apsisiausių. Vie-nos kvietkus barstė, kitos nešė karunas ir puikų ratą vainiką, su parašu: „Nuo gailestingų mažų mergelių Gerbiamam Kun. Kle-

bonui“. Grabą nešė jo artimieji giminės ir kunigai.

Šidlavos klebonas, kun. Jurgai-tis, prieš kuno išvežimą pasakė pamokslą bažnyčioje. Nuošir-džiais, šiltais žodeliais jis apibrėžė a. a. kun. Henriko darbus Tyta-vėnų parapijoj, išaiškino ir tuos vėlionio sumanymus, kurių įvyk-dint nesuskubo, pasakojo, kaip mylėjo kun. Henrikas aistetiką ir švarumą, kaip graži ir tobuli bu-vo jo kalba, ir patarė parapijo-nims eiti vėlionio, pėdomis ir, sekant jo pavyzdį, gyvenimą sa-vo tvarkyti.

Ant kapų kalbėjo Kelmių kle-bonas, kun. Januševskis. Jo kar-šta, puiki kalba padarė didelį įs-pudį. Išreiškęs gilų nuliudina-đei mirties taip jauno, šviesaus ir darbštaus žmogaus, kun. Janu-ševskis pasakojo apie darbus kun. Henriko prieš persikėlimą į Tyta-vėnus, apie jo mokytojavimą Kau-no dvasin. seminarijoje ir Pane-vėžio mokyklose, kur jis didžiaus-į įtekmę tarp jaunimo turėjo ir užsitarnavo visuotiną meilę ir am-žiną atmintį. Nuolatinuos dar-buose be poilsio sveikata žudęs, jis neilgam atsilankė į Tytatėnus nušvitęs, kaip saulė, kuri tuoj ty-tavėniečiams nusileido amžinai.

— „Liet. Žin.“ —

Is Amerikos.

McMANIGAL IŠEJO IS KALEJIMO.

Los Angeles, Cal. Lapkričio 31. praneša, jog Ortie E. McManigal, žinomas kaip dinamituotojas, kurio prisipažinimas pasiuntė San Quentin kalėjiman brolius McNamarus ir trisdešimtis tris darbininkų unijų vadovus Leavenworth kalėjiman, jau iš kalėjimo išėjęs.

McManigalas išėjęs iš savo ka-meros apie 2 val. po pietų ir ne-besugrįžęs. Nebesuranda taipgi ir Malcolm McLareno, detektivo, suareštavusio Detroite McMani-galą, kuris visuomet su juo susi-nešdavęs.

Prokuroras John D. Fredericks, kuris jau keletą kartų bu-vo išsitaręs, jog McManigalas bu-sias iš kalėjimo paleistas, sako, kad jis legališko leidimo dar ne-gavęs. Tečiau atsisakęs paaiš-kingi, delko jį išleido.

Lapkričio 6 dieną laikraščiai praneša, kad McManigalas keliau-jas į Pietinę Ameriką.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

Providence, R. I. Lapkričio 3 d. šiaurinėje tos valstijos dalyje su-sijodęs žemės drebėjimas, kuris sudinęs bei sudrebinęs keletą miestų ir tvėręs 3 ar 4 sekundas. Kas pagimdė tą žemės drebėjimą, nežinia.

LINDO PATARIMAS.

Suvienytų Valstijų prezidento asmeninis pasiuntinys, John Lind, pataręs prez. Wilsonui, idant ji-sai reikalautų Meksikos presiden-to rezignacijos. Tatai esą reika-linga įvedimui tvarkos.

WILSONAS ŽADA TRUSTUS PAKEDENTI.

Kaip tik per legislatura bus perleistas piniginės apyvartos bi-lius, prez. Wilsonas žada imti na-gan trustus. Ką del trustų, tai jisai turįs savo apribotas idėjas ir sulig jų žada ateityje pradėti vei-kti ir trustus kедenti.

SUŽEIDĖ GEN. DIAZĄ.

Havana, lapkričio 6 d. Besė-dint parke ir besiklausant muzi-

kos, ant gen. Felix Diazo apie 10 val. vakare užpuolė penki meksi-kiečiai ir su peiliais subadė. Kak-le padaryti dvi žaizdi, tečiau ne-giliai įdurta ir nepavojingos.

SUVIS NUSKANDINO VALTĮ.

Cuba, N. Y. Lapkričio 6 dieną Cuba ežere prigėrė du žmonės — John Coates, 70 metų ir Lloyd Gardner, 29 metų. Jiėdū plaukio-jo su valčia po Cubą ežerą, gaudė žuvis ir šaudė paukščius; kaip tai netikėtai išsišovė vienas šautu-vas, padarydamas valtį dugne skylę. Valtis pradėjo skęsti. Ka-dangi nei vienas nei kitas nemo-kejo plaukti, tad abudu ir nu-skendo.

RINKIMŲ DIENA.

Kaip paprastai, tą dieną buvo visuose miestuose didelis turkš-mas. Lapkričio 4 dieną buvo gu-bernatorių, majorų ir kitų valdi-ninkų rinkimai.

Demokratų partija rinkimų dienoje aiškiai parodė kaikuriose valstijose savo spēką. Massachu-sets ir New Jersey valstijose gu-bernatoriais išrinkti demokratų partijos šanariai. „Marylando valstijoje demokratas išrinktas senatorium. Demokratai nelaimė-jo tiktai New Yorko valstijoje ir nelaimėjo todėl, kad šios valsti-jos demokratai susijungė su žino-ma Tammany Hall, blogos repu-tacijos organizacija.

New Yorko miesto majoru iš-rinktas John Purroy Mitchel, fu-sionistas, kuris buvo kandidatu keleto partijų.

Nemaža darbavosi už savo kan-didatus agituodami ir progresis-tai, bet jų laimėjimai nedideli. Progresistų partijos šanarys, Lo-uis Will, išrinktas Syracuse mies-to majoru.

New Yorko valstijos susirinki-me bus respublikonų dauguma, nes šios valstijos „assemblymenais“ išrinkta 56 respublikonai, 28 demokratai ir 3 progresistai.

Dauguma kandidatų į valstiji-nius „assemblymenus“, kurie bal-savo už patraukimą ex-guberna-toriaus Sulzero teisman, rinkimuo-se nelaimėjo. Iš 71 „assemblyme-no“, balsavusio prieš Sulzerį, tik-tai 49 priėmė kandidatūrą, bet iš-tų tiktai keletas žmonių rinki-muose telaimėjo, gi kiti visi pra-laimėjo.

Schenectady mieste, kur buvo socialistų partijos žmogus, dras George Lunn, susijungė demokratai su respublikonais ir rinkimuo-se sumušė socialistus. D-ras Lunn šiomet rinkimuose gavęs 735 bal. daugiau, negu du metu atgal.

RENGIASI PRAŠALINTI p. MURPHY.

Praėjus New Yorko rinkimams, kuriuose demokratai pralaimėjo, pasklido sumanymas reformuoti demokratų organizaciją. Kaip dauguma sako, šitų rinkimų pra-laimėjimas reiškia Tammany Hall vadovo, Charles F. Murphy, viešpatavimo galą. Su jo puoli-mu puls ir garsioji Tammany Hall, kuri per tiek metų laikė sa-vo rankose miesto valdžią ir engė šio miesto gyventojus. Ir delto tai tie demokratai, kurie norėtų, kad jų partija būtų pastatyta geres-nioje šviesoje, sumanė prašalinti Murphy ir šio miesto demokratų organizaciją reformuoti.

Iš visos sielos stengkis tapti tokiu, koku turi likti tavo kudi-kis. — Foerster'is.

Pažinimas savęs — neišvengtī-nas ir teisingiausias kelias prie išminties. — Sokratas.

Korespondencijos.

HUDSON, N. Y.

Nors miestelis nedidelis, bet užtai guli jis labai gražioj vietoj — ant upės Hudson kranto. Ja-me gyvena pusėtinas burelis lie-tuvių; didžioji jų pusė — išei-viai iš Vilniaus gub. Jie nepri-klauso nė prie jokių pašalpiinių bei labdaringų draugijų.

Yra čia mažas burelis kaimiš-ki, kurie turi sutvėrę šv. Anta-no iš Paduos dr-ją ir TMD. kuo-pą. Lapkričio 2 d. buvo augščiau minėtos draugijos šanarių susirin-kimas. Paaiškinus pp. Dom. Ma-tui ir Ant. Bubliskui apie Tautos Namus Vilniuje ir jų svarbą delei lietuvių tautos, liko nutar-ta nupirkti sieksnį žemės, ty. pa-aukauti \$10.50. Taipogi liko nu-tarta parengti balių be svaiginau-čių gėrimų; tai bus pirmas pasi-linksminimas be svaigalų.

Iš viso matyt, kad ir Hudsono lietuviai pradeda atbusti; daugelis pradeda skaityti laikraščius ir kitiems pataria užsirašyti nors vieną kokį iš lietuviškų laikraš-čių. Lai gyvuoja Hudsono lietu-viai! **Tadas Narbutas.**

PATERSON, N. J.

Daug laikraščiuose matyt iš vi-sų lietuviškų kolonijų žinučių apie lietuvių judėjimą, bet apie Patersono lietuvius beveik nie-kur nieko nesimato. O juk lietu-vių čia priskaitoma apie 500. Čia jie turi savo naują bažnyčią, pa-statytą greitai laiku ir gražioj vietoj; vienok lietuviai užsiganė-dino pastatę bažnyčią, bet nenori ją palaikyti bei kunigui tinkamai apmokėti. Viena Bostono liet. laikraštyje neseniai buvo patal-pinta neteisinga žinia, buk Patersono lietuviai norį parduoti savo bažnyčią. Nieko apie tai nesigir-di. Tame pat laikraštyje patal-pinta neteisinga žinia apie lietu-vių kooperacijinę krautuvę ir p. A. Motuzą.

Darbai šiuom tarpu pas mus eina vidutiniškai.

Zakristijonas.

NEW BRITAIN, CONN.

Artinanties žiemos šalčiams, užsidarinėja vasaros pasilinksmi-nimai. Kaip visur, taip ir pas mus draugijos nesnaudžia — jos stengiasi ruošti visokius balius, vakarienes, prakalbas, teatrus ir tt. Čia reikia pažymėti, kad pas mus nėra tos subatos ar nedėl-dienio, kad nebūt čia surengta prakalbos, balius ar teatras. Žino-ma, pasitaiko, kad tie vakarėliai nenusiseka ir atsilankiusieji juo-se mažą išsineša naudą, bet dau-giausiai jie yra naudingi ir vi-siems pageidaujami.

Spalio 26 d. d-ras F. Matulai-tis laikė prakalbą apie alkoholi-į ir jo kenksmingumą žmogaus ku-nui ir protui.

Jis pasižadėjo už trijų nedėl-dienių vėl pas mus atsilankyti ir ši-tą paaiškinti apie bakterijas. Geistina, kad d-ras F. Matulaitis savo prakalbas laikytų aiškiau ir suprantamiau, o tada bus didesnė nauda žmonėms, ir jie visi bus daugiau jomis užganėdinti.

A. J. M.

KINGSTON, PA.

Praslinkus gražiam vasaros laikui su visomis jos linksmybė-mis, užstoja ruztas, bet rimtas ruduo, tartum kviečiantis visus prie veikimo, prie mokslo ir apšvietos.

Spalio 15 d. tarpe mūsų mies-telio brolių ir seserų pasirodė

pirmas ir šviesiausias apšvietos spindulys — pās mus atsilankė gerb. L. M. ir D. Dr-jų pasiunti-nys, d-ras J. Basanavičius. Pri-buvus d-rui J. Basanavičiui į Kingstoną, jį pasitiko lietuviškas benas ir nulydėjo į bažnyti-nę svetainę, kur buvo susirinkęs didelis burys lietuvių.

Čia stengtasi palinksmininti gar-bingą svečių įvairiomis dainomis, deklamacijomis ir muzika.

Paskui gerb. d-ras J. Basana-vičius paaiškino apie šiandien-į lietuvių gyvenimą, sulyginant su buviiu pereitos gentkartės. Jis taipgi išrodinėjo tą stebėtiną progresą krašto ekonomioj, politi-koj ir moksle bei apšvietoj. Jo kalba, nors ir ne garsi, nes turė-jo didį šaltį, bet susirinkusiems labai patiko ir ant kiekvieno žmogaus padarė labai gilų įspu-đį.

Pabaigus kalbą, TMD 84 kuo-pos jaunimas išteikė jam gėlių bukietą. Čia per vakarą buvo su-rinkta aukų apie 87 dol. Kun. Kudirka aukavo 104 dol. Smul-kių aukų Kingstone lietuviai su-dėjo apie 300 dol.

Praslinkus vienai savaitėi, ty. spalio 22 d., TMD. 84 kuopa buvo surengusi koncertą p. Burbos svetainėje ant Main st.

Jau 7½ v. prisirinko pilna sve-tainė jaunimo. Vakaraū atidarė kuopos pirmininkas, kuris paaiš-kino apie tiksłą TMD. ir apie svarbą žmonių gyvenime blaivy-bės ir doros. Taipgi ragino, idant kuom galėdami remtų TMD. Va-karo programos buvo gan įvai-rus. Pirmiausia orkestras sugrie-žė keletą lietuviškų dainų, paskui Plymouth'o maišytas choras gan puikiai padainavo. Toliau p. A. Paukštis atliko monologą, kuris labai patiko publikai; J. Laukai-čiūtė ir kuopos pirmsėdis paskam bino duetą; p. Šilgauckas labai puikiai sudainavo — tokį balsą sunku mūsų tarpe atrasti.

Galop kalbėjo advokatas Jo-nas Lopeta ant politiškos temos. Jis tarp ko ragino lietuvius bal-suoti už Tam. Butkevičių, kuris yra pastatytas kandidatu į pavie-to (county) teisėjus. Ponas Jo-nas Lopeta išaiškino, kaip svar-bu but turėti lietuvių teisėju.

Paskui dar buvo leista ant iš-laimėjimo graži, šilkais išsiuta pagalvė su žirgvaikiu ir parašu — „Lietuva tėvynė mūsų“; iš-laimėjo p. V. Lauriskis iš Larks-ville, Pa. Toliau prasidėjo šokiai.

Šitą vakarą galima priskaityti prie geriausiai nusisekusių; pu-blika irgi labai liko užganėdinta; visi užsilakė pavyzdingai. Garbė TMD. 84 kuopai!

Tiesos Mylėtojas.

ATHOL, MASS.

Treji metai kaip susitvėrė Athol'yje lietuvių parapija. Bu-vo jau gavę ir kunigą, bet kad tai buvo lenkas, tai negalėjo sugy-venti su žmonėmis ir del tos ir ki-tų priežasčių turėjo jis pasitrauk-ti. Dabar sulaukėme kunigo Pra-no Meškauskio, neseniai atvykusio iš Lietuvos. Yra tai šviesus žmo-gus ir, kaip matyti, uolus darbi-ninkas. Rupindamos apie dvasiš-kus reikalus neužmiršta taipgi pasidarbuoti ir tautiško susipra-timo pakėlimui tarpe lietuvių. Žadama dabar sutverti Athol'yje choras, pagerinti ir padidinti skaičius mokslisčių kningų mūsų draugijų kningynuose, kuriuose dauguma kningų buvo vien dva-siško turinio, ir laikui bėgant rengties prie teatro. Gerbiamas kun. Meškauskas yra pilnu blaiv-ininku, taigi ir blaivybės idėja galės geriau plėtoties tarp athol-iečių. Pavelysime kun. Pranci-

Meškauskui geros kloties ir pasi-
sekimo įvykdinimui savo suma-
nymų.

J. E. Karosas.

CAMBRIDGE, MASS.

Spalio 29 d. Institute salėje at-
sibuvo vietinio kosmopolitisko
klubo koncertas, kuriame daly-
vavo lietuviai, lenkai, portugalai
ir armenai. Publikos buvo prisiri-
rinkusi pilna salė.

Atsilankiusieji salėn lietuviai
buvo susėdę vienon vieton ir už-
silaukė pavyzdinčiai,—labai malonų
jie darė įspūdį, žiurint ant jų
iš šalies. Kitos gi tautos užsilai-
kė neramiai — girdėjosis šnibžde-
jimas, kvatojimas, bėgiojimas po
svetainę ir bereikalingas delnų
plojimas. Vakarą vedėjas buvo
priverstas du kartus prašyti pu-
blikos, kad užsilauktų ramiai.

Vakaro programą buvo gan
įvairūs; jis susidėjo iš balalaikų
orkestro, skambinimo ant piano
ir prakalbų. Koncertinę vakarą
dalį išpildė Harvardo universite-
to mokiniai. Paskiau prasidėjo
kalbos. Pirmas kalbėjo p. H. M.
Gerry (angliškai) apie reikalin-
gumą visoms tautoms gyventi
vienybėje. Antras kalbėjo kosmo-
politisko klubo pirmsėdis p. Geo
W. Nasmyth, temoj — ką sutei-
kia ateiviai Šv. Valstijos. Tre-
čias ir paskutinis kalbėjo Y. M.
C. A. sekretorius, padėkavoda-
mas visiems už atsilankymą. Visi
išsiskirstė užganėdinti šituo va-
karu.

Volturno Gilė.

CAMBRIDGE, MASS.

Lapkričio 2 d. atsibuvo labai
puikios prakalbos, kurias paren-
gė šv. Jono Krikštytojo dra-
jimo Institute salėje. Prakalbos buvo
pagarsintos ant 6 v. vakare, bet
tą dieną, lyg ant nelaimės, 6 v.
kun. Krasniekas laikė mišparus,
nors paprastai mišparai atsibuna
4 v., taip kad išpradžios mažokai
salėje buvo žmonių. Galop, kuni-
gas atsisakė ateiti ant prakalbų
ir uždraudė šv. Cecilijos chorui
eiti giedoti. Kalbama, kad kuni-

gas paskaitė prakalbas bedievė-
komis.

Susirinkus daugiau publikos
apie 7 val., prasidėjo prakalbos.
Pirmausiai kalbėjo vietinis Y. M.
C. A. sąnarys, p. H. M. Gerry,
(angliškai) apie reikalingumą
prigulėti į pašalpinę draugiją.
Jo kalba labai patiko publikai,
ką liudija ramus visų užsilauky-
mas ir paskui gausus delnų plo-
jimas. Antras kalbėjo d-ras F.
Matulaitis iš So. Bostono apie al-
koholio kenksmingumą. Jis aiš-
kiai prirodė, kaip per alkoholi-
kija įvairios nelaimės, vargai ir
neturtas ir kaip tie nuodai kanki-
na žmogaus kūną ir protą. Ypač
gerb. kalbėtojas draudė gerti
svaigalus jaunuomenei. Kaip iš
viso buvo matyti, jo kalba pada-
rė gilų įspūdį ant visų klausyto-
jų. Toliau kalbėjo poni Rama-
nauskienė iš Lawrence, Mass.

Perstačius publikai gerbiamą
viešnę, salėje užsiviešpatavo ste-
bėtina tyla, tartum visoje svetai-
nėje neliko nei vieno žmogaus.
Visi laukė, kada gerbiama tau-
tietė prabilis į susirinkusius. Lai-
ke jos prakalbos visi užsilaukė
kuoramiausiai. Daugiausiai ji
kalbėjo apie moterų bei merginų
reikalus, o kai kur palietė ir vy-
rus bei vaikus. Jos kalba buvo
labai aiški, maloni klausyti ir
kiekvienam suprantama. Galop
ji paminėjo, kad Cambridge'io
kalbėjo apie moterų bei merginų
reikalus, o kai kur palietė ir vy-
rus bei vaikus. Jos kalba buvo
labai aiški, maloni klausyti ir
kiekvienam suprantama. Galop
ji paminėjo, kad Cambridge'io
kalbėjo apie moterų bei merginų
reikalus, o kai kur palietė ir vy-
rus bei vaikus. Jos kalba buvo
labai aiški, maloni klausyti ir
kiekvienam suprantama.

Ketvirtas kalbėjo p. Naviekas
iš So. Bostono apie reikalingumą
prigulėti į draugiją. Penktas kal-
bėjo p. A. Ramanauskas iš Law-
rence, Mass. — apie šelpimą sa-

vųjų biznierių. Šeštas kalbėjo
moksleivis iš Valparaiso, Zigmas
Jankauskas; jis kreipėsi į susirin-
kusius, kad jie neatsisakytų pa-
remti S. L. M. A. organą „Jauni-
mo Saptus“. Tuom ir užsibaigė
tos puikios ir labai mums visiems
naudingos prakalbos. Geistina,
kad tankiau but rengiamos pana-
šios prakalbos.

Narių į draugystę prisirašė 14;
prenumeratorių „Jaun. Sapt.“
gauta 6. K. A. Galinauskas.

BOSTON, MASS.

Spalio 26 d., sekmadienyje, lie-
tuvų svetainėje (kampus E ir
Silver gg.) atsibuvo Jaunimo
Ratelio susirinkimas. Vakarėlis
buvo pamargintas prakalbomis,
deklamacijomis ir dainomis. Su-
sirinkimui buvo pakviesti kaip
sąnariai, taip ir pašaliniai žmo-
nės. Prisipildė pilnutėlė salė pu-
kaus jaunimo — lietuvių ir lietu-
vaikių. Malonu buvo žiūrėti ant
tos priaugančios kartos — visi
gražūs, linksni ir pilni energijos.
Tarpe jaunimo matėsi ir žilagal-
vių žmonių, kurie atėjo pasigerė-
ti grynai lietuvišku jaunimu.

Štai prisidėdą vakaro progra-
mas. Išėina kalbėti p. Jurgeliu-
nas. Jo kalba buvo gan įvairi.
Tarp ko kito jis apgalestavė,
kad So. Bostone truksta lietuviš-
kų sąkrovų, ir ragino, kad turin-
tieji skatiko pasistengtų uždėti
įvairios rūšies sąkrovų, iš ko tu-
rėtų gerą pelną. Ypač, anot jo,
reikalingos naminių bei virtuvės
daiktų sąkrovos. Toliau gerbi-
mas kalbėtojas ragino, kad jau-
nimas toliau lankytų vakarines
mokyklas ir greičiau pramoktų
angliškos kalbos, o tada „suma-
žėtų daugumą vargų“. Žodžiu,
p. Jurgelinas kalbėjo labai aiš-
kiai ir kiekvienam suprantamai.

Paskiau p. V. Jankauskas pa-
deklamavo eiles. Jis per greit kal-
bėjo ir išsirodė labai nedrąsus.
Vienok jo deklamavimas išėjo
užganėdinantis, ir galima pasiti-
kėti, kad su laiku jis puikiai ga-

lės padeklamuoti. Toliau dekla-
mavo p. J. Verbečka, kuris ir šį
kartą savo eilėmis saldžiai pri-
juokina publiką. Nors jis dar
jaunutis, tačiau gražiai dekla-
mavo, nes jo kalba aiški, maloni,
skaidri; laikui bėgant, iš jo gali
išeiti žymus deklamatorius bei
lošėjas. Labai geistina, kad jis
pasistengtų sunaudoti tą savo
gabumą. Garbė jo tėvams, kad
taip puikiai išauklėjo savo vaiką
ir įkvėpė jam prakalbinis jausmus!

Galop kalbėjo p. P. M. Jis sa-
vo kalba labai pradžiugino mer-
ginas, o išdalies ir vaikus, nes
kalbėjo apie meilės prietikus.
Girdėjosis persmarkus delnų plo-
jimas bei kvatojimas.

Toliau vėl buvo dainos. Dvi
bažnytinio choro merginos, paly-
dint pianu vargoninkui M. Kar-
bauskui, sudainavo „Skamban-
čios stygos“. Sudainavo viduti-
niškai, bet publika iššaukė jiedvi
atkartoti dainą. Tiedvi merginos
ir du vaikinai kartu padainavo
šias dainas: „Šaltyšius“, „Kas
subatos vakarėlis“ ir „Einu per
darželį“. Šitos dainos ne labai nu-
sisekė — neapdirbti ir nema-
lūni balsai. Ypač netikusiai dai-
navo basas, kuriš negali gražiai
ištarti lietuviškus žodžius; ne-
jaugi nesiranda tikrų lietuvių daini-
ninkų? Gan malonus buvo altas
— meilus, skaidrus, yt lakšutės
balselis, ir grynai lietuviškas

Buvo dar vienas kalbėtojas,
kuriš irgi šį-tą naujo pasakė. Šį
kartą žmonių buvo labai daug, ir
visi užsilaukė ramiai, kas darė
labai malonų įspūdį — matyt, mūsų
jaunimas suprato prakalbų nau-
dingumą. Matyt, jaunimo tarpe
apsireiškia žymus tautiškių jaus-
mų pakilimas ir troškimas lavin-
ties, švieties. Jaunime, žengk ap-
švietos keliu pirmyn ir drutink
savyje tėvynės meilę!..

Dainų Mylėtojas.

CHICAGO, ILL.

Spalio 26 d. atsibuvo „Aušros“
svetainėje Chicagos apskrīčio

SLA. kuopų susivaižavimas, ku-
riamė dalyvavo apie 30 delegatų-
atstovų iš Chicagos ir apeliškių
miestelių SLA kuopų, k. t. iš
Clinton, Ind., Rockford, Ill., Ke-
nosha, Wis.

Svarbiausiu tikslu šio su-
sivaižavimo buvo paštarimas —
kaip daugiausiai ir geriausiai va-
ryti agitaciją už SLA., kad iki se-
kančio seimo iš šių Chicagos ir
apeliškių kuopų gauti Susiv.
1000 naujų narių.

Taipgi buvo svarstyta abelni
SLA. reikalai; įvairūs inėšimai
būs priduoti sėkančiam seimui.
Iš svarbesnių čia porą paminėsiu:
1) kad „Tėvynė“, kaip o organas,
butų padidinta iki 8 pusl. dabar-
tiniū didumo špaltų. 2) kad prie
SLA. butų įkurtas fondas šelpi-
mui moksleivių SLA. narių bei
jų vaikų, lankančių augštesnius
mokslius. Tokiis fondas gali buti
iš tautiškių centų, kuriuos paves-
davo kitoms draugijoms, bet ga-
lop pasirodė, kad SLA. tik prie-
šus įgauna iš tokių pašalinių
šelpiamųjų įstaigų.

Panėdėlyj, spalio 27 d., anksti
ryte mirė kun. A. Kaupas, „Drau-
gė“ buvūsis redaktorius; laido-
tuvės atsibuvo ketverge, spalio
30 d.; serėdos vakare atlydėjo ve-
lionį į šv. Jurgio bažnyčią, kur
atsibuvo tuom laikinēs apeigos ir
kun. Kraučiuonas pasakė pamoks-
lą, kaip o savo draugui-pažjsta-
mam nuo pat jo atvažiavimo į
Ameriką. Ketverge nuo 9-tos ry-
to prasidėjo pamaldos, ir pirmą
val. po pietų velionio kunas tapo
išlydėtas į šv. Kazimiero lietuvių
kapus. Ten, ant velionio kapo,
kun. Skripka, o potam p. B. K.
Balutis, pasakė prakalbas. Ilse-
kis, kunige Antanai, šioje liuosvi-
bės žemužėj! Buvai karštas Lie-
tuvos sunis, nesėnai dar savo
lengva plunksna gyneci svečius iš
tėvynės nuo ant jų užsi puolusių
išgamų, pats davei gal paskutinę
šimtinę Tautos Namams, tikėjais,
gal, netrukus atlankyti savo tė-
vynę ir ten pabaigti amžį, bet
žiauri giltinė perkirto tavo gyve-
nimo siulą, ir tu jau atsigulei čia
ant amžių...

„Jaunimo Saptai“, moksleivių
oficiališkas organas, nuo 1 d.
gruodžio žada eiti kas 2 savaiti
kningos formate.

Vietinis dienraštis „Chicago
Daily Tribune“, kuris yra vienas
iš didžiausių ir rimčiausių Ameri-
koje dienraščių, nuo spalio 27 d.
pradėjo bombarduoti vietinius
šarlataniškius daktarus, kurių ap-
skelbimai telpa ir lietuviškuose
laikraščiuose. Minėtas laikraštis
pirmiansia pasiuntė savo reporte-
rius, kad jie atsilankytų tų hum-
bukierių kabinetuose kaip paci-
jantai; kitiems net ir pinigus įda-
vė, kad tik išgauti paslaptis ir
budus, su kurių pagalba jie vilio-
ja iš silpnų vyrų, ypatingai atei-
vių, pinigus. Kas dieną minėtas
dienraštis išvelka švieson viso-
kius tų daktarų darbelius. Jau

gautė savaitės, kaip Chicago-
joj paplito paskalas, buk ten ita-
lijonė pagimdžiusi „velnio vai-
ką“; mat, ta italijonė pirmiau
kalbėjusi, kad geriau pagimdyti
velnią, negu vaiką. Tas „velniu-
kas“, pirštu gražodamas motinai
pranešė, kad jie nieko jam blo-
go nedarytų, nes, priešingai, dar
šeši velniai užgims. Šita juokin-
ga žinia išsiplatino po visą miestą.
Galop liko paskelbta, kad tas vel-
nias randasi Hull House Settle-
ment'e ant Halsted ir Polk gat-
vių ir kad už 25 e. galima jį pa-
matyti. Iš visų miesto dalių pra-
dėjo važiuoti lengvatikiai, norė-
dami pamatyti piktą dvasią. Dau-
gelis klausė per telefoną, ar tas
yra teisybė, Hull House Settle-
ment'o viršininkė, poni J. Ad-
dams, pranešė per laikraščius, kad
tas yra tikras melas, kad jokio
„velnio vaiko“ nėra ir tt.

Tai kokių dar lengvatikių ran-
dasi XX amžiuje čia Amerikoje...
Kun. Edv. Steponavičė, Apvei-
dos Dievo parapijos klebonas (18
ir Union gat.) liko galop iščia
prašalintas. Parapijonai jo iškė-
limui praleido apie \$600.00. Jo
vietą užėmė kun. Krušas, kuris
ir vėda dabar parapijos reikalus.
Kiek laiko atgal keli draugai
gėrė saliuone ant Maxwell ir Clin-
ton gat. Jie patėmijo, kad juod-
veidis paiko prie baro lietsargi;
vienas iš lietuvių paėmė lietsargi
ir paslėpė jį. Sugrįžęs salianan
juodveidis, neradęs savo lietsar-
gio, norėjo paimti vieno iš gėru-
sių draugų lietsargi, bet tie neį-
davė. Kilo barnis. Greit juod-
veidis išsitraukęs skustuvą visus
gerai sužeidė. Vienas iš jų tai
jau šešta savaitė kaip ligonbuty-
je po kaucija guli; pagijus reiks
stoti teisman už lietsargio paslė-
pimą. Tai tau ir juokas su juod-
veidžiu...

Tautiškos draugijos apie 18-tą
gatvę sudėjo, kiek kuri išgalėjo,
tinkamą pinigų sumą ir spalio 25
d. ant So. Union gatvės po num.
1815 atidarė kningyną, kuris bus
atdaras kas vakaras nuo 7 v. iki
10 val. vakare. Žėdnas lietuvis
galį eiti kningyną ir skaityti
kningas dovanai. Labai puikus
ir pavyzdingas šitas draugijų dar-
bas...

A. Booben.

CLEVELAND, OHIO.

Gan daug šitame mieste gyvena
lenkų. Vienok jų vardas dar
daugiau yra čia pragarsėjęs. Ko-
kis nebutų čia žmogus, vis stve-
riasi kalbėti lenkiškai. Gaila,
kad net lietuviai slepiasi po juoda
lenkų skraiste. O juk lietuvių
Clevelande priskaitoma apie

Apsisvietęs.

FELJETONAS

Amen.

Nuo senai, nes jau su virš me-
tai laiko, kaip tapau žmonių ly-
gintoju. Skaityti bei jausti save
esant žmonių lygintojū yra geriau
sia. Matai kokį žmogų ir žinai,
kad jis ne žmonių lygintojas, kad
jis yra nesuapratęs, kad jis —
kvailas...

Metai atgal stoviu smuklėje ir
maukiu alų. Priėjo prie manęs
žmonių lygintojas ir sako:

— Drauge! Užsirašyk „Mušty-
nė“.

— Neturiu laiko skaityti, —
mėginu teisintis.

— Tik norėk! Čia rasi vargus
viso pasaulio darbininkų; čia ra-
si būdą, kaip iš vargų išsilinosuo-
ti.

Pabaigė „draugas“ savo pa-
mokslią ir aš tuojau išsiėmęs pini-
gus užmokėjau už laikraštį. Ska-
tau ir augu susipratime, kai žolė,
kuri laike vienos vasaros išaugo
net už žmogų augštesnė. Man irgi
taip atrodė, lyg aš savo apsišvie-
tinu praaugau universitacijū pro-
fesorius. Aš juk neklydau taip
manydamas; profesorius, bet kas
iš jo, jeigu jis nėra žmonių lygin-
tojas. Visgi, rodos, jis kvailas ir
gana.

Einu vėl į smuklę. Ten radau
vieną „draugą“. Tuojau pribai-
lau:

— Ar tu žinai, kas tai yra žmo-

nių lygintojas?

— Žmonių lygintojas, tai di-
džiausias savo rūšies fanatikas,
apsvaigėlis.

Man net kvapą užėmė. Norėjau
tokiam vėpliui kirst į žandą, te-
čiau atsiminiau, kad aš neesu ko-
kis girtuoklis-vaikata, bet susi-
pratęs darbininkas. Aš vėl atsilie-
piau:

— Kodel tamsta taip sakote?
kodel vadinate žmonių lygintojus
fanatikais?

— Sakau tai iš patyrimo.

— Paašikinkit plačiau.

— Žmogus, kol nesuapazinęs
su žmonių lygintojų literatūra,
kol dar neskaitė tokių garsių or-
ganų, kaip va: „Muštynės“, „Ver-
gijos“, „Atgal“, „Turisto“, tai
žiuri rimtai į dalykus ir sveikai
protauja. Bet, kaip tik prisiskai-
to iš tų žmonių lygintojų organų
apie kumščios svarumą gyvenimė,
kaip tik susipažįsta su „kumštine
filosofija“ — tai nebesusikalbėsi
su juo... Jis vis tą patį varys nu-
ryto iki vakaro, nuo vakaro iki
pusiaunakties, nuo pusiaunakties
iki ryto. Su tokio žmogumi ger-
iausia — visai nesiginėyti ir nie-
ko bendro neturėti, kadangi tai
savo rūšies fanatikas, kuris visa-
ką atremia vienais ir vis tais pa-
čiais argumentais: kumštis viską
pergalės; kumštis tur labai didelę

galę; kumštis nieko nepralaimės.

— Blogą nuomonę apie žmonių
lygintojus esate įgiję.

— Tokiā nuomonę apie juos tu-
ri kiekvienas sveikai mintijantis
žmogus.

„Draugas“ pažiūrėjo į mane.
Paskui vėl tęsė:

— Gal tamsta mėginsite užgin-
čyti, kad neteisybę sakau?

— Ką tik tamsta šnekate ant
žmonių lygintojų — viskas netei-
sybė!

— Na, o kad sakyčiau: — Lai
gyvuoja žmonių lygintojai!

— Butum vyras!

— Kad sakyčiau: — Lai pra-
smenga tauta!

— Puikūs žodžiai! — aš jį gy-
riau ir norėjau pabučiuot.

— Na, kad sakyčiau: — Lai
prasmenga kultura!

Aš tyliu susiraukęs ir noriu no-
sį nukast.

— Lai gyvuoja fanatizmas! —
pridurė.

— Ak tu!..

— Ką, ak aš?!

— Tai aklumas!

Dabar „draugas“ palingavo
galvą ir tarė:

— Ar neteisybę aš sakiau?

— Apie ką?

— Apie tai, kad žmonių lygin-
tojai yra didžiausi savo rūšies fan-
atikai.

— „Turistas“, „Atgal“, „Muš-
tynė“ ir „Vergija“ stengiasi iš
visų jiegū sufanatizuoti žmones,
stengiasi jiems įkalbėti tą, ko vi-
siškai negali buti. Tie organai ve-
da žmones į šuntakius ir trukdo
jiems apsišviesti.

— Purviniausias faktas! — pa-

sakiau jam.

— Teisybė visados baisi, — at-
kirtu.

Matot, kokių kvailių žmonių
yra ant šios ašarų pakalnės. Tokį
žemą supratimą turėdami drįsta
niekinti žmonių lygintojus! Mes
juk esame apsišvietę kovotojai
už už, už... Nežinau tikrai už ką.
Atleiskite! Bet šaukiu visa ger-
kle:

—Lai gyvuoja žmonių lygin-
tojai!

— Lai prasmenga tauta!

— Lai gyvuoja fanatizmas!

— Lai prasmenga kultura ir
mokslas!

Viską pabaigęs sakau:—Amen!
Šliburis.

Kaip AS APSISVIEČIAU.

Pribuvęs į Suvienytas Valsti-
jas, po nekuriam laikui, įsirašiau
į Susivienijimą Lietuvių Ameri-
koje. Tokiu būdu pradėjau skai-
tyti „Tėvynę“. Paskui užsirašiau
„Vienybę Lietuvninkų“ ir taip
įpratau prie skaitymo laikraščių.

Sykį mano geras pažįstamas pa-
klausė, ar aš skaitau kokių laik-
raščių. Aš jam atsakiau, jogei
skaitau „Tėvynę“ ir „V. L.“
„Užsiskirk socialistišką laikraštį
„Kovą“ — kreipėsi jis į mane,
— tokiu būdu apsišviesti, suprasi,
kas yra socializmas, ir busi susi-
pratęs darbininkas“...

Aš jo paklausęs užsiskikau „Ko-
vą“, ir dabar ištikro aš esu apsi-
švietęs. Aš dabar žinau, kad
lietuvių tėvynė — tai ubagų žė-

6,000. Jie čia turi savo parapiją, bažnyčią ir kleboną. Turi net knygyną, kurį užlaiko p. Sukis.

Yra taipgi kelios pašalpinės draugijos, kurios laikosi gan gerai. Beto valdžios yra leisti suaugusiems vakariniai kursai, kur lankosi apie 100 lietuvių. — Ši met klebono rūpesčiu valdžia davė antrą mokyklą; rodosi, kad abu mokytojai yra gerai išsilavinę ne tik angliškai, bet ir lietuviškai kalbese. Daugiausiai šituos kursus lanko neseniai pribuvę iš Lietuvos.

Paskutiniu laiku pas mus žymiai sumažėjo darbai. Daugelis dirbtuvių dirba visai silpnai, o kitos jau galutinai sustoję. Net vietiniams darbininkams sunku darbas gauti, o iš kitur atvažiavusiems, žinoma, dar sunkiau. Taigi, kas mano važiuoti į Clevelandą, turi gerai apie tai pagalvoti.

J. Žilinskas.

EAST CHICAGO, IND.

Miestelis nedidelis. Daugiausiai jame gyvena lenkų ir visokių kitų tautų ateivių. Lietuvių čia randasi apie 300. Kaip senai čia gyvena lietuviai, negalima pasakyti, bet šv. Stanislovo draugija gyvuoja jau 13 metai. Ši draugija nesugebėjo sutraukti to miesto lietuvių į vieną būrį, nes jos įstatai per daug jau varžo žmogaus laisvę. 1911 m. iš praklinesnių penkių vyrų susitvėrė T. M. D. kuopa. Šie draugai, pamatę, kad čia yra reikalinga laisvesnė pašalpinė draugija sutvėrė prie TMD. kuopos pašalpos skyrių.

Ši kuopa sparčiai pradėjo augti ir šiandieną ji priskaito 85 sąnarius; tik jie labai neužganėdinti, kad negauna kun. Žilinsko raštų, nes jie buvo zadėti pernai, Velykoms, bet ir dar negalima sulaukti, o apie šiam metų žadetas knygų nėra ko ir kalbėti. Taigi tūli kuopos sąnariai labai pasipikino iš tokio TMD. centro valdybos neveikimo ir laikytame spačio 12 d. susirinkime nutarė nebūsi jį centrą nei įstojimo naujų sąnarių nei metinių mokesčių patol, pakol negaus minėtų knygų nuo 1912 m.

1912 m. čia susitvėrė šv. Onos moterų bei merginų draugija. Tos draugijos siekis — suteikti pašalpą ligoje; įstatai sudaryti pilnai klerikaliosios dvasios. Šiais metais susitvėrė Lietuvių Am. Ukėšų Klubas; tikslas — pagelbėti išsiimti ukėstyse popierius, dalyvauti politiškuose rinkimuose, lavintis dainavime, muzikoje, įsteigt knygyną ir suteikti pašalpą ligoje. Narių Klubas turi apie 70. Visai dar neseniai susitvėrė LSS. kuopa, bet pakol kas šita kuopa silpnai laikosi ir mažai turi sąnarių.

Taigi matote, kad nors nedaug čia yra lietuvių, bet visi gyvena sąryšį ir sparčiai eina apšvietos keliu pirmyn. Daugelis skaito knigas ir laikraščius TMD. 127 kuopos knygynė.

Darbai šiūm tarp apsisotojo ir daugelis žmonių sėdi be darbo, bet kalba, kad greitai laiku vėl pradės eiti darbai gerai.

Žolynas.

E. ST. LOUIS, ILL.

Spalio 26 d. tapo surengtas koncertas naudai besimokinančio medicinos studento R. Gzell (lietuvio). Išpildyme koncerto dalyvavo, apert trijų lietuvių, veik vienį anglai. Programas susidėjo iš dainų, deklamacijų, skambinimo ant piano ir smuikos. Pamelė B. Angle puikiai pagriežė ant smuikos; ji tapo net du kartu išsautka atkartoti griežimą.

Labiausiai publiškai patiko duetas panelės E. Čepianuskytės ir

panelės Elviukės, kurios savo maloniais balseliais žavėto žavėjo visų susirinkusių širdis. Pirmučiausiai sudainavo „Eina garsas nuo rubežiaus“, „paskui „Mielas kvietkeli“; gausiu delnų plojimu tapo jiedvi išsautkos kelis kartus atkartoti dainas. Ant pabaigos kalbėjo ponas Dundulis, kuris aiškiai nupiešė mokslo vertę ir ragino visus mokyties.

Vakarėlis užsibaigė šokiais ir šiaip pasilinksminimais.

Eastantonietis.

SO. OMAHA, NEBR.

So. Omahos lietuviai turi pusėtiną skaitlių draugijelių, iš kurių vienos grynai tautiškos, kitos klerikalios, o trečios socialistiškos. Tulos iš tų draugijų pinigai stovi gana gerai, kitos gi vos tik tai gyvuoja. Vienok beveik visoms draugijoms stoka energijos ir veiklumo. Tautiškos gi draugijos permažai rūpinas lietuvių reikalais. Tiesa, kai kurios pažangiosios draugijos stengiasi šitą veikti, bet galėtų jos dar daugiau pasidarbuoti.

Kada gi So. Omahon atsilankė L. M. ir D. Dr-jų pasiuntinis, advokatas M. Yčas, tai daugiausiai Tautos Namams aukavo pavieni žmonės. Vietinės gi draugijos šykštokai pasielgė; reikia manyti, kad jos susitarusius pasiųdė dar aukų Vilniui.

Burelis pažangesniųjų So. Omahos vyrų kuopa žada susiorganizavę parengti bent keletą vakarėlių ir skirti dalį pelno Tautos Namams Vilniuje, kol tie namai nebūs galutinai pastatyti.

Tik gaila, kad tarpe mūsų jaunimo apsiereiškia didelis išsiskirtymas beipasidalinimas į grupes sulig skirtumo pažvalgų bei nuomonių. Žinoma, tas labai kenkia visuomenės ir apšvietos darbu.

Pastaruojū laiku žymiai sukruoto TMD. kuopos sąnariai. Mat, po ilgo miegojimo ta draugija vėl atbuo; kuopa mano sulošti „Našlaičius“.

LSS. kuopa žada sulošti „Salemono sapną“.

Visgi mūsų lietuviams vertėtų gyviau ir energiščiau veikti, nes vėžio žingsniais eidami labai atsiliksime visų užpakalyje...

A. A. Ž—p—s.

Dabartinis Mažosios Lietuvos padėjimas.

Kiek pasitaikė iš tūlių apsiėkimų patėmyti, tai turbūt Amerikoje gyvena lietuviai pirmą kartą užsiinterasavo Mažąja Lietuva man pirm dviejų metų atsilankius Suv. Valstijose — tada jie pradėjo kalbėti apie ten gyvenančių viengenčių reikalus, butent, apie tautiškos reikalus tos žymios dalies lietuvių kuno. Vazinėjant tuokart po lietuvių kolonijas, gan tankiai patirdavau, kaip mažai Amerikos lietuviams buvo žinoma Mažoji Lietuva ir ten esančių lietuvių tautiniai reikalai. Man šiek tiek nušvietus musų, t. y. Prusijos lietuvių, vargus ir kovą su galinga germanizacijos jiega, radosi nemaž atjaučiančių, kurie pasiryžo gelbėti savo brolius nuo pražūties, t. y. galutinio ištautėjimo.

Aš tuomet viešuose susirinkimuose trumpai išdėčiau, kaip politikinį, taip ir tautinį lietuvių stovį Mažajoje Lietuvoje. Čion gi, šitame straipsnelyje, užganėdįsiu nors keliais sakiniiais paminėti apie tas permainas, kokios įvyko tenai laike tu dviejų metų. Plačiau gi apie tą pasistengiu

pranešti gerbiamiems Amerikoje gyvenantiems tautiečiams viešuose susirinkimuose gyvu žodžiu. Taigi, labai geistina, kad visi, kam rupi lietuvių tauta kam rupi musų tautiškas atgijimas, neatsisakytu atsilankyti panašiuose susirinkimuose ir paremtų mano darbą savo užuojauta.

Pirmiausia kaslink politikos. Keletą metų atgal Mažosios Lietuvos lietuviai buvo susitvėrę savo rinkimo draugijas, kurių vienu iš svarbiausių tikslų buvo išrinkti tikrus, tautiška susipratušius, lietuvius atstovus parlamentan, kad jie ten išreikalautų sugražinti lietuviams atimtas teises.

Vienok lig šios dienos neprisiminė apie šį svarbų tikslą nei vienas lietuvių išrinktas atstovas. Bent neprisiminė ant tiek, kad būtų aišku, jog jis lietuvių vardu to reikalauja. Neprisiminė todėl, kad išrinktieji buva ar tai tautiška negyvi, be jokio savo tautai atjautimo, arba buvo tikrais vokieškos valdžios šalininkais (kaip tai dabar yra kun. Gaigalaitis ir valdžios patarėjas d-ras Stepūtas), kurios vienintėlis troškimas yra sugermanizuoti lietuvius, vadinasi, — tautiška juos nubengti. Tas, rodos, pakaktinai paaiškina, kad nebuvo galima laukti tokiam atvejy gerovės iš ten, kur nuspresta lietuvius, kaipo tokius, galutinai panaikinti.

Antras dar dalykas tame, kad lietuvių vadai įtikėjo vokiškų partijų viliojimams ir ar tai su viena arba antra partija rinkimū laike susidėjo, o jų atstovai prisiglaudė prie vienos ar kitos vokiečių partijos. Ir tokiu būdu jie nei menkiausios naudos neatnešė savo tautai. Labai griaudu matyti, kad tūli vadai veidmainingu būdu išdavinėja savo brolius skriaudėjams ir visokiais būdais juos stengiasi įtikinti, kad vien tik jų gerovei tarnauja.

Aiškiai pasirodo, jog lietuvių didžiama Maž. Lietuvoje yra be mažiausio politiško subrendimo. Nes kitaip juk negalėtų keletas veidmainių arba jokios sąžinės neturį žmonės juos už nosies vedžioti.

Dabar dirstelkime ant tautinės dirvos. Tuomet pranešiau, kad didžiama lietuvių jau tais nesijaučia. Kita dalis tautiška klausimą tiktai išdalies tesupranta. Tūli galvoja, kad čia mums reikia savotiškumo, — juk kas kur geriau kumietauti, negu buti savistoviais, nors ir menkais savininkais. Kiti vėl nori buti kuogeriausiais vokiečiais ir šale to, tartum iš malonės, dar lietuviams. Pirmiausiai jie stengiasi gerbti viską, kas vokiška, o paskui, kada niekas negirdi-nemato, pasigriebti lietuviškumo.

Šitą nuomonę palaiko visa išgalė pirmiausiai laikraščiai. Tai yra laikraščiai, išeinanti lietuvių kalboje. Yra jų tenai keletas, kaip antai: „Lietuviška Ceitunga“ Klaipėdoje, „Nauja lietuviška Ceitunga“ ir „Tilžės Keleivis“ Tilžėje, „Konservatyvų Draugystės Laiškas“ Prekulėje ir „Apžvalga“ Klaipėdoje. Pirmieji tris leidžiami vokiečių bizniau del ir stengiamasi su jų pagalba patraukti lietuvius savo pusėn. Paskutinieji du leidžiami lietuvių, bet „K. D. Laiškas“ — tai stačiai valdžios remiamas, nes gauna metinę pinigiską pašalpą, už ką jis kuoršiausiu būdu eina prieš visą lietuvių tautinį krutėjimą. Tas tai visiems lietuviams yra aiškus dalykas. Bet kitaip stovi dalykai su „Apžvalga“. Čionai yra labai gabus sugalvojimas vokiečių konservatyvų partijos. Sa-

vo laiku, kaip aš pradėjau išleidinėti „Birutę“ ir ją platinti lietuvių tarpe, tai tie vokiečių konservatorių šalininkai stengėsi kokiū nors būdu užkirsti tam kelią. Matydami, kad „Birutė“ yra grynai tautiškas laikraštis, kuris nenori tarnauti jokiai vokiečių partijai, pasiryžo ir jie išleidinėti naują laikraštį. Idant lietuvių didžiuma neperprastų tą paslėptą tikslą, tai jie stengėsi surasti keletą įtekmingų žmonių, kurių vardu ir suorganizavo laikraščiu leisti bendrovę. Kiek yra jau šiandien iširta, tai tam pavedėta vokiečių partija nemenką krūvą pinigų. Jos pakraipa nuo pat pradžios buvo grynai vokiškai-konservatyviška, ir dažnai kuoršiausiai kovojo prieš „Birutę“. Tuo jų sumaningu sugalvojimu ne vienas lietuvis liko patrauktas jų pusėn, nes laikraštėje dažnai pabrėžiama, kad tai „pačių lietuvių leidžiamas laikraštis“ ir jį privalo skaityti visi lietuviai. Vienok tikrų prenumeratorių teturi vos 500. Nežiurint netikusios lietuvių kalbos ir vokiškų raidžių, jo pakraipa tai nei maž nesiskiria nuo kitų tos rūšies laikraščiu. Beje, iš vieno atžvilgio tai šitas laikraštis gana kenksmingas lietuvių tautiniam krutėjimui, — butent, savo veidmainiškumu.

Palieka tiktai vienintėlis grynai tautiškas laikraštis „Birutė“. Apie jos pakraipą, rodos, nereiks man gerb. tautiečiams aiškinti. Kadangi dabar visi tie laikraščiai klaidina ir ištautina lietuvius, tai reikia butinai stengties dar energiškaiau vartyti pradėtą darbą. Tam tikslui yra reikalinga, kad „Birutė“ įgytų Prusų lietuvių tarpe vis didesnį įtekme. Butų labai geistina, kad „B.“ galima but išleidinėti vieton vieno karto į savaitę tris arba keturis kartus. Visi anie laikraščiai, išėmus „Apžvalgą“, eina tris kartus į savaitę. Jeigu nebutų galima „B.“ taip dažnai išleidinėti, kaip anuos, tai nors reiktų ją žymiai padidinti. Tiktai taip veikiant bus pasekminga kova.

Aplamai imant, tai reikia pripažinti, kad tautinė idėja tarpe lietuvių Maž. Lietuvoje bėgyje tų dviejų metų žymiai sutvirtėjo. Vienas iš žymiausių apsiėkimų — tai jaunuomenės prisidėjimas prie tautiško krutėjimo. Susitvėrė po visą Maž. Lietuvą 14 draugijų, kurių sąnariais esti jaunikai čiai ir mergaitės nuo 15 iki 25 metų amžiaus. Tulos draugijos turi apie 30—50 sąnarių. Jos tai ir stengiasi auginti grynai tautiškus jaunsus. Jau iš to atžvilgio yra malonu tą apsiėkimą paminėti, nes kieno jaunimas, to ir ateitis! Toliau, tos visos draugijos, susiglaudusios į vieną organizaciją, stengiasi dar daugiau sudrutinti savo jegas. Žodžiu, geras žingsnis jau yra padarytas pirmyn, ir dabar reikia tiktai kuodaugiausiai stengties vartyti agitaciją tarpe to Maž. Lietuvos lietuvių jaunimo, idant eilė kovotojų kas metą padidėtų. Iš kitos pusės taip pat nesnaudžiama. Vokiečių valdžia, sukrtus mums dirbti musų jaunimo tarpe, subruzo visur, kiekvieniame bažnytkiemyje, organizuoti visą jaunimą į tam tinkamas draugijas. Jie turi daugybę apmokėtų darbininkų, ir visi valdininkai remia ant kiekvieno žingsnio tą jų vokiečinio darbą. Mums to truksta — juk visur reikia darbininkų ir, svarbiausiai, pinigų. Todelei reikia kokiū nors būdu stengtiesi įgyti, kaip vieno, taip kito, idant galima but pasekmingiau vesti kovą galutinam laimėjimui.

Trumpai suglaudus mano išdėstymus, galima keliais žodžiais pasakyti, kad politikinis lietuvių judėjimas nieko nenužengė pirmyn, bet tautinis susipratimas yra žymiai padidėjęs. Nors yra viltis, kad ir politikinis susipratimas ateityje augs, nes jau iškiša šen-ten vis daugiau balsų, kurie reikalauja sutvėrimo naujos lietuvių partijos su tinkamai aiškiu, kuodemokratiškiausiu programu. Butų labai geistina, kad išpildytų šiandieniniai musų troškimai artimiausiam laike, t. y., kad vis daugiau ir daugiau glaustusi po Lietuvos vėliava, nuo kurios žiba viltinga ateitis, butent „Lietuva lietuviams!“

Jonas Vanagaitis,

„Birutės“ leidėjas

P. S. Visais reikalais kreipkitės šiūm adresu:

Jonas Vanagaitis,

c. o. V. Daunora,

229 Bedford ave., Brooklyn, N. Y.

IŠ LIETUVOS PADANGĖS.

Mariampolė. Šis kampelis skaitosi dabar lietuvių sostine. Ir šitikturųjų. Jis yra toj dalyj Lietuvos, kur tautiškas ir kultura daugiau pakilę. Čia sodžiuje niekur nerasime jokį ištautėjusį lietuvių: visi palinkę prie to, kas lietuviška. Tas pats pastebima ir pačiam miestelyje. Dešimtį metų atgal da čia buvo visur užponavojus lenkų dvasia, lenkų kalba. Pats inteligentai-lietuviai ir tai tarp savęs lenkiškai kalbėdavosi. Dabar jau kas kita: visur skamba lietuvių kalba; vis daugiau ir daugiau atsiranda krautvių su lietuviškais parašais. Yra nemaža krautvių ir pačių lietuvių, žinoma, stambiausioji iš jų „Žagrės“ krautuvė. Daugiau susipratę lietuvių nelabai lanko tokias krautuves, kur nēr lietuviško parašo.

Čia centras daugelio draugijų, kaip: „Ukinikų Draugovės“, „Žagrės“, „Žiburio“ ir „Gabijos“, muzikos, literatūros ir dramos draugijos. Kaslink jų veikimo, tai geriausiai veikia „Ukin. Draug.“ Tai mes galime rasti ant kiekvieno puslapio „Lietuvios Ukininko“ priedo „Žemės“. Skyriai „Uk. Dvės“ vis dauginasi ir dauginasi. Paminėsiu da šitą apie „Gabiją“. Jau daugiau, kaip metai, kuomet ji susitvėrė. Visi ja džiaugėsi: susivienijo dviejų pakraipų žmonės, emė rūpinties vakarais. Iškart nesimatė jokio partyviškumo. Praėjus metams, kuomet išrinko valdybon visus pirmeivius, klerikalai subruzo. Pirmeiviai sutiko įsileisti du klerikalū valdybon. Klerikalai sutiko. Paskyrė susirinkimą. Dienoj susirinkimo priej, prigūžėjo mergelių, moterėlių pilna salė. Na, ir emė rekti mergelės, moterėlės, žinoma, ne iš savo gudrumo, kad pirmeivių visai nereikia, mat, nenorėjo, kad kazokai jas kapotų nagaikomis, kaip laike sukilimū. Pamatę pirmeiviai, į ką čia taikoma, atsisakė iš valdybos ir visi išstoję iš draugijos. Čia kunigai griežėsi jau paskutinio irankio, koks jiems tik ir tiko. Pirmiau kovojo su pagalba spaudos, paskiau agitacija, pagaliau — davatkū. Ir liko draugijoje dailės „žinovai.“ Ir kas dabar toj draugijoje nesidarbuoja...

Vasaros laike Mariampolėje netėgi vakarų. Du surengė „Gabija“ ir du burelis išstojusių pirmiau iš draugijos, vedant A. Ješmontai. Klerikalai užpuldinėjo pirmeivius, kad jie atkalbinėje savo pusėn dainininkus. Faktais ne išrodė nes nieko panašaus nebuvo. Klerikalai, tiesa, statė visokias kliutis, kad tik šitie nesurengtų vakarų: nusamdė miesto salę visiems metams ir pats užgrobė

svarbiausias šventes; atkalbinėjo dainininkus, pasakodami, ir kad pirmeiviai surinks pinigų ir išleis dieviškų knigų (taip sakdami norėjo atkalbėti vieną gerą basą V.; viena ponitūtė net „fundijo“ savo giminaitei, kad tik neitų dainuoti pas pirmeivius). Neverta minėti, kaip apvertindavo klerikalai pirmeivių vakarus. Apie tat galima rasti „Šaltinyje“. Tik stebėtina, kuomet pirmeivių vakaras, pilna salė inteligentų; kuomet klerikalų, kaip kokį tik pamatysi; klerikalų laikraščiai pas mus visai blogą vardą turi, labiausiai „Šaltinis“. Jau tie jų tušti riksmi-poteriai ant tiek visiem įgriso, kad net ir kaimiečiai nenori juos imti rankosna. Skaičius emėjų pirmeiviškų laikraščiu vis auga ir auga, klerikaliskų gi puola.

Moksleiviai pasidalinę į dvi daili: aušriniečiai ir ateitininkai — „Naujintojai visko Kristuje“. Kiekvieni atskiriai veikia. Sankiai pereitais metais buvo pablogę. Ateitininkai užkabinėdavo aušriniečius, pravardžiuodami juos bedieviais, pirmeiviais. Aušriniečiai norėjo susivienyt, bet ateitininkai nesutiko. Šiemet sankiai geresni, reikia tikėtis, kad da pagerės. Aušriniečiai rimtesni savo veikime.

Ateitininkai, išskėlė obalsį „Atnaujinkime viską Kristuje“, tik plėtoja savyje fanatimą, egoizmą. Visiems gerai žinoma, kas tai per ligos, per tai praktikoj jie visai ką kitą parodo.

Turiu pranešti Amerikos lietuviams, kurie išėję del politišku dalykų, kad atsargiau žiurėtų į grįžimą Lietuvon. Kaip visiems žinoma, pas mus amnistija tik del numirėlių, gyvus gi visus politiškus prasikaltėjus areštuoja ir tupdo šalton.

J. Dagilis.

L. S. D. A. PIRMININKO PRANESIMAS.

Gerbiemieji atstovai!

Šiemet šin Laikraštinkų Suvaživiman negaliu pributi. Neleidžia man svarbieji reikalai iš namų iškelti. Tečiau mano siela visgi Suvaživime randasi, nes aš, kaipo tų Suvaživimū iniciatoriūs, paeilini visuose trijuose Suvaživimuose emiau dalyvumą ir darbavausi sulig savo išgalės, ty, tiek, kiek supsėjau ir galėjau. Ačiu gerbiamiems laikraštinkinams du metu išbuva Lietuvių Spaudos Draugijos pirmininku. Turiu pripažinti, kad mažai negalėjau Spaudos Dr-jos labai nuveikti, tečiau pasidėkvojant sumaniam ir gabiam dabartiniam Spaudos Draugijos raštininkui, visgi šis-tas L. S. Dr-jos reikaluo se atliktas. Nors nekurie nenuorams musų tėvyniniai retkarčiais pasiepia, kad „Kataliko“ leidėjas tuos Laikraštinkų Suvaživimus sumanęs kokiems tai asmeniniams tikslams, tečiau šiandien visi mato, kad tie Suvaživimai neduoda sumanytoju jokie pelno, atpenč, jie šiais laikais ne tik tobulina musų laikraštiją, bet dar daugiau kulturina musų visuomenę. Ir šiandien su visais gerb. Laikraštinkiniais turiu pasidžiaugti, kad iš to musų pirmutinio Brooklyn'o Suvaživimo išdygusi Lietuvių Spaudos Draugija Amerikoje jau teikia vaisius, ypač vienybės ir rimtumo vaisius tų laikraščiu, kurie priguli prie minėtos L. S. D. Am. Šiandien tarp visų tų laikraščiu viešpatuoja kuopukiausioji harmonija. Nėra pavydumo, nėra užsipuldinėjimų. O toksai laikraščiu stovis

J. SEINIUS.

KUPRELIS

Apyseka.

— Nenorės jie. Nelaimins. Nekenčia tavęs.

— Tai patsai Dievulis. Jo geresnis palaiminimas.

— Reikia, kad tėvai pirma. Visados taip.

— Nek. Dievas pirma, paskum jau tėvai.

— Bet kunigas nesutiks, neleidžiant tėvams.

— Sutiks, aš tikrai žinau. Šnekėjau apie tat.

— Kažin... Žmonės vėl pradės loti. Paleis savo liežuvius.

— Spjauti ant jų. Palos ir sustos, kaip matys, jog nebijova.

— Nežinau... — svyravo. — Gali pasisibaigti blogai.

— Ber galiva tai ppadaryti, kad niekas nežinotų, — inkalbinėjau.

— Kaip gi taip?

— Gi nueisiva pas kunigą, užsirašysiva ir paprašysiva, kad jis išsiųstų dispensą pas vyskupą. Nereikės nei užsakų. Ateis dispensas, nueisiva kokią naktį bažnyčion, kunigas ir suriš mudviem rankas. Paimsiva du ištikimu liudytoju, kurie niekadose neišduos tos paslapties. Ir viskas. Tu gi po vinčiaus pareisi sau, o aš sau. Galėsi tyliai gyventi pas savo tėvus. Paskum, kada jiedu bus geru, kada suminkštės jų širdis, pasakysi tikrą tiesą ir su jų palaima pereisi į mane. Taip geriausiai...

Maniau, kad tasai mano sumanymas iškart jai patiks. Bet ji, da man pasakojant kraipė galvelę, pabaigus gi, atsakė:

— Tai kokios tenai bus vestuvės be jokios grožės, be iškilmės, be jokio daikto ir da naktį! Neiš, nei tas.

— Ką gi aš padarysiu? — nuleidau balsą. Ir tolina-tolima ji man tuomet pasirodė. Visai pasiekti jokiuo budu negaliu.

Pasergėjo ji tat. Raminti mane ėmė:

— Palukėk da, broleli. Aš nuo tavęs nepabėgsiu. Visviena tu mane rasi. Anksčiau ar vėliau. Žinok, jog ilgiau siutas, stipresnis esti... Palaukiva da rudens, gal da tėveliai sutiks, gražiai mudu palaimins. Žmoniškiau viskas bus. Mums patiem bus geriau.

— Kad labai ilgai... — pradėjau daužyti lazdele pievą.

Staigu žvilgterėjau į vakarus, į sėdancią saulę, tarytum norėdamas atspėti tenai ką. Ji didelė, raudona skendo į tirštai pakilusius rucus. Kaskartą darėsi didesnė ir matėsi silpniau.

Paskendo-prapuolė.

Toje vietoje ištiršo didelės-smarkios krauju srovės. Nudažė rucus, nudažė debesis. Visas dangus pasruvo tuose kraujuose. Rodėsi nuplauks jie nuo dangaus ir visą žemę užtvins.

Ir paraudo pievos, miškai, ežero paviršius, kalneliai.

Krumų lapeliai rodėsi kraujo persisunkę ir bailiai-graudžiai tarp savęs šnabzdėjo, tarytum skundėsi kam, pagalbos kienc meldė.

Man šiušu pasidarė. Plaukai ant galvos atsistojo.

Nusigandęs nutvėriau ją už rankos:

— Žiūrėk, kodėl taip viskas raudona?! draskys.

— Tikrai raudona, — atsistojo. — Bet tai prieš didelį vėją, — nusiramino. — Pamatysi, koksai rytoj bus smarkus vėjas, kad net medžius su šaknimis raus ir stogus

— Negali būti, — abejojau.

— Tikrai... Uh! kaip baisu, lac prieš kokį karą. Man patinka, kaip visur raudona-raudona... Danguis daiktai skaisčiau raudonas, daiktai tamsiau. Ir ant žemės taip-pat. O žiūrėk, klonijs, grioviai tai net tarytum kraujo pilni.

Pažiūrėjau. Atsigrižau tuojau. Akis nukreipiau į rytus. Tenai kilo didelis, juodai-raudonas, kaip milžinas koksai, nakties šešėlis.

— Einava jau namon, — atsikreipiau į ją.

— Einava, — sutiko.

Po truputį, nei nepamatėva, visas raudonumas dingio kažin kur, išnyko.

Eidamu pakraščiu ežero žiurėjova į jo užstingusį paviršių. Nuo vandens kila baltas, kaip šimtamčio senelio barzda, rukai ir gražiai-švelniai tiesiasi pievomis.

Vakarų aušružė išblyško, atslugo; paliko vien kaip juosta, atauta neišskiomis varšomis.

tankiau ir tankiau mirkčiojo. Gausiau siun-
žvaigždytės dygo kita po kitos. Vis tē spindulėlių dangaus bedugnēn.

— Ar tai tiesa, kaip kningos rašo, tos visos žvaigždytės esą tokios pačios saulės, kaip ir mūsųkė? Kitos ir didesnės. Rašo, jog apie jas visas esą po keletą planetų-žemiu, ant kurių žmonės gyveną. Vienur tokie, kitur kitoniški. Begalo protingi ir da daug kartų menkesni užu mus. Ar tiesa?

— Beabejo tiesa, — patvirtinau. — Mirusiųjų žmonių sielos skraidžioja nuo tų planetų, nuo menkesnių vis ant geresnių. Gal ir mudu mirę pereisiva ant kitos, geresnės, pakliūsiva ant kokios tolimos žvaigždytės. Tenai busiva kitokie, negu čionai, protingesni ir laimesesni. Nekėsiva tokio vargo, tokių persekiojimų.

— Labai butų gerai! — nusidžiaugė Kazytė. — Gal tenai tu nebebutumei kuprotas ir aš bučiau da gražesnė?

— Žinoma, žinoma! — laimingai nusišypsojau.

— Tai butų gera, tai butų gera. Aš ir dabar norėčiau pamirti ir nusikristi ant anos tai žvaigždytės, kuri taip šviesiai, nemirkščiodama žiba, — parodė į vieną aiškiausia.

— Nuskrisiva kada-nors, pasieksiva ją, bet da pirma reikia ant šitos žemelės pagyventi, reikia ant jos kuo galima pasidžiaugti.

— Kad čia džiaugsimo maža. Vis netaip ir netai, kaip tu žmogus svajoji ir lauki...

— Eiki už manęs. Dviese linksmiau bus. Dviese džiaugsivos ir dviese liudėsiva. Vis lengviau, — priminiau vėl.

— Lengviau, lengviau... Bet da truputėlį pakentėti reikia... Juk vasarą taip gražu, tokios puikios naktis... Rudenį... rudeni... — pakėlė galvelę į dangų, yt viską užmiršti stengdamosi. Rodosi, kad įmanytų, pasikeltų, nuskratų tenai. Čia ją spaudžia slėgia kas. Begalo nuo jo pasiliuosuoti norisi.

Priėjova prie kiuno. Ties svirnu matėsi ratai, parvažiuosiu iš atlaidų Gervydžių.

— Tėvai jau parvažiavo! — nustebonusiminė Kazytė. — Nerado manęs namie, bus man! Sudieu! Aš greičiau lėksiui, — skubiai perlipė per tvorą ir pasileido riščia per visą klouną.

Sugrižau da į ežerą. Daugiau valandos vaikščiojau nieko negalvodamas. Per tą šneką krumuose mestas mano širdin grūdas vaisikia augo ir plačiai skleidė savo dygius lapelius.

Vaidentuvėje stovėjo kruvinas saulėleidis ir kaskartą baisyau vis atrodė. Bijojau jo, užmiršti jį stengiaus. Tarytum pranašavo man...

XXVI.

Kuprelis nutilo. Nulenkę galvą, pasirėmė rankomis ir žiuri į savo kojas; bet, rodosi, kojų nemato, o siekia akimis kažin kur kitur, toliau.

Ir viską tenai aiškiai regi...
Smarkiai pašoko, lyg atsiminęs ką. Išėjo.

Pirėjęs į langą, prisispaudžiau į jo stiklą.

Matau, kaip kila, auga po truputį užu beržyno juodas debesis. Savo sparnus kečia vis plačiau ir plačiau. Nuo jo skilaplėta maži sklypeliai ir greitai bėga priešakin. Tarytum burys mažų avinėlių. Štai uždengė jie saulę. Aptemo visur. Liudna pasidarė. Skregždės smarkiau pažemiu narstosi. Šona nismuko, toliau nubėgo. Narstėsi. Šonan nismuko, toliau nubėgo. Saulelė vėl nušvietė. Meiliai ir švelniai taip. Glosto-ramina visus.

Pyksta debesis. Murma pikta. Pasistiebė augščiau ir saulelę pagriebė. Nebeužsvis daugiau.

Giliau akimis siekiu. Bet juoda-naša ir tenai. Ir tenai saulelė nešviečia. Visai pražuvo. Tai pražudė ją...

Malūnas smarkinasi. Urzia-dunda savo ratais. Sntrinti-sutriaškinti ką stengias. Bet kieta labai. Neingali. Ir greičiau-skubiau savo rankomis mosuoja. Švaisto vien ir švaisto.

Sugrižo Kuprelis.

— Vėjas didinasi, — burbterėjo.

Dureles uždarė-uzrakino, kad lyg kas neineitų-neinsiveržtų. Baugu dabar.

Vėl apsakinėja. Ir, rodos, mato visa tat. Aštriai įsispaudė vaizdai tie atmintin. Juk meilė juos pagimdė. Brangūs ir malonūs užtatai. Bet ir kankina kai-kada baisyai. Kad ir užmiršti stengies, neužmirši.

— Sekminėse einu aš iš bažnyčios per miestelį, kaip visados. Nors pirmai, nuo Velykų, eidavau kur-nors aplinkui; nenorėjau, kad pamatyti. Dabar jau nieko neborejau. Mano, mat, nameliai prieš bažnyčią kitoje pusėje kelio stovėjo.

Pamačiau ją tarp žmonių. Pirmą da kartą. Pričiu arčiau. Su kokiuo tai berniuku linksmiai šnekasi. Berniokas augštas, gražus, su užraitytais geltonais useliais. Girdžiu, da arčiau priėjęs, šneka rusiškai!

— Gal man taip rodosi? — galvojau.

Žmonės apie juodu tankiu ratu apstojė. Atidžiai klausosi, tarytum kiekvieną žodį gauda.

— Kas tat butų?! — nusiminiau.

Prilindau ir aš į tą ratą. Įsiskverbčiau į jį. Žvilgterėjo į mane keletas išpadilbų. Kiti nei nepasergėjo, vien į juodu turėjo akis indelbę.

Rusiškai! Ir ji rusiškai šneka! Stengiausi ausį atkišti, kad tikrai-tikrai išgirdus. Rusiškai, rusiškai!

Mano Kazytė, mano mylimiausiaji Kazytė su kokiuo tai burliuku rusiškai šneka!

Tarytum kas liespna į mane paputė. Negalėjau jau ilgiau klausyti. Pro žmones, stumdydamas juos alkuonėmis, bėgau namon.

Iš tokios gražios, iš tokios puikios ji man taip jasirodė bjauri-šlykšti, kad net galvoje svaigo. Ir ji taip, kaip ir kokia burliokė, kraipo lupomis, supa-mataskuoja rankomis.

— Nei truputėlio nepanėsi į lietuvaitę! Tikra burliokė, tikra burliokė! — tariu.

Vienok pribėgęs į savo grinčią da stapterėjau, da delnu prisidengęs pažiūrėjau, ar tai tikrai ji, ar neapsigaunu aš. Ji! Ir da tokia linksma, tokia lipšni su juo!...

Inėjęs kambarin iš pykčio nežinojau kas daryti. Trankiau kėdes, blaškiau kningas. Atėjusių mergaičių chorą pavariau be jokių paaiškinimų.

— Eikit sau šiandien namon. Nenoriu įsų mokinti, — pasakiau sėsdamasi prie fortepijono.

Nieko neatsakė, tikrai viena į kitą įstabilai žvilgterėjo ir išėjo.

Pašokau nuo fortepijono. Ėmiau smarkiai žingsniuoti iš kampo kampan. Paskum atguliau lovon, išpaudžiau galvą pagalvini, prisiminiau visą, ir iš akių ištryško karčios ašaros. Nubėgę skruostais, suvilgė juos. Krutinė rodėsi plyš.

Keletą šventadienių nebežiurėjau į ją nuo viską. Nebekreipiau nei ton pusėn.

Nekenčiau jos, kaip galėdamas nekenčiau.

Ir ar tu žinai, kas yra mylimą žmogų nekėsti? Didžiausias priešas bauriausiais savo darbais nesukels tokio pykčio, tokios neapykantos, kaip mylimas, brangus ir artimas sielai žmogus vienu žodeliu, vienu ne ten nužengtu žingsniu. Tu jo nekenti taip, kad net tavo širdis į kšnelius draskosi. Kad, rodosi, įmanytum, tai padarytum jam ar pats sau galą...

Iš savo tarnaitės sužinojau, kokio tai vaikščio esama to ruso.

Jis buvo tas-pats pirmasis Kazytės mylimasai, apie kurį ji man Raganakrumyje apsakinėjo. Baigęs mokytojų seminariją, koki laiką mokytojavo; bet paskum metė tą darbą, nuėjo raštininkauti. Teko net Sarapuln, Viatkos gubernijoje. Pirmai buvo čia, mušų krašte; bet prasilakęs ir pridirbęs begalė šunybiu, turėjo greitu laiku išsinešinti tenai. Ištenai tai ir atvažiavė į savo kraują. Skruzdynų raštininką, taip-pat metusį mokytojavimą, kad su jį pagalba tū kur-nors čia prisimezgus. Sarapulyj mat neplaukia degtinė upėmis. Čia gi jos kiek nori. Nei lenkties nereikia, yra kam pasemti.

Rado čia ir savo pažįstamą, jau suaugusią ir pilnoje jaunystės gražybėje žydincią mergaitę. Prisiminė praėjus, karšti prižadėjimai, taigi ir ėmė dabar sulig jų elgties. Vaikščiodavo su Kaze visur, nuėidavo vakaruškosna, kur ji pirmai nei kojos nekėlė. Vaikščiodavo kartu su jais ir

Skrudzynų raštininkas, jo draugas.

Visas miestelis, visas sodžius vėl pradėjo šnekėti apie ją, vėl išsižiojo. Deltog ne taip baisiai šmeižė, kaip su manim, tarytum jai taip jau ir galima, tarytum ji jau visai puolusi, apie kurią ir šnekėti nebėra ko.

Jeigu su manimi susitikdavo kada, tai šonu praslinkdavo, o jei išsukti nebuvo kur, tai užkalbindavo keliais šaltiais žodeliais, kaip paprastą pažįstamą ir vėl toliau skubindavo. Sulaikyti ilgesniam pasišnekėjimui negalėdavau: stigdavo man žodžių ir gerklę lyg su virve kas užrišdavo. Ir aš pats vengiau su ja susitikti. Nenorėjau ir nemalonu buvo. Rodosi, kad nei nematyti.

Susitikus tiktai skaudžiau darydavosi. Mačiau, kad tas puikus, skaisčius veidelis, skaidrios akelės, kurios man taip tirpino-žavėjo, žavės dabar jį, išdykusį žmogų. O gal ir ji jį nematys? Gal ji kitą ką trauks... Ir tai prie jos, prie jos!...

— Gal jau ne vieną jis suėdė, ne vieną pražudė-sutrynė. Nejaugi sutrins ir ją, tą nekaltą-jauną žiedelį?!...

— Kaip ji buvo susirišusi-susiliejęsi su manimi! O dabar skiriasi-plyšta nuo manęs. Paliaka krauju pludancias žaizdas. Kas sugydys jas?! Kas kraują suturės?!...

XXVII.

Sapnuodavau vienok ją gražiai. Sapnas dabino viską. Lyg praeitį į ateitį traukė. Ir nubusti nesinorėjo. Sapnuoti ir sapnuoti visados...

Kartą sapnuoju. Kitoks jau sapnas buvo. Ne tie, pirmieji.

Ateina ji naktį pas mane, gražiai-baltai apsitaisiusi. Rutų vainikėlis ant galvelės. Tiktai jau nuyvęs.

Meiliai nusijuokusi, prašo kad pagročiau.

— Tiktai gražaus-gražaus ką-nors. Atsisėdau. Groju. Kaskartą gražesnius ir gražesnius dalykus. Valandą, kitą, trečią ir penktą. Ji žiuri, šypsoi, veideliai skaisčiau raudonuoja, akutės, kiau žvaigždelės, spindi. Bet visą ją lyg koks rucus, lyg koks plonas voratinklis dengia. Nematomas, šaltas toks.

Paskum priėjo į mane, apskabino-suspaudė, pabučiavo smarkiai, bet šaltos lupos, ir atsitraukusi duoda ranką:

— Sudievu! broleli.

— Kur eini?! — nusigandau.

— Kitur einu. Gana jau. Pas tave pasikieminėjau. Užteks. Toliau dabar reikia. Tik kelias ten ne toksai, — nuliudusi užbaigė.

Atsiklaupiau prieš ją. Sudėjau rankas. Meldžiu:

— Da pabuk. Nors truputėlį, nors vieną dienuželę. Aš tau pagrosiu.

— Kad tavo groja vis ta pati. Ir tu tas pats... Einu jau aš, — pasukė į duris. Išėjo. Išsekiau ir aš paskui. Tylėdamas einu. Priėjova gilų bekraštį ežerą. Kazė ir eina tiesiai per jį. Brenda paviršiumi. Neskenda.

— Kur eini?! — surikau.

Ji nieko neatsakė. Nuėjo-nubrīdo.

Noriu ją vyties, iš vietos negaliu pasijudinti. Šaukti pagalbos, žodžio neištariu, tarytum žadą užkandau.

Priėjo jau ligi vidurio. Staigu iš anos pusės milžinas vandens kalnas pakilo. Tiesiai, prieš ją voliojas-ritasi. Bangos aplinkui pučia-šniokščia. Grįžta atgalion, bėga nuo jų. Bet kalnas užtiko, susukė verpetan ir grumia gelmėna...

Aš išsiverčiau iš vietos, bet jos jau nebuvo. Vien kalnas su paviršiumi skleidėsi-lyginos.

Nubudau ją šaukdamas:

— Kazyt, Kazyt! Sugrižk, sugrižk!... Nuo tos dienos, nuo mano širdies juoda uždanga nuslydo. Turiu ją gelbėti, ją iš burlioko nagų. Ji mano!

Kitą dieną išėjau vedamas nežinomo jausmo, jieskoti josios. Eju kaip žabalas, nežinodamas nei kaip einu, nei kur.

Meilė prie jos vedė.

Beeidamas pakluoniui, — brangus tai man kelias buvo! — pamačiau ją pakraštįj ežero baltarubius bevelėjant.

— Prieišiu ir pašnekėsiu, — tariu sau automatiškai.

Priėjau iš užpakalio. Tyliai, ant kojų pirštu, kad nei nepasergėtų. Švelnus, mat, koks pasidarė. (T. b.)

PRUDONAS

Pjeras Žozefas Prudonas gimė sausio 15 d. 1809 metų priemiestyje Bezansono mieste, Francijoje. Jo tėvu buvo prasėiokeš-kaimietis, kuris jokiu būdu negalėjo išmaitinti savo šeimos. Delei taip didelio neturto jis buvo priverstas tarnauti, o kiek vėliau jis griežėsi net už bendroystės amato. Bendorystė jam visai nepasisekė, šeima įpuolė į dar didesnį neturtą, ir ant galo skolininkai pardavė ir tą sklypelį žemės ir paliko Prudono tėvą be jokio mažiausio turto. Iš šito vieno jau galima suprasti, kokio galėjo būti Žozefo kudiakystė, kuriam nuo pat mažystės prisidėjo pažint, kas tai yra beturčio gyvenimas. Ne tik neturtas, bet ir kitos aplinkybės buvo nemalonios, — mat, jo tėvams prisieidavo gan daug pykties su savo turtingesniais giminačiais, kas darė nekokių įspūdį ant kūdikio.

Prudono tėvas buvo paprastu žmogum, bet už tai jo motina turėjo nenusileidžiantį ir tvirtą būdą, kurį Žozefas ir prigimė. Jis savo kilmu iš prastų kaimiečių net džiaugdavo ir vieną kartą, kuomet jis buvo jau parlamente, net taip išsitarė: „Aš turiu 14 genterčių, kaimiečių pratėvių — raskite nors vieną šeimyną, kuri turėtų tiek daug gerų pratėvių.“ Prudonas labai mylėjo savo motiną ir net per visą savo gyvenimą turėjo prisirišimą prie jos.

Kudiakystę jis praleido kaime tarp gamtos, liuosai ant tyro oro; mat, jis ganė bandą, bet kaip tik jam sukako 12 metų amžiaus, jo tas smagus gyvenimas tarp gamtos užsibaigė: jis tapo atiduotas tarnauti viešbutin.

Pasidėkvojant vieno netikėto pažįstamo projekcijai, jis pakliuvo į kolegiją, kurioje labai puikiai mokinosi, visuomet buvo pirmutiniu mokiniu nežūrint į tai, kad namon parėjus reikėdavo ruošti savo uždavinius tiesiog prieš nepakeliamą aplinkybę. Jo tėvas neįstengdavo nupirkti jam mokslo kningas, nors mokykloje jis daug kartų buvo baudžiamas už tai, kad mokyklon ateina be kningų. Prie to viso namuose jam reikėdavo daug prigėlėti prie taip mažutėlis ukės. Jis čion pirmiausiai ir patėmijo, kaip gerai tiems, ką turtingi, nors visai negabus su sądraugai; ir pas jį atsiranda didelės noras kaip-nors išbristi iš neturto slogos. Delto jis turėjo tik vieną kelią, butent — įgauti ant kiek galima daugiau mokslo ir su jo pagalba dasigauti pasisekimo gyvenime. Idant tą pasiekti, jis pradėjo skaityti visokias kningas, kurios tik pakliudavo į jo rankas, ir net nustebindavo savo žingeidumu vietinio kningyno priežiūrotoją. Vienok daugiausiai į jo rankas pakliudavo dvasiškos kningos — mat, jų buvo labai daug, taip, kad jomis buvo užversti kningynai, ir todėl tai jaunas Žozefas pirmų-pirmiausiai užsiinteresavo religijos klausimais. Jis daug mastė apie įvairias religijas, bet galų gale išsirinko sau religiją — katalikybę, kuri jį pilnai užganėdino.

Prudonui kolegijos mokslą nepasisekė užbaigti, — neištoko turto ir, sukakęs 19 metų amžiaus jis pradėjo savistoviai gyventi iš savo darbo, kurį rado Bezansone kningų spaustuvėje. Šioje kningų spaustuvėje daugiausiai spausdinosi dvasiško turinio kningos, ir tokiu būdu jis ir toliau galėjo mokyties. Kaip tik tuom laiku jis užsiinteresavo biblija ir delei to jis pradėjo mokyties latynų ir senovės žydu kalbas; greitai laiku jis taip pramoko tas kalbas, kad liuosai galėjo jose skaityti įvairias kningas. Tuom tarpu spaustuvėje spausdinosi biblija latynų kalboje, kurios redaktoriūs buvo tulas Fallo, žmogus, matomai, gana gabus. Šitas Fallo ir užsiinteresavo Prudonu; mat, Prudonas, nors buvo ir paprastu darbininku, bet istengdavo patėmyti latiniškame tekste paklaidas. Fallo su Prudonu susipažino, o paskui ir susidraugavo. Tai buvo pirmutinis žmogus, kuris Prudonui išpranašavo svarbią ir garbingą ateitį. Štai kaip jis rašė Prudonui: „Nežiurint į tamstos norą, tamsta neišvengtina busi rašytoju ir profesorium; tamsta busi vienu mūsų amžiaus šviesunu, ir tamstos vardas bus garbe XIX metašimčio, kaip kad vardai Gassendi, Dekarto, Malbrano ir Bekono yra garbe XVII metašimčio, arba kaip vardai Didro, Monteskjė, Gelvecijaus, Lokko, Jumo, Golbacho yra garbe XVIII metašimčio. Tamsta gali daryti, ką tik nori: dirbti spaustuvėje, duoti lekejias ar išvažiuoti į tolimiausių kaimą, bet vis vien tamsta neišvengsi savo likimo.“ Fallo gavo iš Bezansono akademijos mažą stipendiją, kurią jis pasiūlė Prudonui jąj pasidalinti, pamest spaustuvėje darbą ir pilnai pasišvesti mokslui, bet, ant nelaimės, tas neįvyko: Fallo greit numirė, ir tuom pačiu visi jį išdirbti planai. Ir vėl Prudonui prisidėjo spaustuvėje jieškot darbo po didesniuosis pietinės Francijos miestus.

Už kiek laiko jis vėl sugrįžo į miestą Bezansoną ir su vienu savo draugu uždėjo mažą kningų spaustuvė. Bet vis jis nenustojė šviesties bei lavinties — jis skaito įvairiausias kningas, nors be jokios sistemos; daugiausiai jis interesuojasi religijos klausimais, filosofija ir kalbažinyste. Šiuom pat laiku jis susipažįsta su keliais žymesniais žmonėmis

ir pas jį visuomet jau atsiranda keletas gerų draugų. 1838 metais jis parašė savo pirmutinį veikalą: „Abelnos gramatikos bandymas“, kurį ir įteikė Bezansono akademijai, kaip konkursinį rašinį. Už šį veikalėlį jis premijos negavo; akademijs išreiškė nuomonę, kad, nors jo veikalėlis parašytas gana gabi, vienok jame stokuoja mokslškos metodos. Puikus stilius ir stoka abelnos apšvietimo ant visados pasiliko jo ypatybe.

Kitais metais (1839) jis su dideliais nuostoliais uždaro savo spaustuvę ir parašo Bezansono akademijon meldimą, kuriame išpasakoja savo biografiją ir išreiškia tvirtą norą dirbt mokslškoje dirvoje, dirbančiosios klasės naudai, meldamas suselpti jį, paskiriam jam stipendiją. Akademijs po nekuriu svyravimo paskyrė stipendiją apie 400 rublių į metus; tai buvo Prudonui didelė pagalba, kurios didelę dalį atiduodavo savo motinos užlaikymui. Dabar jis linksmai svajojo apie tai, kaip jis suteiks mokslą ir spēkas darbo žmonėms. Jis vienam savo draugui taip rašo: „Visi mane sveikina su tuom, kad aš galėsiu padaryti karjerą ir įgyti pagarbą ir angštą padėjimą, bet niekas man nesako: Prudone, tu turi but atsidavęs bėdinesiems, atsidavęs išliuosavimui nuskriaustųjų ir pasiryžęs šviest laudži. Tavo broliai žiuri į tave. Jie neturi kuom tau atlyginti, bet jų dėkingumas brangesnis už auksą. Kentėk ir mirk, jei prirėks, bet sakyk žmonėms teisybę ir stovėk už siratas.“

Prudonas su dideliu noru griežėsi mokyties historijos, filosofijos ir politiškiosios ekonomijos. Už keliu mėnesių jis parašė veikalėlį ant temos: „Naudingumas švest pirmadienį“, už kurį nuo Bezansono akademijos gauna auksinį medalį. Šiame veikalėlyje jau galima rast tas mintis, kurias jis plačiai išsvystė vėlesniuose savo veikaluose.

Tuom pat laiku jis persikėlė gyventi Paryžium, — tų 400 rublių jam čion pragyvenimui neištenka. Kartais del didelio nedatekliaus jis net masto apie sauzudystę, vienok mokslo jis nepameta ir prie šitų tai aplinkybių jis parašo savo garsią brošūrą apie privatiškąją nuosavybę. Šiame veikale jis išanalizuoja (ištardo) visas privatiškiosios nuosavybės teorijas ir gale prieina prie išvedimo, kad tiesa privatiškios nuosavybės ne kas kitas, kaip tik tas, kad nieko neduodant draugijai turėt iplaukas (pelną). Iplaukos gi atsiranda iš to, kad darbininkas be dirbdamas padaro daugiau, ne kaip jis gauna užmokesnio už savo darbą. Šitas tai virš padarytas darbas ir eina savininkų naudai. Nuo šitokio sąprotavimo jau tik vienas žingsnis lig aforizmo, kad nuosavybę yra vagystė. Šitas jo išvedimas aplėkė visą pasaulį, nors Prudonas ir nebuvo pirmuoju kritiku, kuris kritikavo privatiškąją nuosavybę, žiurėdamas į ją iš šitos pusės.

Apert šio aštraus išsitarimo jis ir daugiau aštrumų metė akisna tuometinės draugijos, kas pridavė jo raštams revoliucijonišką tendenciją, nors istikrųjų Prudonas nebuvo revoliucionierium nei politikoje nei socialiuose klausimuose (jis buvo dideliu socializmo priešu). Už šį veikalėlį Bezansono akademijs norėjo sustabdyti jam stipendiją, o valdžia Lui-Filipo manė atiduoti jį teisman, bet visas pasibaigė gerai.

Kuomet pasibaigė stipendijos laikas, Prudonas pastojas už sekretorių paš vieną labai turtingą teismo narį del kurio ir parašė vieną traktatą iš jurispudencijos. Didelis skirtumas pažiūru tarp Prudono ir jo darbdavio padarė tai, kad jis ilgiau toje vietoje dirbt negalėjo.

Prudonas vis mokinosi filosofijos ir gvildeno klausimą apie privatiškąją nuosavybę. Žinoma, jis nenustojė ir rašyti. Jis tvirtai tikėjo, kad jo mintis ir prirodymai neina prieš valdančiosios klasės norus. Ir koks jo buvo nusistėbėjimas, kuomet jis už vieną savo traktatą pakliuvo teisman. Teisme jis pats save gynė su gana dideliu pasisekimu; ten jis laike dviejų valandų kalbėjo palytėdamas daugelį dalykų ir nustėbindamas klausytojus. Tą jo kalba delei ilgumo mes negalime perpasakoti; pasidėkvojant jai, Prudonas likosi išteisintas.

Vienok nors teisman ir išteisino, bet sutaikinti valdžią su juom negalėjo. Kuomet jis bandė gauti nuo valdžios tarnystę, jį jam kategoriškai atsakė. Tai buvo gana sunkus Prudonui smugis; nors jis jau kiek ir užsdirbdavo savo literatiškais veikalais, nors ir turėjo kiek pelno iš isteigtos jė Paryžiuje spaustuvės, bet visgi tų iplaukų kaip tik užtekda vo ant pačių reikalingiausių pragyvenimui daiktų. Tuomet jis sakydavo: „Atstumtas prefektura ir meru, neištikimas teismui, dvasiškijs neapkenčiamas, baises buržuazijai, be profesijos, be turto ir kredito — štai ko aš atsiekiau į 34 metus...“ Kaip tik tuom laiku jam prisidėjo uždaryti ir šią kningų spaustuvę, kuri jam paliko į 2,000 rublių skolas. Vienok šie visi nepasisekimai nesustabdė jo literatiškojo darbo, ir jis 1843 metuose išleidžia traktatą: „Tvarkos supratimas žmonių draugijoje“, kuriame plačiai išdėsto pirmiau paskelbtasias idėjas. (T. b.)

P. Norkus.

TMD. Apyskaitos.

IŖIGOS.

Chicago, Ill., 28 kuopa, per R. Zaurą	\$5.20
Brooklyn, N. Y., A. J. Ramanauskas	.50
Chicago, Ill., 22 kuopa, per Iz. Pupauski	2.20
Kingston, Pa., 84 kuopa, per A. Kadšiu	2.60
Roslyn, Wash., 62 kuopa, per J. J. Kurtinaitį	4.20
Jacksonville, Fla., pavienis N. Klimas	1.00
Tamaqua, Pa., pav. kun. P. Gudaitis	.60
Chicago, Ill., 28 kuopa, per R. Zaurą	1.80
East Chicago, Ind., 127 kuopa, per M. Tijušą	8.80
So. Omaha, Neb., 17 kuopa, per P. Jakubką	6.00
Cliffside, N. J., pav. J. K. Stepanavičius	1.00
Norwood, Mass., 36 kuopa, per Pr. Kudirką	4.80
Freeland, Pa., 97 kuopa, per T. Matulį	10.60
Haverhill, Mass, 150 kuopa, per J. Truską	13.05
Rockford, Ill., 117 kuopa, per P. P. Petrėną	4.40
Chicago, Ill., 28 kuopa, per R. Zaurą	4.40
Rochester, N. Y., 52 kuopa, per D. Jokšą	19.80
Grand Rapids, Mich., 58 kuopa, per M. Daukšį	6.80
New York, N. Y., 43 kuopa, per D. K. Norvelį	.60
Šiauliai, Lietuvoje, 146 kuopa, per P. B.	6.69
Waterbury, Conn., 5 kp., per J. Žemantauką	4.80
E. St. Louis, Ill., pav. Iz. D. Milius	1.61
E. Arlington, Vt., 138 kp., per A. Pašakarnį	4.60
Orchard, Lake, Mich., pav. J. S. Martišiunas	.60
Valparaiso, Ind., 13 kuopa, per A. Linkų	2.40
Philadelphia, Pa., 74 kuopa, per C. J. Mekšrą	6.00
Bellshill, Scotland, 14 kp., per J. Lukoševičių	1.95
Waterbury, Conn., 5 kuopa, per J. Šolioną	12.00

Nuo 1 Liepos iki 1 Spalių 1913 m. įėjo **\$139.00**
Atėmus į geležinį kapitalą 10% **13.90**

Liekasi TMD. bėgantiems reikalams **\$125.10**
1 Liep., 1913 m. bėgantiems reikalams buvo **1282.23**
Viso **\$1407.33**

IŖIGOS.

Alga A. J. Povilaikai už išdininkavimą TMD. per vienus metus	\$10.00
A. J. Povilaikai už krasos ženklelius, popierių ir tt. TMD. reikaluose	5.00
Samuel W. Chapman už TMD. išdininko „Bond’są“ ant \$2,000 vieniems metams	10.00
J. Žemantaukui alga už sekretoriavimą TMD. nuo V seimo iki 1 birž. 1913 metų	100.00
Antanui Žmuidzinavičiui, Vilniuje, už padirbtą viršelį kun. Žilinsko raštams „Veikalai ir Veikalėliai“ (30 rub.)	15.75
E. Jagomastui, Tilžėje, už spaudą I ir II tomų kun. Žilinsko raštų „Veikalai ir Veikalėliai“ (1220 markių)	293.00

Nuo Liepos iki 1 Spalių 1913 m. išmokėta **\$433.75**
Geležiniame kapitale Liepos 1, 1913 m. buvo **\$956.44**
Nuo 1 Liep. iki 1 Spal., 1913, į gel. kap. iplauk. **13.90**
Už sudėtus pinig. bankoj % Liep. 1, 1913, prib. **16.69**

Spal. 1, 1913, viso geležiniame kapitale yra **\$987.03**
Bėgantiems reikalams **\$973.58**

Viso TMD. pinigų yra **\$1,960.61**
TMD. išdininkas **A. J. Povilaika.**

KAIP REIKIA VALGYTI.

Vienu iš tokių valgio virinimo padargų yra dantįs. Dantįs yra būtina mums reikalingi, ir mes turime žiūrėti, kad jų nepraradus. Delto nereik tuoj po šilta šalta valgyti ir antraip. Jei mes butelį iš karšto vandens ištraukę įkšime į šiltą, tai jis susproginės. Tas pats bus ir su dantimis, jei mes po kokios karštos keptos paršelienos imsime ledus krimsti, šaltą alų ar vandenį gerti. Toks valgymas — tikra pražūtis dantims. Taip pat yra po šilta šilta pavalgius. Būtina reikia visuomet tokių staigių permainų vengti.

Gera taipojau yra pavalgius dantįs išrakinėti ir, pusvalandį po valgio praleidus, ir drungnu vandeniu su šepetėliu tam-tikrais dantų milteliais išplauti: ir dvasia nesimirdės ir dantįs nesigadys. Jei tai keblu po kiekvieno valgio daryti, reikia nors vieną kartą dienoje tai išpildyti.

Nereikia laikyti burnoje nesveikų dantų: sky-lėtū arba aštrių lopnotų. Tokiū dantų negalima išvalyti, ir jie braižo burną. Iš tų brėžiū gali pasidaryti votis; per juos gali įeiti žmogaus kraujan visokios kenksmingos bakterijos. Nesveiki dantįs reikia arba užlipinti arba išrauti visiškai laukan su šaknimis.

Valgant reikia sukąsnoti valgis iki tiek, kad jis, eidamas stemple, skrandžiu ir žarnomis, nebrai-zytų jų sienelių. O kaip esate matę gyvulus piaudami, tos sienelės yra labai plonos, minkštos ir jau-trios. Susibražiū jas, mes lengvai galime susirgti stemplės ar skrandžio uždegimu, gali prisimesti skrandžio votis ir vėžys ir bėgiausia liga — stemplės vėžys, kurio nei išgydyti, nei išpjauti negalima.

Delto reikia stengties nevalgyti visoko, kas braižo: ašakų, kaulų, stambių surio trupinių ir tt.

Reikia gerai kąsnoti valgis ir delto, kad jis iš-eitų kuno naudai. Kas butų, jei mes intumėm ir pradėtumėm valgyti akmenukus? Aišku, kad jie tik apsinkintų mums pilvą, o naudot neatneštų jokios: kokie įėjo, tokie ir išeitų, vidurių sunkos jų nepervirintų. Taip pat mes elgiamės, lig akmenis valgydami, kuomet rijame vėšnių, trešnių, slyvų ir k. uogų kaulėlius. Taip pat elgiamės ir rydami didelius valgio gabalus, neperkąsnojus jų gerai; tokius gabalus vidurių sunkos apvirina tik iš kraštų, ir viršaus, o vidurys išeina laukan nepaliestas.

Taipojau atsitinka, jei mes pervirš, perdaug valgome, kiek mums nereikia: ir tuokart viduriai nespėja viso galimojo valgio pasiimti ir daug valgio išeina nesunaudoto. Delto nereikia valgyti perdaug, ir reikia kąsnoti valgis kuosmulkiausiai. Nedarydami taip, mes ne tik ką valgi dykai aikvojame, bet dar vidurius gadiname. Kaulai ir nenaudojami valgio gabalai, bebudami viduriuose, išgula juos, kaip vanduo išgula pavasarį pievas. Nuo to žmogus gali susirgti skrandžio ir žarnų slogomis, skrandžio ištempimu, žarnų dyguliū, nemovroju ir k. ligomis.

Nereikia valgyti nė perdaug karštą, nes galima išdegti burna ir kiti viduriai, o iš to gali atsirasti burnoje votis, gali paskui valgant prasidurti stemplė, gali ji išgijus susiraukti, susiaurėti, taip kad didesni kąsniai nebepraeis, gali skrandis persitempti. Ypač reikia sergėtis po šalta šilta valgyti ir antraip, nes tuokart lengvai prisimeta gerklės, stemplės ir skrandžio slogos, galima įgauti angina.

Nereikia savęs nuodyti; o nuodijame seve, valgydami pasenusią mėsą, pasmirdusią žuvi, sugedusį sviestą, supelėjusią duoną, surugusį pieną, nevalgomus grybus ir uogas. Visi tie daiktai turi savyje nuodų. Dažnai žmonės nežiuri to labai, sakydami: et, nepakenks, ar dabar mesi laukan. Paskui tie patįs žmonės atėję prie daktaro dar klausia, iškur pas juos atsiradę skrandžio žarnų ir slogos ir kiti nusi-nuodijimo apsiereškimai! Jei pamatai, kad valgis kiek nešviežias — nevalgyk jo: naudot iš jo vistiek neturi jokios, o gali tik nuostolio turėti.

Lieka dar man pasakyti, kad yra tokiū atsitiki-mų, tokiū ligų, kuomet nebykoks paprastas valgis ir ne kiek norint reikia valgyti. Pavyzdžiū, žmonės, sergantieji džiova, neurastenija, išgydami po sun-kių ligų, turi stengties labai daug valgyti, o perdaug riebus žmonės turi valgyti kuomžiausia, ir nevalgyti visiškai riebalų, cukraus, degtinės. Mė-sos ir visokiū aštrių daiktų negalima valgyti inkstų uždegimu sergantiems ir tt. Tokius atsitikimus, ku-rie gali buti, čia nesuskaitysi, o kuomet susirgsite, visa tai pasakys jums daktaras.

J. Ž.

„Sveikata“

PERSKAIČIUS EDM. STEPONAIČIO RAŠTUS.

Širdis krutinėj sudrebėjo,
Sukilo galiesčio jausmai,
Per mano veidą nuriedėjo
Gailiųjų ašarų lašai.

Svajonė nuplaukė į toli —
Į sielos regimus kapus,
Kur užkasė mūs mielą broli
Ir jo gyvenimo sapnus!...

Matau: gamta jau ašaroja,
Saulutė užteka bailiai,
Luidnai vėjelis suvaitoja,
Medeliai sušlama gailiai.

Matau: žvaigždutės sužibėję,
Virš kapo mirga ten tyliai,
Mėnulis šaltas užtekėjęs
Bučiuoja kapą jo meiliai.

Girdėt lakštutė numylėta
Atliekus gieda ten dažnai:
„Kur dingio brangus mūs poeta,
Kursiai dainavo neseniai?...“

Ateik ir tu, dukė tėvynės,
Dailiai jo kapą apkaisyk,
Ir tu, broleli, atsiminęs
Dievulio meilės jam prašyk!...

Gyvenimo karžygis ilsi —
Jisai drauge nebekovos...
Bet tu, jo aidas, nenutils,
Kol vardas Lietuvos gyvuos...
(Iš „Aušrinės“.) **Žemės Dulcė.**

ČEVERYKŲ KRAUTUVĖJE.

Krautuvininkas (į perkėją). — Kokio numerio čevėrykus, tamsta, norite?

Pirkėjas. — Keturiolikto, tamstėle...

Krautuvininkas (pusvalandį jieškojęs keturio-likto numerio čevėrykų). — Atleisite, tamstėle, pas mus tokio numerio čevėrykų nesiranda...

Pirkėjas. — Na, tad duokit man dvi poras sep-tinto numerio...

Augustauskas, K. Jurkunas, V. Eidukevičius, V. Labutis, J. Barkauskas, A. Barkauskas, P. Dargeris, J. Steponavičius, J. Burba, J. Vilčinskas, A. Venskunas, K. Povilaitis, J. Daraukis, M. Sleinis, A. Priveičiūtė, J. Kulikauskas, J. Alenskis, V. Stankevičius, P. Bruzauskas, M. Griškauskienė, A. Stankevičius, P. Bruzauskas, M. Griškauskienė, A. Grabliauskas, B. Montvila, viso \$152.00
Smulkių aukų 68.80

Viso Waterbury'je, Conn. \$1,795.95

Union City, Conn.
Šv. Jurgio Draugija 50.00
Šv. Petro ir Povilo Draugija 25.00
Lietuvos Dukterų Draugija 25.00
Siekianiai žemės:

447 — Augustinas Kundrotas, Saulių pav., saliuininkas, 10.50
448 — Juozas Narkevičius, Vilkav. pav., saliuininkas 10.50
449 — Kazys Kundrotas, Panevėžio pav., duonius, 10.50
450 — Tomas Ratkevičius, Vilkav. pav., saliuininkas, 10.50
451 — SLA. 20 kuopa 10.50
452 — Pr. Vaičiūčio teatral. kp. 10.50
453 — Lietuvių Ukėšų Klubas 10.50

Aukos:
Iš lietuvių pokylio 5.00
Po \$2.00 aukojai: Pr. Sirtautas, J. Blazaitis, J. Bekeriš, K. Trečiokas, Pr. Vičius, viso 10.00
Po \$1.00 aukojai: J. Mardosa, J. Kudanavičius, J. Narkevičius, P. Kazelinas, M. Žemantauskas, J. Lūšis, K. Žvirblis, J. Juška, J. Antanaitis, P. Bernota, A. Benaitis, M. Petrėičis, M. Bekeriš, A. Mažeika, P. Antanaitis, L. Vilkas, V. Alešiusas, K. Vaičiūnis, P. Bekeriš, viso 21.00
Smulkių aukų 8.10

Viso Union City'je, Conn. \$217.60

Philadelphia, Pa.
Kun. Juozas Jonas Kaulakis įstojo į L. M. Dr-os Narių-Labdarių skaičių ir pasižadėjo kas metai iki savo gyvos galvos aukoti Tautos Namams po 50 rublių, — \$102.00
Šv. Jurgio Draugija 100.00

Siekianiai žemės:
454 — Klem. Stepanavičius, Saulių pav., mėsininkas (ir 50c.) 10.50
455 ir 456 — Lietuvos Gvardija Amerikoje 21.00

457 ir 458 — Draugija „Lietuva“ 21.00
459 — Lietuvių Klubas nuo Frankfordo 10.50
460 — SLA. 10 kuopa 10.50
461 — SLA. 170 kuopa 10.50
462 ir 463 — Liet. Respublikonų Pagelb. Klubas 21.00
464 — Šv. Juozapo Draugija 10.50
465 — SLRKA. 20 kuopa 10.50
466 — Moksleivių ratelis „Me-teoras“ 10.50
467 — Birutės Draugija 10.50
468 — Šv. Marijos Magdal. Draugija 10.50
469 — Domin. Karėiauskas, Raseinių pav., fabriko darbininkas 10.50
470 — Stan. Masieckas, Saulių pav., muzikantas, 10.50
471 — Romanas Karuža, iš Mariampolės, banko valdininkas 10.50
472 — Vincas Karuža, Vilkav. pav., vaishius 10.50
473 — Pranas Kiešis (ir 50c.) 10.50
474 ir 475 — kun. Ig. Zimblys 21.00
476 — A. Užumeckis 10.50
477 — Myk. Stasiunas 10.50
478 — Tamas Malinauskas 10.50
479 — Juozas Grigaravičius 10.50

Aukos:
Dr. Ig. Stankus 0.10
A. Poniškis 5.50
Po \$5.00 aukojai: K. Plungė, Lietuvos Sūnų Draugija, Jonas Knusas, Vaclovas Karuža, A. Garbštis, 25.00
Po \$2.00 aukojai: A. Semkys, Pr. Lulevičius, K. Skaparas, Juoz. Kaulinskas, J. Maslauskas, A. Daukas, — 12.00
Po \$1.00 aukojai: J. Seba, J. Pėžela, V. Žalnieraitis, P. Monkevičius, S. Teminskas, A. Danielius, M. Sadauskas, M. Lakštauskas, J. Ruškys, M. Žvirblis, A. Mameliškis, Fr. Nemonas, P. Nemonas, Franckunienė, J. Kijauskas, K. Bragas, Rutkauskas, S. Ramulis, J. Poška, J. Dovydonis, P. Mykolajūnas, J. Margelis, S. Norvilas, B. Beržas, K. Urbonas, J. Linas, F. Kavalius, J. Peckauskas, J. Zalyus, V. Majauskas, A. Stulas, V. Stulas, V. Lamačauskas, K. Dryžas, S. Butkus, J. Ginkevičius, J. Gudiškis, Pr. Jankauskas, J. Bažys, T. Dudis, L. Krizevičius, Pr. Lengvinas, J. Baltadonis, Kaz. Basanavičius, K. Baublūtė, J. Lėkas, K. Lėkas, S. Urbas, S. Žvirgaitis, S. Tamošaitis, K. Zikariš, K. Packauskis, J. Petkevičius, A. Kentrus, J. Franc-kunas, M. Plungienė, O. Paulauskienė, A. Kandyš, S. Reinas, V. Žymantas, M. Žemaitis, J. Narmantas, V. Timinskas, M. Petkevičius, J. Valinskas, A. Kubelėkas, J. Kužikauskas, J. Grigaitis, A. Druktenis, A. Kubelėkas, M. Pupa, M. Dekilska, K. Zimkus, P. Gedris, P. Vasiljauskaitė, A. Purvelienė, J. Sprindis, Fr. Augustinavičius, Fr. Statkus, Arbašauskienė, Gunkis, S. Ragulskis, F. Raulynaitis, J. Trakėnas, Stefanija Karužienė, Merytė Karužienė, Laura Karužienė, Zofija Karužienė, P. Daukas, L. Ginkevičius, J. Smaliukas, K. Baliūnionis, F. Vaitas, A. Švežda, F. Amonas, A. Porojus, A. Meškauskis, L. Jurevičius, V. Mačys, J. Stepanavičienė, A. Vaičekauskas, V. Stankevičius, D. Jeronimas, NN., Stan. Brazaičiūtė, Pel. Brazaičiūtė, J. Mukolas, A. Zukiškis, K. Karpavičius, K. Popiera, P. Leonavičius, T. Urbonas, A. Bajoriūnas, K. Mačys, A. Vališius, Ona Bartkiūtė, S. Kapčinskis, U. Kisonienė, S. Zypkus, M. Jackus, S. Rimkunas, M. Dauknyš, D. Barunas, P. Tamašaitis, Jul. Maslauskas, — \$126.00

Po 50c. aukojai: Kl. Stepanavičius (ir sieksnį žemės, 454), Pranas Kiešis (ir sieksnį žemės, 473), A. Stasys, J. Dura, V. Peleckis, J. Zukauskas, M. Sabaliauskas, A. Jurevičius, J. A. Sakalėlis, — 4.50
Smulkių aukų — 30.00
Jonas Knusas įsirašė į Tautos Namų kontributorius ir pasižadėjo iki gyvos galvos aukoti Tautos Namams po \$5.00 kas metai. \$152.00

Viso Philadelphia, Pa. — \$684.00
Su pirma pagarsintomis \$14,464.97.

Pranešimas.

„Tautos Namui“ Vilniuje pavadžiam amžinai savasčiai nuo 1914 metų mano muzikos autoriškas teises iš dviejų aktų melodramos „Birutė“.

Už vaidinimą ar viešą išpildymą scenoje, pasinaudoję asmens, kuopos ar draugijos, privalo užsimokėti „Tautos Namui“ šį mokes-tį: iš Amerikos — 3 dol., o jeigu Europoj — 5 rub. už kiekvieną kartą. Vaidinant ar viešai išpildant tik vieną aktą privaloma mokėti: iš Amerikos — 2 dol., iš Europos — 3 rublius.

Mikas Petrauskas.

P. S. Labai maloniai prašau kitų laikraščių paminėti. M. P.

Pranešimas.

Shakespeare'o „Macbethas“ greit bus atspaus-tas. *)

Kadir šiek-tiek nusitęsė mano išverstosios Shakespeare'o tragedijos „Macbetho“ atspaudinimas, betgi dar prieš naujus metus „Macbethas“ aplėis spaudą ir bus išsiuntinėtas prenumeratoriams. Malonu man, kad „Macbetho“, vieno pasaulės gražiausių scenos veikalų, lietuviškas vertimas išvis pasaulė, nors ir gan brangiai man tas malonumas atsieina, nes turėsiu iš savo apytūstės kišenės prikišti apie šimtą dolarių: mat, atspaudinimas išneša su viršum \$150, o prenumeratos iki šiol tesuplaukė apie \$50. — Visgi vyliuos, kad dar atsisiras žmonių, kurie panorės užsiprenumeruoti „Macbethą“, ir tokiu būdu numatys man tą kainą, kurią turiau užmokėti už malonumą matyti atspausdintą „Macbethą“. — Prenumeratą (50c. už knygą) galima siųsti iki gruodžio 10 dienių, 1913. Užsiprenumeravusių iki tai dienai žmonių bei draugių vardai bus indėta prenumeratorių suraššan kurs bus išspausdintas knigoje.

Kl. Jurgelionis, (Kalėdų Kaukė).
3327 Lowe Ave., Chicago, Ill.

*) Žiur. plačiose skiltyse, kitame num., kur tilps ištrauka iš ketvirtąjo akto.

MOKYKLOJE.

Mokytojas (aiškina). — Nėra pasulyje tos vietos, kur Dievo nebūtų: jis visur-visur yra.

Drausis Jonukas. — Tai sakytumėt, kad Dievas ir mūsų grintioje kožnoje vietoje yra?

Mokytojas. — Žinoma, žinoma, nėra tos vietos, kur jo nebūtų.

— Ir mano dėdės, Jono grintioje?

— Taip, Jonuti.

— Ir mūsų sklepe?

— Kam da ir klausiti, sakiau visur, tai taip ir yra.

— Vat, tai ir meluoti, ponas mokytojau. Mes sklepo visai neturime...

NAUJI RAŠTAL.

Jaunimo Aidos (pavestas laikračio „Birutės“ naudai). M. Ateičio „Birutės“ naudai). M. Ateičio. Tilžėje 1913. „Birutės“ leidinis. Pustl. 64.

Kaip prižiūrėt ir auklēt žindomus kudukius. Parašė ir išleido daktarė J. T. Baltrušaitienė. „Dilgėlių“ spauda, Pittsburgh, Pa. 1912 m. Pustl. 34. Kaina 25c.

Pigiausias ir geriausias darbininko pragyvenimas, arba Ką daryti, kad Kooperacija gyvuočių ir tarptų. Parašė Juozas Baltrušaitis. Perspausdinta iš „Dilgėlių“. Leidėjai Broliai Baltrušaičiai. Pittsburgh, Pa. 1912. Pustl. 28. Kaina 10c.

Girtuoklių ir blaivininkų kantičkos. Parašė ir surinko Karėmų Zakristijonas. Antroji laida. Išleido „Dilgėlis“, Pittsburgh, Pa. 1913. Pustl. 32. Kaina 10c.

Monologai: N 1 „Beeinart pas pačią“, Zanavyko papasakojimas, N 2 „Ar aš kalta“, J. D. Tannis, N 3 „Alyzas Dviltkus jau vedęs“, N 4 „Muravjovo paminklas Vilniuje“, J. B. Išleido „Dilgėlis“, Pittsburgh, Pa. 1913 m.

Tukstantis ir viena nakti. Arabų pasakas. Sulig Paryžiaus išleidimo vertė T. Ž. Knyga 6. Nėmokamas „Rygos Naujienų“ priedas.

„Laisvoji Mintis“ N43. Turinys: Sarpis, Karolis Vairas — Iš Jeremijos (eilės), Brieux — Sunaikintosios gerybės, Victor Hugo — Notre Dame de Paris, Dennis Hird, M. D. — Evoliucijos mokslas paveikluose, Mokslas pas arabus ir šiaip viduramžiūose, Pr. Bajoras — Prie jurės (eilės), Šis bei tas iš Chronikos, J. Asara — Rusų beletristikos tėvas, Caro Nikalojaus I galdnė, A. S. Mackenzie — Literatūros evoliucija.

„Aušrinė“ N26. Turinys: Augustas Bebelis, V. A. — Kelionėje (eilės), Mėčius Kaukas — *** (eilės), B. Kaukis — Rudens melodijos, V. A. — *** (eilės), Br. L. — Mergelės daina (eilės), Pušaitė — Gaisras, Žemės Dulkė — Perskaičius Edm. Steponaičio raštus (eilės), Pušaitė — Jei sugrįžtum, B. Kaunis — Dainuška (eilės), Naujus mokslo metus pradėdant, Balys Sruga — N. A. Dobrolinobovas, G. Žilis — Del lavinimosi reikalo, Šn. — Iš moksleivių gyvenimo istorios, Laikraštija ir moksleivių gyvenimas, Ivairus balsai, Žinios-žinutės, K. J. — Kas pagaibė mokslus, Iš gyvenimo versmių, Barytas Kaunis — Laiškas, Va. — Laiškas.

„Ateitis“ N9. Turinys: Homo — Sielos balsas, Al. Ažuolinis — *** (eilės), Bitikas — Varpai gaudžia, Al. Ažuolinis — Liudėsys, Ko liudi, giruže, Dainos jėga, Lietus (eilės), A. Vabalkšnis — Daina (eilės), K. K. Lizdeika — Raulas Suskuis (užbaiga), Lizdeika — Studentų vedimas, M. Reinis — Keleta minčių apie filosofiją (užbaiga), Tiesomylis — Katalikybė, konservatizmas, pažanga (taša), Dzukas — Vilniaus įkurimas, Juozas — Pradžią ir išsiplėtojimas blaivybės snumių moksleivių tarpe, R. — Kaip ruoštis prie brandos atestato, Iš svetur, Bibliografija ir kritika, Iš moksleivių gyvenimo.

„Varpas“ N2. Turinys: Savais reikalais (nuo „Varmo“ redakcijos), Moksleivis — Besimokinančios jaunuomenės reikalai, Ramulis — Prie žemės klausimo, r. — Balsas iš šalies, Nežinomasai — Opozicijos dvasia Lietuvoje, Girnaitis — Rinkimus atsiminus, P. Bakanas — Argi jau laikas? Maištininkas — Nesiviliokime, Saidokas — Draugai jaunuoliai! Ten buvęs — Iš Didžiosios Lietuvos,

X. — Bėda ir gėda (feljetonėlis), Apžvalga, „Iš Lietuvos Soc. Dem. Partijos gyvenimo“, R — Iš — Literaturoje.

„Moksleivis“ N8—10.
„Bendrija“ N7—8.
„Garnys“ N9.
„Sukury“ N1.
„Šviesa“ N11.

KRASOS DEZUTE.

K. Aksomalčiui, Cleveland, Ohio. Jūsų nuomonė, jogei Lietuvių Imigracijos Biuras pasiliko sau kiek tèn pinigų nuo tulų keleivių, yra ne vietoje, nes pinigai buvo siųsti keleiviams į kaslegarnę, o ne Liet. Immigr. Biurui. Gal tie pinigai liko pas persiuntėjų, kuris ir atsiskakė nuo jų įeškiojimo.

Kiek mums žinoma, kaslegarnėje pinigai yra po valdžios priežiūra išmokami sulaukytiems keleiviams. Pinigai siųsti telegramu arba money orderiais yra išmokami keleiviams be nutraukimo. Už čekius nutraukiama po 10c. už sukolektavojimą.

Norint talpinti tokius reikalus laikraštyje, pirma reikėtų visus dokumentus tame reikale susirinkti ir ištirti — kas, kam, kada ir kiek siuntė, o kiek gauta. Neištyrus reikalo, negalima apie tai garsinti vien spėjimu pasiremiant.

Pakeleivium (Lowell, Mass.). Tamstos korespondencija persena — ji pritaikinta prie gerbiamųjų svečių atsilankymo; netalpisime. Labai gailla, kad Lowellio lietuviai taip dar paskendė tamsybų rukuose; gailla taipgi, kad iš 900 lietuvių sudėjo Tautos Namams vos 12 dol. Sarmata lowelliečiams, ypač draugijoms! — Reikiā manyti, kad ta klaida bus atitaisyta. Rašinėkite naujesnias žinias...
J. E. Karosul. Tamstos korespondencijos apie LSS. kuopos prakalbas nedėsimė, kadangi apie tai tilpo žinia „V. L.“ N 45.

J. Petraičiui. Ačiū už straipsnį „Zemdirbystė Wisconsin valstijoje“ — patalpisime sek. „V. L.“ num. Laukiame daugiau.

J. K. Tamstos straipsnelį apie Horoldo Unija gavome — peržiūrėsimė. Juozo Sunui. Tamstos pranešime apie tulų vagilį, kurio patari apsaugoti lietuvių visuomenėi, netalpisime, nes Tamsta jį įvardijai, o patsi prisiđėngi slapyvardžiui. Po panašiu pranešimu traukti but pasirašė keletas upatų.

KIEKVIENOJE LIGOJE.

Pirmasai gero gydytojo žingsnis kiekvienoje ligoje yra išvalti vidurius, nes jo vaistai negali pasekmingai veikti, kol žarnose randasi dykos medžiagos. Šitos tai priežasties delėi, mes dažnai esame atkreipę savo skaitytojų atyda į Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Eliksirą, kurį je turėtų vartoti, kaip tiktai koksaus nors sirguliavimas yra patėmytas. Jisai prigimtu būdu visiskai išvalo vidurius, be skausmo arba kokių nors kitokios nemalonumo ir nenusiipindamas kuno. Jisai taipogi paskatina virinimo organus dirbti, ir tokiu keliu kova už sveikatą yra paprastai išlošta. Jisai ištikrųj yra pirmąją didele pagelba beveik kiekvienoje ligoje, ir ypatingai skilvio bei vidurių ligoje. Išvalykite kuną bei laikykite jį švartu, ir jūs išvengsite daugelio ligų. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ahsland ave., Chicago, Ill. Jeigu jums jusų naminuose reikaluose reikalinga gero limmento, pavelykite patarti jums Trinerio Limmentą.

NEBESI NIEKADOS NULIUDES!

Štai linksnumas. Pirmutinė šokių Mokykla tapo atidaryta Tautiško Namo svetainėje 101-103 Grand St., Brooklyn, N. Y. Reguliariški šokiai atsibuna kas ketvergo vakarais nuo 7:30 iki 11-tai val. Buna mokinama Angelski tiesieji šokiai pagal šio krašto mados, ir įvairiausii lietuviški kokių dar čia niekas nevertoja.

Kas norės ineiti teis su pasioškite: inėjimas vyrams 15c. Merginoms dovana!

Nemokantieji atėje turi klausies pirmininko apie mokinima. Mokinama yra kuogeriausiai pagal didžiausių New Yorko Angli šokių Mokyklų direkeija. Mokytojai: Prof. J. K. Miliauskas, Plė Sta. Ražuūtė ir Plė M. Pečiukaitė. Muzika Prof. P. P. K. ir Dom. Vensko, kurie užima pirmą vietą šokių aplinkėje.

Tai gerbiamieji, katrie nenorit buti nuliudė, o buti visu gudojami, tai ateišit šį pirmutinį ketvergo vakarą ir prisirašykite mokytiš kol dar labai daug lekeijų yra duodama, o paskiau bus sumažinta lekeijų skaitlius. Nemokantieji su visais reikalais kreipkitės pas

Prof. J. K. Miliauskas, Box 41, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

...išzliuosuoja flegma!

Kiekvienas, kuris kenčia nuo kosulio, arba užkimimo, malonu bus sužinoti, kad

Severos Balsamas Plaucziams

(Severa's Balsam for Lungs)

išzliuosuoja flegmą ir tuom pačiu suteikia greitą palengvinimą. Jis yra geriausiai pritaikintas prie gydymo kosulio, užkimimo ir kitų panašių nesveikųjų kvėpavimo organuose.

Kaina 25 ir 50 centų.

Aptiekose. Reikalaukit Severos. Jeigu neturetu, parsitraukit stacziui nuo mus.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda bučėnė labai geroje vietoje, apgyventoje tarpe lietuvių ir lenkų; biznis eina gerai per 20 metų. Priežastis pardavimo — keliauju į tėvynę. Kreipkitės sekantiu adresu: John Kovach, 36 Grand st., Brooklyn, N. Y. (48)

PAJIESKOJIMAI.

Pajieskau dėdės Antano Savaiskio, gyvenusio Shenandoah, Pa., iš Kamarunų sod. Seinu apskr. ir Jurgio Jeruzerkio irgi iš Shenandoah, Pa., iš Mikalinos, Seinu apskr. Labai reikalinga. Atsiliepkite.

Jurgis Savaiskis, 101 Oak St., Lawrence, Mass.

Pajieskau savo brolio, Jono Žiniaus, iš Grinkų kaimo, Krasnavos parapišos, Panevėžio uovieto, Kauno gub. Jis atkeliavo iš Lietuvos Amerikon apie 29 rugs. mėn., bet jokios žinios apie jį neesu gavęs. Kas apie jį žinotumėte, arba jis pats, teiksis suteikti man žinią.

B. Zinis, 420 Lorimen St., Brooklyn, N. Y.
Pajieskau savo brolio, Jurgio Mikalauko, iš Plungės miesto, Telsių pav., Kauno gub. 5 metai kaip gyvena Amerikoje. Kas apie jį žinotų, arba pats, teiksis man žinią duoti šiuo adresu: J. Mikalaukas, 62 Van Buren St., Newark, N. J.

„Vienybės Lietuvninkų“ kningyne gaunamos šios naujos kningos.

towski. Vertė Jaunutis. Muziką harmonis SVARKAS IR MILINĖ. Triveiksmiss dramos vaidelis iš žmonių gyvenimo su dainomis ir šokiais. Parašė V. Gu-nizavo K. Diržis. Vilnius, 1911 m., pustl. 88. 45 centai.

TAI POLITIKA. Dveiveiksme komedija. M. Balucki'o. Vertė Jaunutis. Vilnius, 1912 m., pustl. 71. 30 centų.

ŽMONĖS. Drama trijų veiksmų iš miestiečių neturtėlių gyvenimo. Parašė Br. Vargšas. Chicago, Ill., 1910 m., pustl. 38. 15 centų.

BIRŽIEČIŲ DAINOS, arba Vievėrselio dainų trečioji laida. Čia telpa viso 60 dainų. Ryga, 1910 m., pustl. 48. 15 centų.

EILĖS Mačio-Kėkšto. Rinkinys visų eilių, kokias Mačis gyvas budamas yra parašęs. Pittsburgh, Pa., 1910 m., psl. 98. 50 centų.

LIETUVA, Pavasarį, Vasarą, Rudenį ir Žiemą. Kningelė susideda iš skaitymėlių parinktų iš aprašymų įvairių lietuviškųjų rašytojų. Labai gražūs skaitymėliai. Sutaisë Liudas Gira. Kaunas, 1911 m., pustl. 144. 30 centų.

KUNIGAS A. VIENOŽINSKIS IR JO DAINOS. Parašė Kl. Jurgelionis. Seranton, Pa., 1911 m., pustl. 26. 15c.

ROJUS IR PAŽANGA. Senovės pasakojimai apie rojaus amžius ir rojaus šalis. Parašė prof. M. Drogomanov. Vertė V. K. Račkauskas. Seranton, Pa., 1912 m., pustl. 112. 35 centai.

LIETUVIŲ VARTOTOJŲ DRAUGIJOS. Pagal 1912 m. ankėtos (išparodyta kooperacijos nadingumas) Parašė P. K. Vilnius, 1912 m., upsl. 32. 10 centų.

MARGUMYNAI Eilės M. Vaitkaus. Puikus ir turtingas eilių rinkinys.

J. J. Paukštis & Co., 120--124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA SALIUNAS

apgyventoje Lietuvių ir lenkų. Didelė salė yra delei mitingų ir vesėliju. 18 Greenwich St., New York City. Netoli senosios kaslegarnės.

STENGKITES GAUTI DOVANAS!

12-tas Masquerade Balius, parengtas Lietuvių Gimnastikos Klubo, atsisbus subatos vakare, 15 d. lapkričio (sov.) 1913 m., svetainėje Palace Hall, 89-93 Grand st., Brooklyn, N. Y. Inžanga ypatai 25 c. Skiriamos tris dovanos merginoms, ir tris vyrams. Kurie bus puikiaus arba natvniaus apsirove, gaus dovanas. Taip-pat kiekvienas galėsite gražiai pašokti ant puikios salės, griežiant puikiai muzikai, po vadovyste D. K. Venekaus. Visus atsilankiusius stengsimės užganėdinti kuonogeriausiai. Su pagarba, kviečia Komitetas.

LIETUVĖ AKUŠERKA IR NURSĖ,

Baigusi Mokslą Columbijos Kolegrjoj. Geriausiai prižiuriu moteris palage ir visokiose ligoose, — už pigią prokė. Kalbu lietuviškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

Mrs. A. Hopp, 220 Mc Dougal St., Brooklyn, N. Y. Telefonas: East New York 1643-W. 31—12—13

Kaunas, 1911 m., pustl. 112. 35 centai.

Yvairios dainos. Surinktos iš visokių raštų. So. Boston, Mass., 1912 m., p. 210. 50 centų.

ŽALIOJI PIEVELĖ. Eilių rinkinys. Parašė Liudas Gira. Rinkinys įvairus ir noriai skaitosi. Vilniuje, 1911 m., pustl. 80. 60 centų.

CHINIJĄ. Dangiškos Ciesorystės gyvenimo ir paproči vaizdeliai. Su veikslėliais. S. K. Krukowskaja. Vertė I. Laukis. Chicago, Ill., 1911 m., p. 101. 35 centai.

BLAIVYBĖ. Labai gera kningutė su daug naudingų nurodymų apie kenksmingumą girtybės. Parašė I. G-dya. Vilnius, 1912 m., pustl. 158. 35 centai.

KĄ PASAKOJO DĖDĖ DAKTARAS vaikui-gimnaitiui. Pradiės lyties klausimo žinios. Parašė D-ras G-ker Blom. Naudingas tėvams, aginantiems vaikus, vadovėlis. Vilnius, 1912 m., pustl. 16. 10 centų.

PASLAPTIS pasisekimo gyvenime. Patarimai jaunuomenėi ir suaugusiems. Parašė D-ras M. Harvey. Vilnius, 1912 m., pustl. 64. 40 centų.

SVEIKATA, arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą. Pamatinės žinios iš anatomijos, fiziologijos ir higienos. Sutaisë Dr. A. L. Graičunas. Chicago, Ill., 1911 m., pustl. 339. \$2.00.

DU SIMTAI ŽAIDIMŲ kambaryje ir tyrame ore su dainomis, gaidėmis, pavekslėliais ir fantų išdavimais. Sutaisë M. Grigonis. Seina, 1911 m., pustl. 144. 65 centai.

DEKLAMACIJA IR SCENISKOJI MIMIKA. Parašė Kl. J.—is. II žaimės. Parašė I. Laukis. Naudinga lošėjams ir šiaip išparodymas vertės lošimui. Chicago, Ill., 1911 m., pustl. 27. 10 centų.

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA
101 So. 2nd Str. Brooklyn, N. Y.
Mokinama dainavimo, kompozicijos, piano, smuikis ir t. t.
Direktorius M. PETRAUSKAS.

BĖKIM; GREICIAU!
Nes dabar yr proga užsisteliuoti Rude- nines ir Žiemines drapanas ant orde- rio pos Lietuvių kriaučių už labai sumažintą prekę.
Moteriškus siu- tus siuвам už \$12 iš gerų vilnonių materijų, o ką apie padarymą ir pritaikymą tai nér ko klaust, nes jau senai yra visems žino- mas kriaučius, kurio darbu visi gėri- si. TAIPGI SIUVAM IR VYRAMS drapanas ant orderio atsakančiai di- džiausiam pasirinkime, nuo \$18.00 ir aukščiau. Mūsų dirbtuvė atdara kas diena ir nedėlidieniais orderius prii- mam. Kreipkitės po adresu:
PETRAS SHERTVITES
370 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y. Pagal Williamsburg Tiltą.

Turiu už garbę pranešti draugy- stėms, klubams, ir kuopoms kad iš- dirbom visokius ženklus, „badges“, saloloido „botonus“. Visokius „em- blems“, su antrašiais ar paveikslais išdarom ant auksinių, panukšnuotų, ar juodo metalo guzikų už labai pigų prekę.
Ant kožno pareikalavimo išsiunčia- me prabas „sampilus“ ir jų prekes.
PAJIEŠKAU AGENTŲ. REIKALAKIT KATALOGŲ.
A. STRUPAS; NOVELTY CO.
123 Ferry St., Newark, N. J.

KELIAUJANTIEMS EUROPON.
Dienos išplaukimo October ir Novem- ber mėn., ir laivų vardai.
RED STAR LINE Į ANTVERPEN.
Laivakortės prekę \$35.00.
Nov. 5. Finland.
" 12 Lapland.
" 19 Zealand.
" 26 Kroonland.
RED STAR LINE Į PHILADEL- PHIA, PA. Į ANTVERPEN — \$33.00.
Nov. 7 Menominee.
" 21 Maniton.
HOLLAND-AMERICAN LINE Į ROTTERDAM.
Laivakortės prekę \$37.00.
Nov. 4 New Amsterdam.
" 11 Noordam.
" 18 Ryndam.
" 25 Rotterdam.
NORTH GERMAN LLOYD Į BREMEN.
Laivakortės prekę \$37 ir 40.
Nov. 2 Bremen.
" 4 George Washington.
" 7 Kronprinzessin Cecilie.
" 14 Kaiser Wm. der Grosse.
" 16 Prinz Friedrich Wilhelm.
" 21 Kaiser Wilhelm II.
" 23 Grosser Kurfuerst.
" 28 Kronprinz Wilhelm.
" 30 Friedrich der Grosse.
NORTH GERMAN LLOYD Į BALTIMORE Į BREMEN — \$33.00; trečia klasa \$ 36.00.
Nov. 5 Neckar.
" 12 Main.
" 26 Rhein.
HAMBURG-AMERICAN LINE Į HAMBURGĄ.
Laivakortės prekę \$35.00 ir \$37.50.
Nov. 1 Imperator.
" 1 Patricia.
" 6 Kaiserin Auguste Vict.
" 15 Pretoria.
" 19 President Grant.
" 22 Imperator.
" 27 Amerika.
" 29 President Lincoln.
HAMBURG-AMERICAN LINE Į BALTIMORES, MD. Į HAMBURG.
Laivakortės prekę \$33.00.
Nov. 11 Barcelona.
" 25 Bosnia.
HAMBURG-AMERICAN LINE Į PHILADELPHIA Į HAMBURG.
Laivakortės prekę \$33.00 ir 35.00.
Nov. 10 Prinz Adalbert.
" 29 Prinz Oscar.
HAMBURG-AMERICAN LINE Į BOSTON Į HAMBURG.
Laivakortės prekę \$33.00 ir 35.00.
Nov. 22 Cleveland.
RUSSIAN AMERICAN LINE Į LIEPOJŲ—LIBAVĄ.
Laivakortės prekę į Libava \$33.00.
Laivakortės prekę į Rotterdam \$31.00.
Nov. 1 Russia.
" 15 Czar.
" 29 Karsk.
CUNARD LINE Į LIVERPOOL, O PASKUI PER HULL Į BREMEN, HAMBURG ROTTERDAM, LIBAVĄ.
Laivakortė prekę:
į Liverpool \$35.00 ir \$37.50.
į Bremen, Hamburg ir Rotterdam \$37 ir 40.

LIBAVĄ—LIEPOJŲ \$39 ir 42.
Nov. 1 Carmania.
" 5 Lusitania.
" 15 Caronia.
" 19 Mauretania.
" 29 Carmania.
CUNARD LINE Į BOSTON Į LIVERPOOL.
Laivakortė prekę:
į Liverpool \$32.50.
į Bremen ir Hamburg po \$35.00.
į Libavą per Hull \$37.00.
CUNARD LINE Į MONTREAL Į SOUTHAMPTON, O PASKUI PER HULL Į LIBAVĄ.
Laivakortė prekę:
į Southampton \$31.25.
į Libavą per Hull \$35.00.
į Bremen \$33.00.
Laivai išplaukia iš Montreal:
Nov. 1 Ansonia.
" 15 Andania.
" 22 Ascania.
WHITE STAR LINE
į Liverpool, Southampton ir Libava per Hull.
Laivakortė prekę:
į Liverpool \$35.00.
į Southampton \$33.75.
į Libavą \$37.00.
Laivai išplaukia:
Nov. 1 Majestic.
" 6 Adriatic.
" 8 Oceanic.
" 13 Celtic.
" 15 Olympic.
" 20 Cedric.
" 22 Majestic.
" 27 Baltic.
" 29 Oceanic.

Mes parduodame laivakortes viš minėtų linijų į Europą ir iš Europos į Ameriką su geležinkelių tiketais į vi- sas šalis.
Apie laivakortė prekę į visas šalis pasiklauskite per laišką pridėdami už 2 ct. markę atsakymui.
Pas mus keliaujantieji teiksis pirma parašyti laišką bent 10 dienų pirma iš- kelavimo, kada ir kur pasitiktii.
Pirkusius pas mus lavakortes, mes pasitinkame ant dypo, aprupiname ba- gažus, nuvedame ant laivo ir parupi- name nuo konsulio popieras parėjimui rubežiaus. Išmainome pinigus — rub- lius į dolerius ir dolerius į rublius.
Mes parduodame tiketus ant Providence — Joy Line į šiuos miestus:
į Boston'ą \$2.40.
į Worcester'į, \$2.40.
į Fall River \$1.75.
į Providence \$1.50.
Ateikite arba rašykite ant šio ad- reso:
J. J. Pauksztis & Co., 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ IŠLEISTOS KNINGOS.
Adomas Mickevičius 15
Ar socialistas gali būti kata- liku? 10
Augis darbininkų judėjimo Lie- tuvoje 15
Apuoko sapnai 15
Anatomos kningelė 10
Apie kuno išlavimą 15
Albumas lietuviškos parodos „Pryžnių 1900 m.“ 40
Apie Dievų pavydumą 15
Baltrus Turazeris (Drama tri- juose veiksmuose) 20
Dangus ir žvaigždes. Populiari- ka lekcija iš astromonomijos 10
Davatų gadzinkos 10
Dangaus angštumas ir žmogaus senumas. Anykštėjų šilėlis 20
Darbininkų Kalendorius 1904. 15
Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-se apsireiškimo) 15
Emigracija. Apsaka iš emi- grantų gyvenimo 20
Gyvenimas Genevaitės 50
Gudri Našlė. (Juokazaislė dve- juose veiksmuose) 15
Gegutė. (Eilės) 10
Girtuoklių Adynos 10
Grandų Verksmai 10
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga ju filosofijos ... 15
Istorija Septynių Mokytojų 50
Idėja ant mėšlyno. Apsaka mu- su dienu 10
Istorija apie gražią Katriuką 10
Iš po budelio kalavijo ir Kaiji- mas (Dvi apysakos) 30
Išgriovimas Kauno pilies. (Tra- gedita 4-se apsireiškimo) 20
Iš bažnyčios istorijos 10
Iš kur atsiranda nusidėjėliai? 10
Ištekė sociališkų sanlygų ant visų kulturos šakų 15
Ištekė dantų ant žmogaus gy- venimo 10
Juozas Arch. Sodiėtis—deputa- tas Anglijoje 10
Jonas Krikštytojas (Penkiavei- ksmė tragedija su prologu) 30
Joninės. 4-rių veiksmų drama 45
Jaunieji Skrauja. Medžioklės piešinys. 75
Kalabas 10
Kekštų Simas. (Apsaka iš uki- nininkų gyvenimo) 10
Kainas. (Misterija trijuose ak- tuose) 25
Kunigija ir svietiška valdžia 15
Kaip Sielijos kaimiečiai kovo- ju už savo tiasas 10
Kur mus išgaunamas? 25
Keletas minčių apie mirties bausmę 10
Kaip valstiečiai kovojo už žė-

mę ir laisvę 15
Kaip apsigyventi ir laimingai gy- venti 15
Kaip darbo žmonėms išsiluo- suoti 10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai ... 15
Knygėlė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje 10
Laima ir planetos 25
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga I \$1.50
Apdaryta \$2.00
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga II \$1.50
Apdaryta \$2.00
Abi drutai apdarytos į vieną tomą \$4.00
Lietuvių tauta. Tomas I \$1.50
Apdaryta \$2.00
Lietuvių tauta. Tomas II \$1.75
Apdaryta \$2.25
Abu tom. apdaryti į vieną \$4.25
Lengvas budas pačiam per save pamokiti rašyti 10
Mythai, pasakos ir legendos žemaitių 50
Musų Diešs. (Per ką Lietuva kenčia) 10
Mokslinė Tvardauskas ... 50
Miškas vis amarkiau degė ... 15
Našlaitė (Apsaka eilėmis) 10
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25
Parsidavimas ir pelnas 10
Paveikslai. (Dvi apysakos) 15
Palemonas ir Giržduta. (Apsa- saka eilėmis) 20
Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos) 10
Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos) 25
Pirmoje Gegužės Sapnas ... 15
Ponas Bartkus. (Eilės) 10
Pažvelgus atgal. (Sociališkas Rōhmansas) \$1.00
Palocius ežero dugnuose. (Tri- jų veiksmų drama) 15
Pamokinanti aprašymai iš gy- venimo žmonių 20
Rytojų Bežiurint 65
Rutų Vainikas, Mirga ir Un- dinė. (Tris dramos) 30
Sausio devintą 15
Svedų liaudies švietimas ... 25
Senkaus Jurgis 15
Tamsybės Guolis 10
Užsistanavyk ant to gerai ... 15
Užgindiniai. (Apsaka iš bau- džiaivos laikų) 50
Vilius Tell. (Tragedija pen- kiuose aktuose) 30
Valkata 10
Vilkų Lizdas. (Apsaka iš Kryžiuočių laikų) 35
Rašykite
J. J. PAUKSTIS & Co., 120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Sergančioms moterims.
Sesute.—
Aš esmiu moteria. Žinau kiek moteris turi išskirti. Jaigu kenti nuo baltųjų andrupanių, nupuoli- mo arba atrukimo motės, esinevaisinga turi skausmingus ir neregulariskus pe- riodus, reumatizmą ar kitokias ligas, pa- bandyk mano Naminių gydymąsi, kuriuo išsigydysi pati namie ir visai pigiai. Tuoj- aus rašyk aprašydama savo skausmus ir indėk 2c. markę atsakymui. Adresuokit:
MRS A. S. HON, South Bend, Ind. Box L. V. 2
FARMOS! FARMOS!
Didžiausia lietuvių kolonija Mi- chigano valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuvių farma- riai. Aš esmiu pačėms parduoti toje apilinkėje iš angliškų daug gatavų farmų, ant derlingų lygių laukų su trobomis ir sodnais visokio didumo Kaina nuog \$20 akras ir brangiau Anglikai, nenorėdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedė man pa- duoti savo farmas. Tai yra gera pro- ga lietuviams įgyti gerų laukų savo žmonių tarpe. Tote pačioje apilink- kėje turiu pardavimui daug derlingo žemės, lygios ir neišdirbtos, visokio di- dumo farmoms. Kaina nuog \$8 iki \$20 akras. Lengviausi išmokėjimai ant da- gelio metų. Galite pasirinkti žemės- kokios tik norėsite. Turiu palei upes ir žuvingus ežerus. Atvažiuokite tuo- kol tebėra ant laukų javai; tai matysi- te, kokia yra žemė, ir žinosite, ką per- kate ir kaip kas auge. Ateinantį pava- sarį žinosite kaip pradėti ant savo žė- mės gyventi. Turiu pardavimui farmų su gyvuliais ir apšėtais laukais. Ku- rie perka ir tuoj aori parandavoti gal- atlikti tai per mane, nes aš turiu ran- dauninkų, kurie gali tuoj nupirkti ar parandavoti; galite gauti geras ran- das. Atvažiuokite šią vasarą pas ma- ne! Aš esmiu farmeris, ir galėsite pra- leisti pas mus savo vakacijas sveikame ir tyrame ore ir išsirinksite sau geria- usios žemės mūsų lietuvių kolonijoje. Kuomet liksite mūsų kaimynu, aš nu- rodysiu, kaip geriausia yra pradėti ant farmos gyventi. Pribuvę į Peacock, Michigan, telefonuokite man į farmą. Aš pribusiu su automobilium jus pain- ti ir apvežisiu po farmas, kad galė- tute išsirinkti kuogeriausią farmą. Ra- šykite, tai tuoj gausite kningutę ir mapę dovanai. Adresuokite:
ANTON KIEDIS, Peacock, Lake County, Michigan.

„Vienybės Lietuvninkų“ Keliaujantis Agentas
J. DIGRYS.
Tarpautiškoji Akušerių MOKYKLA.
Moteris, norindos išmolti akušeraiuti, dabar tu- legalikę mokyklą Scrantone, Pa. Mokslas pra- sidės 2 d. Sausio, 1913 m. ir trauks per 4 mė- nesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplo- mas, valdžios pripažintas visoje šalyje.
Inatoti mokyklon gali moteris, turindos nema- žiaus 20 metų amžiaus ir mokandios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi \$100.00.
Mokyklon Lietuvos prima „The Internationa College of Midwifery“.
DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS
VALANDOS: 8—11 ryte, 1—3 po pietų, 7—9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.
152 Polk Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

PARSIDUODA PIGIAI
nausio drukuojam- masinos Typewriters. Rašy- kite šiandien, o gausite katalogų dykai. Knygos teipai par duoda ir yra reikalinga Arantu.
Kreipkitės per laišką a t šio antraš- tui:
A. MALIAUSKAS, 687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.
P. S. Teisėgi pasiduoda naminiu rakand- dai. (Furniture) ar t išmokėjo vietiniais kre- pitės pas mane.

J. TOPILIS
120 Grand str. Brooklyn, N. Y.
DAKTARAS A. BACEVYČĖ
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.
Ligonius prima:
ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3 ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.
Daktaras A. S. Jankaukienė
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palatų.
VALANDOS: 1 Nuo 12—2 po piet, 2 nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St. BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!
Pirk dziegorėlius, lencužėlius, šlu- binius žietus, šipkortes, daviernastis, siust piniguz į Lietuvą, puikių popie- rių gramotoms rašyti, knygy. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpil- dau teisingai tai reikiška gerai. Visiem veljam eit pas
Jurgi Jeszmanta, 6 So. Washington St., Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.
Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS: 8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

NUSIPIRKITE
Tik-ką atspausť Naują Eilių Kningą
„LIAKO AIDAI“ pas C. M. Lukošių.
„Laiko Aidai“ 112 puslapių 8x54 col. Kaina 50c.
Visi mėnesinio laikraščio „Aidas“, nu- meriai verės \$1.10. Tas visas kningas vertės \$1.60. galima gauti už \$1.00.
pas C. M. LUKOŠIŲ
6 John str. Waterbury, Conn. Reikalaujame agentų.

AR TURI KATALOĞĄ?
Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus pristūstas DYKAL. Tik iškirpęs šitą apskelbimą ir, prisiųsk drange su savo adresu.
MYLETOJAI MUZIKOS, žia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinų, klernetų ir t. t. Rašant man laišku, adresuokite:
M. J. DAMIJONAITIS MAIL ORDER HOUSE
812-814 W. 33rd St. CHICAGO, ILL.

Ar matel kada-nors laikraštį
„DRAUGA“?
„DRAUGAS“ yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir vi- sokų žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. „DRAUGAS“ gildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.
„DRAUGAS“ atsielna metams \$2, pusel m. \$1
Užsienioose metams \$3, pusel metų \$1.50
Rašydami laiškus adresuokite
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.
Kostumieriai, rei- kalaukite Rugių Duonos iš Rozavų ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stiprūs!
Morris Rosenfeld, G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y.

DUONKEPIU ATYDAI!
Aš esu savininkas ir pardavejas Suvienyose Valstijoje ir Europoj Originali- nių Rozavų miltų iš žyščiausių, sviežiausių ir geriausių rugių grūdų, kuriuos tik už gerus pinigus galima gauti. Rozavus miltus turi vartoti tik geriausi duonke- piai šios šalies ir aš noriu atkreipti atidų tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja Rozavų miltų rugių duona.
Aš tiktai ir pasiskelbtu, kad maloniai kiekvienam atsišauksiam suteiksiu visokias informacijas, ypač duonkepiams ir visada užgandansiu atsišauksius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramogę, tik tuo- jaus pamkit plunksnų ir parašykite pas mane laišką, roikalaudami platesnių žinių apie Rozavus ir kitokius Miltus.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA ĮSTEIGTA 1886 M.
Moka pašalpą ligoje po \$6.00 sevaiteje ir turi keturis pomirtines apsaugos laipsnius: \$150.00, \$300.00, \$600.00 ir 1000.00.
Kiekvieno lietuviu privalumu yra dėties prie tos Organizacijos.
Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivientijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — \$72,469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — \$8,651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) \$52,517.97.
Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Cen- tro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą.
A. B. Strimaitis, Centr. Sekr. 307 W. 30-th St. New York, N. Y.

K. Labanas
Su geriausiais advokatais, kurie veda visokias provas, kriminalnas ir civilnas augščiausiuose teismuose. Nė viena prova jiems ne yra perdidelė nei permaža.
Išdirbu visokius dokumentus. Inširiniu forničius ir gy- vastį žmogaus su geriausiomis Kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.
Duodu patarimą (rodą) dykai visokiuose reikaluose.
Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pil- nai užgandinti.
NEW YORK'O OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902. Tel. Cortlandt 3923. Valandos: nuo 9 ryte iki 5 vakare.
BROOKLYN'O OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. Valandos: nuo 6 ryte iki 8-nių. Vakare nuo 6 iki 10-tal.

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
išbalsamuotojas ir laidotuvių Direk- torius. Karietos laidotuviams, veseli- oms ir krikščionims.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Ar matel kada-nors laikraštį
„DRAUGA“?
„DRAUGAS“ yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir vi- sokų žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. „DRAUGAS“ gildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.
„DRAUGAS“ atsielna metams \$2, pusel m. \$1
Užsienioose metams \$3, pusel metų \$1.50
Rašydami laiškus adresuokite
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Ar matel kada-nors laikraštį
„DRAUGA“?
„DRAUGAS“ yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir vi- sokų žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. „DRAUGAS“ gildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.
„DRAUGAS“ atsielna metams \$2, pusel m. \$1
Užsienioose metams \$3, pusel metų \$1.50
Rašydami laiškus adresuokite
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Telefonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktorai.

Laidojame Numirelius ant visokių Kapinių.

PARSAMDOME KARIETAS

veselloms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukite ypatingai ar per telefoną.

227 Bedford Av. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS

Vienatinis tikras lietuvis daktaras ir chirurgas cieleje Philadelphiaje. Kito lietuvisko daktaro nėra mieste Philadelphiaje. Serganti netroykit laivo ir pinigų, bet tiesiog kreipties ypatingai arba laišku prie daktaro Stankaus, o apturėsite tikrą ir teisingą gydymą. Atmink skaitytojau, jog Dr. Stankus yra baigęs didesnę daktarišką mokslo, kaip tai: po užbaigimui medicinos mokslo GARSIAJAME STEITAVIŠKAME UNIVERSITETE, važiuo mo kintis į POST GRADUATE MEDICINOS MOKYKLĄ, kuria yra didžiausia ir jau paskutinė didžiųjų daktarų mokykla visame pasaulyje. Čionai specializavosi mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas. Taipgi buvo miestav daktaru kur praktikavojo po hospitalių dispenseres dienas ir naktimis. Dabar tretis metai kaip Dr. Stankus įrengė savo locną gydymą SANATORIJĄ mieste Philadelphiaje dėl gydymo visokių ligų. Atvažiuojanti iš toliaus gali pasilikti tiesiog jo SANATORIOJE dėl gydymo.



GYDO LIGAS

Nuo skaudėjimo strėnų, sparčių rankų ir kojų, skaudėjimo pasirdžių, pečių ir kaulų, reumatizmo. Nuo visokių kraujų ligų, užkrečiamų ir slapčių lytiškų ligų. Augimo spūgų ant veido ir kuno, užkietėjimą ir nedirbimą vidurių, niežėjimą skuros, dedervinių, sinkimų plaukų, skaudėjimo galvos. Visokias širdies, inkstų, plaučių ir kepenų ligas, neuralgijas, negalėjimo miegoti ir išgąstio, nuo slogų, persalimo, kosulio sunkaus krėpavimo, negalėjimo valgyti ir abelau nusilpėjimą. Visokias moteriškas ligas: nereguliariskias mėnesines, skaudėjimą strėnų ir pasirdžių. Visokias vyriskias ligas, pasilptingas ir įgautas per išdykumą. Gydymo ligas su liekarstomis kokios tikta yra ant sviesto. Ligos, kurias negalima išgydyti su liekarstomis ir reikalavimui pacientių — daro visokias operacijas. Turi savo locnas, naujusio budo elektriskias masinas dėl gydymo ir egzaminavimo, su pagalba kurių galima permatyti visą žmogaus kūną.

PASARGA — Aš siunčiu gydules ir toliaus į kitus miestus, bet siunčiu tikta tiems, kurie aprašymo savo ligos ir iš jų aprašymo yra galima suprasti ligą. Pas mane nėra nei raštininkų nei aptiekorių, nes jų darbas ir paguba yra niekam netikusi prie daktariško gydymo. Kuomet ligonis atsišaukia per laiškus, tai aš pats perskaitau, o jei reikalauju, tai savo rankomis sutaisau ir pasinačiu jam gydules. Nemisių skaitytojau, kad geriau supranta ligą kuomet nuėni ypatingai pas daktarą savo miestelyje ir jis tuojau įkiša termometrą į burną, pabarškina, pasiklausio krutinėje ir nei žodžio nepaklausęs apie jūsų ligos simptomus, tuojau parašo receptą dėl liekarstų. Būk tikras, kad toksai daktaras jūsų ligos nesimpranta, tikta jį tas barškimas ir paklausimas krutinėje yra niekas kitas, kaip tikta trumpa komedija, kad paimti nuo jūsų kelis centas. Jeigu jūsų parašys laiška arba apsakys simptomus savo ligos, tai yra: ką jaučia savjė, kas ir kokioje vietoje skauda ir kas — kenkia, tai daktaras teisingai atspės jo ligą, o atspėjus, pritaitys tikras gydules.

PADEKAVONES UŽ IŠGYDYMĄ

Čionai sutalpinu visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavėjimu pačių pacientų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioji slaptlybėje. Jurgis Bucikas, P. O. Box 706, Tamaqua, Pa. sako taip: Labai blogai apsirgau. Vietiniai daktarai atsisakė nuo išgydymo, o vienas iš jų sakė greičiausiai daryti operaciją. Kuomet nuvažiuavau pas daktarą Stankų ir pasiūkęs jo Sanatorijoje likau išgydytas į trumpą laiką be peilio ir be operacijos. Kotrina Rutkicė, Minersville, Pa. Labai didžiai sirgau, turėjau skaudėjimą strėnų, nugaros, kojų, nereguliariskias mėnesines ir gėlimą pasirdžių. Vietiniai daktarai nieko negalėjo, tikta atėjędami į mano namus leido po skuros ir pasirdžių tą praeiktą zrodlyvą morfiną, kad tikta tam sykiui skausmus sustabdyti. Nuvažiuavau pas Daktarą Ignatą Stankų ir pasilikau jo Sanatorijoje dėl gydymo. Dr. Stankus pripažino viską kitokią ligą, tuojau padarė operaciją ir davė tikras gydules nuo tos ligos. Už nedėlios laiko aš išgyjau ir sugrįžau namo sveika. A. S. Steponas Baranavskis, 846 So. Front st., Philadelphia, Pa. Per keliat metų jautiau negerumą gerklėje, o prieš atmauš oro net ir skausmą. Ant galo iškart pradėjo tinti kaklas, gėlti galva ir pasikeitė didis karštis. Dr. Stankus po sustabdomo karščio, padarė man operaciją ant gerklės ir dabar jokio negerumo gerklėje nejauciu ir esu sveikas. Antanas Sallis, 1311 Monroe st., Philadelphia, Pa. Daktaras Stankus išgydė mane nuo kosulio, skaudėjimo krutinėje, sunkaus dusavimo, skaudėjimo pasirdžių galvos ir abelau nusilpėjimo. Už ką ištaru jam širdingą aciu. Helena Kopp, 497 Edgewood st., New Haven, Conn. Likosi išgydyta nuo sinkimo plaukų. A. Pabijonas Druteika, 701 W. River st., Waterbury, Conn. Siunčiu savo paveikslą ir ištaru širdingą aciu Dr. Ignatui Stankui už prisistat man gydules ir išgydymą manęs nuo baisios ligos, kaip tai: kosulio, skrepliavimo, skaudėjimo krutinėje ir pasirdžiose.

Visuomet kreipties ypatingai arba su laišku ant tikro adreso taip: **DAKTARAS IGNOTAS STANKUS** 1210 S. BROAD STREET, PHILADELPHIA, PA. Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4, vakarais nuo 7 iki 8 val. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

LOXOL

PAIN-EXPELLER

REG. U.S. PAT. OFF. ALCOHOL 49% FAHRICHTER & Co. NEW YORK

RHEUMATISM

SOUTHERN RHEUMALGIA LUMBAGO - COLDS PAINS - BACKACHES SPRAINS & BRUISES

Geras išbraukymas su Pain-Expeller visados pagelbsti nuo reumatizmo. Sergėkis nuo netikrojo.

D-I-D-E-L-I-S P-E-L-N-A-S

Nesveikiems, silpniems ir sergantiems susipratusiems žmonėms.

Tie, kurie ilgą laiką sirgo landžiodami nuo vieno daktaro prie kito ir daug pinigų išmokėjo tiems, kurie netik užgydė, bet dar paaršino labiau užsindant ligą; per ką negalėjo gerai dirbti; tad apturėjo dubeltavą nuostolį, — ve be naudos išmokėtas pinigus ir nustojimą uždarbio; tik todėl, kad užsidėjo su menkos vertės daktarais, kurie negali išgydyti.

BET KITI, KURIE SUSIPRATĖ, NORS SILPNI IR SERGANTI ŽMONĖS;

bet su visokiomis šviežiomis ir užsindytoms ligoms atsišaukė prie garaus, visloms žinomo kaip geriausio Amerikoje PHILADELPHIOS MEDICAL KLINIKO mokslinčių daktarų, tad taip išgydyti trumpam laikke, netrotijant dovana pinigų ir uždarbio; per ką apturėjo didelį dubeltavą pelną, sveikatą, dratumą ir pinigų sušėdiję.

IŠ TUKSTANČIŲ IŠGYDYTŲ NŲ VISOKIŲ LIGŲ ŠTAI KĄ PATYS ŽMONĖS RAŠO PRISIUNČIANT SAVO PAVEIKSLUS DEKAVODAMI:

GARBINGAS PHILA. M. CLINIC: Siunčiu didžiausią padėkavonę už greitą išgydymą nuo skaudėjimo galvos, strėnų, vidurių ligos, negalėjimą valgyti ir miegoti ir nuo susilpnėjusio viso kuno. Pirmiau gydžiau su daugelį daktarų, bet anie tik vietoj pagelbos daug pinigų iškauso, o ligą labiau paaršino. Vienok kaip prisistatė Jūs liekarstas suvartojau, tad pasilikau pilnai išgydytas, sveikas ir laimingas. Už tai dar kartą ištaru aciu Phila. M. Klinikui ir Jūs garbingą vardą garsinsiu tarp savo tautiečių, kad išgydot ir tada kaip kitai neįstenge. Su guodone J. Bernot, 42 Franklin St., Springfield, Mass.

Mr. S. Kolomčukas.
Labai dėkingas už tikrą išgydymą ir už liekarstas, nuo kurių pastojau kaip naujai ant sviesto užgimus, išgelbstint nuo slaptos ligos. Taip gerai dabar jaučiuos, kad į trumpą laiką net 15 svarų dangiau svėriu. Prisiunčiu savo paveikslą, likdamas sveikas ir džiaugdamasis, pilnas guodonės S. Kolomčukas, 41 Ave. L., Salveston, Tex.

Mr. Zukas.
Labai dėkingas už tikrą išgydymą ir už liekarstas, nuo kurių pastojau kaip naujai ant sviesto užgimus, išgelbstint nuo slaptos ligos. Taip gerai dabar jaučiuos, kad į trumpą laiką net 15 svarų dangiau svėriu. Prisiunčiu savo paveikslą, likdamas sveikas ir džiaugdamasis, pilnas guodonės S. Kolomčukas, 41 Ave. L., Salveston, Tex.

GERESNIŲ FAKTŲ nieks negali reikalauti; ką užtvirtina didelės daugybės išgydytų, **KAD JAUTIESI NESVEIKAS, TAI GERIAU PADARYSI, KAD IŠYK TIESIOK PRIE KLINIKO** kreipsies, nes liekarstas išsiničia po visą Ameriką ir kitas dalis svieto, o busit dėkingi kaip ir visi, kuriuos Phila. M. Klinikas apdovanojo nuo didžiausiu turto, tai yra sveikata.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC

todėl greičiau už kitus daktarus išgydo ir tokias ligas, kurių kitai neįstengė; kad čionai kiekvienam atsišaukusiam užrašo ir sutaiso specialiskai liekarstas iš geriausių gvarantuotų medikamentų naujaisiu išradimu, kurie pasanylyje yra žinomi kaip geriausi ir todėl, kad prie Phila. M. Klinikio yra net kelias Profesionalių Daktarų, tarp kurių yra net Amerikos valdžios medicilų apdovanoj.

ŠITIE GARBINGI mokslinčiai, Profesional. Daktarai, pirma ranka prie Klinikio: Daktaras ALEX. BROWNS, Superintendent, Dr. VINCAS YODER, Medical Director.

ĮSITEMYK, kad slaptybes ligų saugiai užlaikoma, visada.

KAD ESI NESVEIKAS BET NORI PASTOTI SVEIKŲ IR LAIMINGŲ, t. d. atsišauk, o jeigu teli gyveni, tad aprašyk savo ligą bei nesveikumus lietuviškoj kalboje kas kenkia, o tikėk, kad apturėsi tikrą pagelbą sveikatai kaip tukstančiai, kurie jau džiaugiasi ir džiaujosi, nes čionai išgydo ir tokias, kurių kitai negalėjo išgydyti kaip sveičias teip ir užsinešę sius ligas nuo skaudėjimo: nemigos, rankose, kojose, sanariuose, krutinėje, strėnose, galvos, šonų; išbrimali spūgala nuo blogo ir neįstoj kraujo, nuo saugystės skėlios nubėgimo, nusilpėjimo, nuo vidurių nedirbimo, nuo kietėjimo slogos, greito palisimo, nerviskumo, baimės, silpno ir numatėjusio l. naujo, užkrečiamų slapčių lytiškų ligų, širdies, kepenų, inkstų, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nuo persalimo slogų, blogų sapnų, nemigos, neturėjimo apetito, be peilio, be plaustymo be operacijos, bet su liekarstomis, kurios tukstančias išgydė. Te pat moteris nuo skausmingų mėnesinių ir kitokių ligų, kurios užpūna varginai užmoniu, VYRŲ IR MOTERŲ. Reikalaujant rodos nuo daktaro, visada adresuok arba ateik po šiuo adresu:

THE PHILADELPHIA M. CLINIC,
1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.
VALANDOS: nuo 10 iki 4 ryto iki 4 po p. Šventadieniais nuo 10 iki 3. Užarn. ir Pėnyčiomis nuo 6 iki 8 val. Reikalaukit nuo Klinikio dovana ir skaityt kit knyga „Daktaras“.

Pasarga: kurie daktarai negali išgydyti, tai gali kreiptis prie Phila. M. Clinico, o apturės ročā.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENTINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkio Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Ofisio valandos: šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigų į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelį į pietines ir vakarines valstijas.

Persiuočiam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus.

Spausdiname visokias kningas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBĖ LIETUVNINKU“

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Ikurts 1886 mete.

Išaina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekiuoja [metams \$2.00, pusėi metų \$1.00. Užrubežiuose prekiuoja [metams \$3.00, pusėi metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškamams rašyti ir kitokius spaudos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiskias teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, raukvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausias Žmogaus Turtas.

Jau nuo kellolikos metų Brooklyn-New York gyvenoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCAS J. DAUNOROS, kurios tikala yra apsaugoti savo videntančius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnųby.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ligų prityrimu išrado daugybę specialiskų gyduolių, sutaisytų iš šviežiųjų ir geriausių medikamentų ir labai pasekingai gydančių ligas.

Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	\$1.00	Del išvaymo soliterio.....	\$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir \$1.00
Nervų Stiprintojas	50c. ir \$1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir \$1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir \$1.00	Nuo kojų prakaityvimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti motis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiskias muilas	25c
Skilvinės proskos	\$1.00	Antiseptiskias motis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proskos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo persalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir \$1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpy Naikintojas	10c

Specialiskai tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabotos visokios Lietuviškos gyduolės žolės, šaknys ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisistimimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiuokų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikaliskų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldaknigių, visokių gražių popierių laiškamams rašyti (gromatom)s su puikiaisiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magišku monų dailių. Taipgi monų kninke, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius aukšinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikaliskus instrumentus: armonikus, smuikas, klernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuojau, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Delikatnos Moters

Daugel yra delikantų moterų, kurios yra per "delikatnos" ateiti pas mane ir atsiuoti mano globai ir galej išgydinti.

Gėda siame atvejyje nuvargina jus ir jūsų draugus, kadangi jums rodosi, jog jūs turite nešti savo našta arba pacios jieskotis pagelbos patentuotose gyduolėse, kurių yra geriaus visai nevertoti. Jūs dovanosite mums už atvirą kalbą. Jeigu jums ką skauda, tai reikia jus pažadyti ir kartais daktarui reikalinga yra atvirai kalbėti. Daleiskite mums pasakyti ką mes esame padarę kitoms moterims, kurios buvo kitados taipgi delikantnos, bet šiandien yra sveikos, stiprios ir gražios, dėka mūsų rupestingumui, protingai analizei jų negalių ir specialisko jų gydymo.

Štai ką garsinga moteriškė iš Serantono sako:

Dr. Alex O'Malley: — Gerbiamas Daktaras, — Su džiaugsmu turiu už garbę pranešti, jog Tamsta mane visiskai išgydė iš baisios rupturos, arba išsiveržimo, nuo kurio metus kentėjau. Taigi visiems rekomenduoju jūsų metodą gydymo be peilio ir pavojingos operacijos. Visoms moterims priridiju, kad tokiam atsitikime sauktusi jus pagalbos.

Mrs. J. P. Philips, 1422 Sweetland Ave., Seranton, Pa. Čia vel kita dėkinga moteriškė praneša keletą žodžių moterims, kurios kenčia nuo ligos:

Brangus Daktaras O'Malley, — Kuonoširdingiausia rekomenduoju jūsų metodą gydymo ligas. Per keletą mėnesių aš kentėjau nuo visokių skaudėjimų. Kentėjau dienomis ir naktimis, net negalėjau gerai užmigti, nuo nerviskumo, inkstų ir kepenų. Buvau pas visokius daktarus, bet jie nieko negalėjo pagelbėti. Jan mislijuan, kad visai negalėsiu išsigydyti. Tada, tris nedėlias atgal, atsišaukiau pas jus ir dabar jaučiuos visai gerai. Širdingai aciu.

Mrs. J. Rudolph, 168 So. Main St., Wilkes Barre, Pa.

Dr. ALEX. O'MALLEY

Ofisai 158 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidans popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvių stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exemplorių.

Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis
Suaugiausias lietuviškas laikraštis
visoje pasaulėje.

ŠEŠINA kas UTARNINKĄ ir PĒTNYČIĄ
Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
Ant ketverčio meto 65c.
EURO-ROSIJOJE ir Lietuvoje \$3.50
ANGLIJOJE ir Skotlandijoje 15 sh.
PRUSOSE 15 markių.

MĒNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

ŠEŠINA APIE 15 D. KOŽNO MĒNESIO.
Talpinasi visokių
gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik \$1.
Rusijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusose 7 mk.

Kas užsirašo "SAULE" ir "LINKSMA VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už \$3 in Ameriką, in Rusiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ gražių Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.

520-522 W. South St.

MAHANAY CITY, PA.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelio Europos
reklamantiems. Linijos sueina prie
Plymouth ir Clevelando laivų. Nebrangi
perdavimais bagažų ir perveža
pasatūrus.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias).

Trumpiausias kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Strit.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki
užkandžiai kasdien.

Tarpe New Yorko, Chicago ir Va-
sary keturi užkandžiai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir
Plovakarų, kasdien.

Tarpe visų vietinių Punktų nuola-
nūs ir parankūs susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kai-
kus, traukinių begiojimą, etc., kreip-
kitės pas savo vie-
tinį agentą arba ra-
sykite pas:

George A. Cullen,

Passenger Traffic Man'r

90 West Street, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS

pas **PETRA A. DRAUGELI.**

Skanus alus, gardi arielka, elius, vi-
sokis vynas, kvepeni cigarai, ir pu-
liai užkandžiai. Salė dėl mitingų ir
veselių. Nepamirškite šios atsakan-
čios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.

Palei Wythe Ave.

PUKUS HOTELIS

Andriaus Milisausko

Visada šaltas alus, skani arielka,
elius, porteris, visoki vynai ir kve-
panti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiuojantys iš ki-
tų, nepamirškite šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dypa

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS
JUSŲ LIGOJE!

Diena po dienos, savaitė po savaitės, mėne-
sis po mėnesio, metas po meto gydan sergan-
čius lietuvius. Pažūrėkite kiek sergančių jau
išgydžiau, kiek sergantiems pagelbėjau jų li-
gametinėje ligoje. Kada jums gyvenim-
as įkirsio nuo mėginimo visokių taip vadi-
namų liekarstų, jaučiatės jog kas kartas jums
esti arčiau—tada vienatinė pagalba yra be
užvilikimo kreiptis prie seno, garsaus specia-
listo

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite da-
ryti, idant gėlbėti gyvastį ir išaiškis jums ligą.
Gydan jau per 20 metų kopasakmingiausiai vi-
sokias ligas, kaip: Netekimą spēkos, užnuo-
dijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio,
širdies plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir t.
Del lytiškų ir inkstų ligų turi didelius ir gar-
sius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per
kurius matau jus vidurinius organus. Ne-
kiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes
jie yra brangūs. Chemiškai ir mikroskopiskai
ištiriu kraują ir šlapumą. Neatidėliokite ant
vėliaus, bet tuojais atkelkite pas garsų

DRA L. LANDES

140 EAST 22nd St., New York, N. Y.
tarpe 3-rd ir Lexington Ave's.

Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8
vakare; nedėdiniiais nuo 10 ryto iki 4 po
pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite
labai žingėdžią knygelę dovani!

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,

(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)

BROOKLYN, N. Y.

Porėjo in naujas rankas ir viskas gerai
prižiurima. Užėkite ir persitikrinkite.
Moterims kiekvieną utarninką.

Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES
ant geriausių ir greičiausių Lai-
vų, keleiviai visados bus užga-
nėdintais.

SIUNČIU PINIGUS

į visas dalis svieto kuo greičiau-
siai ir pagal pinigų kursą. (Sto-
viu po kaucija \$30.000.)

Teipgi PINIGUS primu kurie
nori pasidėt dėl apsaugojimo ir
ant kiekvieno pareikalavimo juos
sugrąžinu.

PIRMOS KLASOS HOTELIS,
Skaniausi ir sveikiausi visoki ge-
rimai, per tai visados svečių pil-
na, kiekvieną draugiškai ir mal-
niai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,

177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.

(Bell Phone 8—R)



A. OLSZEWSKIO BANKA

Chicago, Illinois

PRIMA pinigus taupinimui nuo \$1.00 ir augščiau ir moka 3 pro-
centą už padėtus pinigus.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir štorų Chicagoje.

SIUNČIA pinigus į visas dalis svieto ir parduoda šifortkes ant vi-
sų linijų.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant
ruskų.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykite šiuo adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu.

Knygute Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie piliety-
stę, klausimai ir atsakymai kaip išsiti popieras, Suvienytų Valstijų kon-
stitucija, nepilnametybės deklaracija ir konfederacijos straiptiniai. Ameri-
kos Lietuvių Ukesu Klubas, matdamas reikala, išleido viršimėtiną knygelę
kurios čionai yra 25c. Užsakydami knygą pinigus siųskite per Money
Orderj arba kasos ženkeliais. Šiuo adresu:

LITHUANIAN CITIZENS CLUB

372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir dru-
kuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su uni-
versališkais, raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės.
Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvir-
to plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių
platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu
budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 at-
skirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją
galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir
reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukštis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

ZMIJEJCZNIK

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLER ant svieto nuo visokių gal-
vos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALI-
MO, REUMATIZMO, STREŅŲ SOPRE-
SAUGELŲ, KAKLO, GALVOS SU-
KIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasi-
gelbėti, neįeškok rodos pas kokius ne-
mokintus žydėlius ar kryžius sav-
priepuoli, bet kreipkis arba tiesiai pa-
rašyk pas savo ločią vienuolį, reikalau-
damas tikrų, gryną ir gydančių vaistų.
— pas **ALBERTĄ G. GROBLEVSKI,**
Plymouth, Pa.

garsų dirbėjas „Lenkiškų ir Lietuviškų
gyduolių“, o persitikrinsi, kad neiš-
skleisi velturi ant apgavystių savo su-
kiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, ko-
kios tikrai randasi ant svieto teip del
senų žmonių, kaip del kudikių, vyrų ir
moter.

„Lenkiškai—Lietuviški“ vaistai jau
tūkstančius padarė sveikais — išgydys ir
Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir
gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas
išpažinti.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus
pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai
ir su smulkesniais, pridėk 2 centu ant
atsakymo laišku, o niekuomet to nesig-
aliesi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Rusizkai Amerikonizka Linija.

Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plau-
kioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos
Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais sriubais varomi.

Russia — 16.000 tonų, Kursk — 13.500 tonų, Czar — 13.000 tonų.

Rotterdamą į 9 dienas nestojant
niekur, į 11 dienų nesimainant
niekur į Liepoją.

\$31.00 3-čios klasės \$33.00.
\$45.00 2-ros klasės \$50.00.
\$65.00 1-mos klasės \$75.00.

Išplauk kas antra subata.
Sekanti išplaukimai iš New Yorko:
Czar — Novem. 15
Kursk — Nov. 20
Russia — Nov. 13

Del smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontora-
Russian American Line—Pier 31-st Street, Brooklyn, N. Y.
Telephone — 2850—2851 Rector.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

ZIRA

10 CIGARETTES FOR 5¢

CZYSTUMA GERUMAS EKONOMIJA
Viskas suvienyta ZYROJE

Laimi už nuopelną

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS
(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direk-
torius. Karietos laidotuviams, vesi-
lioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreip-
kitės reikale pas lietuvių.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieni
ir nakti.

213 1/2 BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

Telephone 1295 Greenpoint.

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užėiga
pas
JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street
Kampas Wythe Ave.
BROOKLYN, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupe-
stingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARŠALKINIŲ
LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turi už garbę apreikšti guodo-
tiniems Kunigams ir guodotinoms
Draugystėms, kad aš dirbu visus
augščiau paminėtus daigtus PI-
GIAUSIAI, TEISINGIAIS IR
GERIAUSIAI, nes per daugelį
metų užsiimdama išdirbiniais įgi-
jau geriausią praktiką ir dėl to
galiu viską padirbt pigiau ir ge-
riau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Nepamirškite Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, ve-
selijoms, teatrams ir baliams.
Gardi degtinė, šviežias alus,
kvėpią cigarai, skanų užkan-
džiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

PRIETELIAI LIETUVIAI

12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
BROOKLYN, N. Y.
817-819 Grand St.,
Telephone, 1162 W. mrsburg

ADVOKATAS KAZIS KRAUCUNAS.

Buvs 9 metus Svyriaus Vėdininku, Inspekto-
riumi Suvienytų Valstijų Inu grae jos: turi
visas klases: kaip Attorney, Advocate, Proctor,
Solicitor ir Counselor-at-Law. Vėdi vis klases
vynis (provas) visose teismuose ir d parta-
mentų srytiose. Gavimul patarimų, krei-
kitės laišku, įdėdami krasos ženkelį atsaky-
mui. Vedimu svarbių byų ir reikalų, pribuna
ypatiškai į visas Valstijas ir miestus suizų
pareikalavimo. Adresas:
KAZIS KRAUCUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building. Seattle Wash.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counselor-at-Law (Lietu-
vys advokatas pabaigęs Pensylva-
nijos Universitetą), užsiima varymu
pravy visose teismuose.

Offisas rumnose 47-48-49 Bennet
Building, kampo Public Square ir
North Main Street, WILKES-BARRE,
PENNA.

Office Phone Peoples 37
Bell 47
Residence Peoples 1100

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas.
Vidutiniška čienia.

G. BENSON,
828 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.